İNKILAP
BESTSELLER

JEFFREY ARCHER

Kusursuz Bir Cinayet

JEFFREY ARCHER

KUSURSUZ BİR CİNAYET

TWELVE SHORT STORIES
(ROMAN)

Tercüme:
ELİF SEZGİNCİ

İnkılâp Kitabevi
Yayın Sanayi ve Ticaret A Ş.
Ankara Cad. 95
İSTANBUL

Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş.
Ankara Cad. No 95-İSTANBUL
Tel: 522 28 51 526 86 41

Kapak resmi:
Şahin KARAKOÇ

ISNB 975 -10- 0337 -7
91 -34 -Y 0051 -0181

Baskı:
Anka Ofset A.Ş. Istanbul1991

İÇİNDEKİLER

YAZARIN NOTU

Tokyo-Trumpington yolculuğum sırasında yazmış olduğum bu on iki öyküden ikisi bütünüyle hayal gücümün eseridir. Diğer on tanesi ise gerçek olaylardan alınmıştır.

Benimle sırlarını paylaşan bu insanlara çok teşekkür ederim.

J.A.

Eylül 1988

KUSURSUZ BİR CİNAYET

EĞER o gece fikrimi değiştirmeseydim hiçbir zaman gerçeği öğrenme fırsatını yakalayamayacaktım.

Carla'nın bana olan sevgisinin yapmacık olduğunu anlamıştım. Ne kadar da aptalmışım. Onun da beni sevdiğini düşünmüştüm hep. Ama başkasıyla yatağa girdiğini asla...

Ona kaç kez beni ofisten aramamasını tembih ettiğim halde o gün sürekli telefon açmıştı bana. Aslında başka seçeneği yoktu ya. Beni evden araması oldukça sakıncalıydı. Neyse... O gün kendisine beş çayına gelemeyeceğimi, Fulham'daki hasta kız kardeşini ziyarete gideceğini söylemişti.

Gerçekten büyük bir hayal kırıklığına uğramıştım. Sıkıcı bir gün daha başlıyordu. Beni oyalayacak bir şeylere gereksinimim vardı.

"Kardeşinle aranın pek iyi olmadığını sanıyordum" dedim ters ters.

Karşıdan bir süre ses gelmedi.

"Her zamanki saatte haftaya salı günü yapsak mı şunu?"

"Benim için uygun olup olmayacağını bilmiyorum. Sana kesin bir şey söyleyemem. Randevularımı gözden geçirip pazartesi günü seni ararım" deyip kapattım telefonu.

Daha sonra karıma telefon edip biraz sonra ofisten çıkacağımı söyledim. Bu Elizabeth'in günün her saatinde nerede olduğumu bildiğini hissetmesi açısından uyguladığım kurnazca bir numaraydı.

Akşam olmuş herkes birer birer ofisi terketmeye başlamıştı. Ben de evraklarımı alıp çalışmaya evde devam etmeye karar verdim. Çalıştığım firma altı ay kadar önce el değiştirmişti. Ben de muhasebe bölümünde çalışmaya başlamıştım. Bütün işler bana bakıyordu. Bu duruma karşı çıkamazdım, çünkü yeni patronum düzenlemeyi beğenmemem halinde işi bırakabileceğimi ve yeni bir iş arayabileceğimi açıkça belirtmişti. Bunu yapabilirdim fakat artık firmaların büyük bir çoğunluğunun yeni yetişmiş taptaze elemanları tercih ettiklerini çok iyi biliyordum.

Park yerinden çıkarken Carla'ya karşı neden bu kadar sert davrandığımı düşünmüş büyük bir pişmanlık duymaya başlamıştım. Ona gerçekten haksızlık etmiştim. Sloane Meydanı'nda arabayı park edip karşıya geçtim ve kazancının büyük bir bölümünü pişman âşıklardan elde eden çiçekçiden bir düzine kırmızı gül satın aldım. En azından Carla'ya karşı kendimi affettirmek için ilk adımı attığımı düşünüp yola devam ettim.

Sevgilimin evine geldiğimde her zamanki park yeri bulma sorunuyla karşı karşıya kalmıştım. Arabayı bir kenara çekip beklemeye koyuldum. Tam o sırada Carla'nın dairesinden çıkan o adamı gördüm. Carla da onu izliyordu. Pek de arkadaşça sayılamayacak bir öpücük verdikten sonra kapısını kapattı. Hemen köşeyi dönüp arabamı park ettim. Dikiz aynasından adamın karşıdan karşıya geçtiğini, gazeteciden akşam gazetesini aldığını görebiliyordum. Mavi bir BMW'ye doğru yürüdü. Sileceğe sıkıştırılmış park biletini alıp kendi kendine bir şeyler söylendi. Arabası ne kadar zamandır oradaydı acaba? Carla'nın beni aradığı sırada o adamla birlikte olduğunu düşünmeye başlamıştım.

Arabasına atlayıp emniyet kemerini taktıktan sonra bir sigara yakıp oradan uzaklaştı. Hemen Carla için ayrılmış boş kalan park yerine yanaşıp arabayı durdurdum. Bu bana nedense pek dürüstçe gelmemişti. Caddeye şöyle bir göz attım. Hava yeni yeni kararmaya başlamıştı. Gördüğüm kadarıyla da ortalıkta kimsecikler yoktu. Üzerinde 'MOORLAND' yazılı zile bastım —Her zaman kapı anahtarından neden bir tane bana yaptırmayı reddettiğini merak edip dururdum— Carla biraz sonra kapıyı açtı. Önce içten bir gülüş, sonra bir kaş çatması ve onu izleyen bir gülümseme ile karşıladı beni. Sanırım ilk gülüş BMW'li adam için hazırlanmıştı. Aylar önce aklımı başımdan alan o masmavi gözlerinin içine baktım. O gözlerin içinde daha önce hiç görmediğim bir soğukluk farkettim.

İçeriye girdim. Noel'de hediye ettiğim şarap rengi sabahlığını giymişti. Odanın ortasındaki cam masada 'Snoopy' desenli kahve fincanım duruyordu. İçi boştu. Yanında da Carla'nın fincanı vardı. Tabii o da boştu. Biraz ötede yeni yeni açmaya başlamış bir düzine gül goncası bulunan vazoyu gördüm. Bütün bunlar beni iyice çileden çıkarmıştı.

"Biraz önce çıkan adam kimdi?" diye sordum.

"Sigorta komisyoncusuydu" diye yanıtladı. Bir yandan da boş fincanları topluyordu.

"Neyi sigorta ediyordu? Aşk hayatını mı?"

"Neden hemen sevgilim olabileceğini düşündün?" Sesini yükseltmeye başlamıştı.

"Demek sigorta komisyoncusuna bu kılıkla kahve ikram ediyorsun?"

"İstediğim kişiyle kahve içme hakkına sahibim sanırım. İstediğim kılıkta tabii. Özellikle de sen sevgili karıcığına koşarken."

"Eğer sevgili karıcığıma çok meraklı olsaydım şimdi onun yanında olurdum. Senin yanında değil."

"Sonra yeniden onun yanına dönerdin ama değil mi? Neyse her fırsatta söylersin ya, herkesin kendi hayatını yaşaması ve hiç kimseye güvenmemesi gerek." Carla bir şeyi gizlemeye çalıştığı zamanlar hep bu lafa sığınırdı.

"Biliyorsun, sandığın kadar kolay değil" dedim.

"Hayır hayır. Senin için her şey çok kolay. Ne zaman istersen benimle yatağa giriyorsun. İyi olduğun tek konu da bu. Değil mi?"

"Haksızlık ediyorsun?"

"Haksızlık mı?.."

"Biliyorsun ki yıllardır karımla sevişmedik!" diye haykırdım.

"Tek nedeni de bu değil mi?"

"Sana hep sadık kaldım ben."

"Evet, şimdi anlamaya başladım. Sanırım bu da demek oluyor ki, ben de hep sana sadık kalmak zorundayım ha?"

"Bir fahişe gibi konuşmayı bırak artık!"

Carla deliye dönmüştü. Gözleri yuvalarından çıkacak gibiydi. Elini kaldırdı ve tüm gücüyle suratımın ortasına bir tokat indirdi. İkinci bir tokata izin vermeden kolunu tuttum ve şöminenin kenarına doğru sert bir hareketle ittim. Yeniden toparlanıp üzerime yürümeye başladı. Kan beynime sıçramıştı. Yumruğumu sıkıp kuvvetle yüzünün ortasına vurdum. Yuvarlanıp, şöminenin kenarına vurdu başını. Düşmemek için kolunu arkasına attı. Öç almak istercesine yerinden sıçradı. Saldırmasına izin vermeden kapıyı çarpıp odadan çıktım.

Derhal koridoru geçip sokağa çıktım ve arkama bakmadan arabama atlayıp yolu koyuldum. İçeride on dakikadan daha az bir zaman bulunmama karşın onu bir hayli hırpaladığımı hissetmiş ve rahatsız olmuştum. Gerçekte tüm söyledikleri kelimesi kelimesine doğruydu. Yeniden telefon etse miydim acaba? Kısa bir süredir birlikte olmamıza karşın bu davranışlanmdan pişman olacağımı anlayacak kadar iyi tanıyordu beni.

Elizabeth tam geç kalmam hakkında konferans vermeye başlamıştı ki, ona hemen Carla için aldığım gülleri uzatıp, susturmayı başardım. O, gülleri vazoya yerleştirirken ben de kendime bir viski hazırladım. Çiçeklerle ilgilendiği için yemekten önce içki içmem hakkında hiçbir yorumda bulunmadı. Evden Carla'ya telefon edip özür dilemem olanaksızdı. Sabah ofise gidip telefon açmayı uygun buldum. Hem belki yarına kadar biraz sakinleşmiş olurdu.

Ertesi sabah yatağıma uzanmış acaba kendimi nasıl affettirsem diye düşünüyordum. Evet, onu çok sevdiği Fransız lokantasına öğle yemeğine davet edecektim. Gün ortasında görüşmemiz ona seks dışında da ihtiyacım olduğunu hissettirebilirdi. Bundan da çok mutlu olurdu eminim.

Traş olup giyindikten sonra kahvaltıya indim. Gazete başlıklarında ilgimi çeken pek bir şey yoktu. Finans haberlerine geçtim. Hisse senetleri yeniden düşmüştü. Bu durumda şirketin yıllık hesaplarını çıkartması halinde iflas etmemesi gerçekten bir mucize olurdu.

İkinci fincanı da mideye indirdikten sonra karımın yanağına bir öpücük kondurup arabama atladım. Kararımı vermiştim. Bürodan önce Carla'ya uğrayacaktım. Telefonda işkence çekmektense posta kutusuna bir not yazıp atmak daha uygun olurdu. Hemen elime kağıt kalem alıp, trafik sıkışıklığından yararlanarak notu yazdım:

"Beni affet! Saat 13.00'te Sole Veronique'te seni bekleyeceğim. Sevgilerle, Kazanova." Evet Carla beni hep Kazanova diye çağırırdı.

Evinin olduğu sokakta tam bir curcuna yaşanıyordu. Evin karşısında taşıt araçlarının gidiş gelişini büyük ölçüde engelleyen ambulans ve polis arabasını görünce ciddi bir trafik kazası olduğunu düşündüm. Arkamdaki adamın acelesi olmaması için dua ederek olup biteni daha iyi izlemek için arabayı durdurdum. Bu arada karşı yönden gelen araçlar kendilerine yol verdiğimi düşünerek teşekkür etme amacıyla el sallıyorlardı.

Carla'nın apartmanından bir sedye çıkarılıyordu. İki üniformalı hastane görevlisi yolun karşı tarafına geçip sedyeyi ambulansın arkasına yerleştirdiler. Cesedin yüzünü görememiştim. Fakat birden Carla'ya hediye ettiğim sabahlığın, sedyeyi izleyen dedektifin elindeki torbada olduğunu farkettim.

Başım dönmeye başlamıştı. Direksiyona dayanarak kusmaya başladım. Ambulans sirenini çalarak uzaklaştı. Arabaların yavaş yavaş dağıldığını, arkamdaki adamın kornasını çalarak beni uyardığını duyabiliyordum. Güçlükle arabayı çalıştırıp oradan uzaklaştım. Günün geri kalan kısmında neler yaptığımı ancak hayal meyal anımsayabiliyorum.

Samnm otoparka gelir gelmez yaptığım ilk iş arabanın koltuklarını temizlemek olmuştu. Camı aralık bıraktıktan sonra binanın yedinci katındaki tuvalete gittim. Carla'ya yazdığım notu küçük parçalara böldüm, klozete attım ve sifonu çektim.

Saat sekiz buçuğu biraz geçe odama girdiğimde masamın başında beni bekleyen personel şefıyle karşılaşmıştım. Günlerden cuma olduğunu

tümüyle unutmuştum. Şirketin mayıs, haziran ve temmuz hesaplarını istiyordu benden. Öğleye doğru hesapları hazırlayıp kendisine teslim edeceğime dair söz verdim. Tek istediğim pırıl pırıl, aydınlık bir sabahtı. Fakat bu her zamanki gibi gerçekleşmemişti.

Her telefon çalışında ya da kapı açılışında polisle karşılaşacağım hissine kapılıp heyecanlanmaya başlamıştım. Öğleye doğru sözümü tutarak personel şefine baştan savma bir rapor hazırlayıp masanının üzerine bıraktım.

Ağzıma lokma koymak niyetinde değildim. Fakat bir süre ofisin dışına çıkıp Standart gazetesinde Carla'nın ölümüyle ilgili haber olup olmadığını bakmak istiyordum. Barda her zamanki yerime oturup bir bardak domates suyu ısmarladım. Çevrede pek insan yoktu. Gazetenin sayfalarını ağır ağır, korka korka çevirmeye başladım.

İlk dört sayfada aradığımı bulamamıştım. Beşinci sayfadaki küçük bir paragrafta şöyle yazıyordu:

"Carla Moorland, 35 yaşında. Bu sabah Pimlico Sokağı'ndaki evinde ölü bulundu."

Yaşını bile doğru dürüst öğrenemediklerini düşündüm bir an. Yazı şöyle sürüyordu: "Olayı araştırmakla görevli dedektif Simmons soruşturmanın başlatıldığını, patalog raporu elde edilmeden cinayetten şüphelenip şüphelenemeyeceğinin belli olmadığını söyledi."

Biraz çorba içip haberi yeniden okudum. Otoparka gidip arabama girdim, camı açıp radyo bültenini dinlemeye koyuldum. Anlaşılan AİDS, uyuşturucular, anarşi, İran-Irak savaşı, şiddet dışındaki haberler, örneğin 32 yaşındaki bir asistanın ölümü BBC'yi hiç mi hiç ilgilendirmiyordu.

Odama döndüğümde masamda personel şefinin raporumla ilgili yazdığı soruları içeren büyük bir dosya kâğıdıyla karşılaştım. Bunları bir an önce yanıtlayıp teslim ettikten sonra tüm bir öğleden sonramı Carla'nın ölümü üzerine kendi kendime yorum yapmakla geçirdim. Onun, ölümüne neden olacak kadar hırpalandığını düşünmüyordum. Fakat sabahlık, dedektifin elindeki sabahlık. Acaba onun üzerinde bana ait herhangi bir iz var mıydı? Onu Harrods'tan almıştım. Özel olarak dikilmemişti ama yine de ona aldığım en değerli hediyeydi bu. Ya o zamanlar üzerine iliştirmiş olduğum not? Carla ya onu yok etmediyse? Ya Kazanova'nın kim olduğunu araştırmaya kalkarlarsa?

Bir daha asla Carla'yı göremeyeceğimi düşünerek eve gittim. Saat yedide dördüncü kanal, saat dokuzda da BBC haberlerini dinledim.

Cinayetin c'sinden söz edilmiyordu. Readung Walsall arasında oynanan çeyrek final futbol maçı Carla'nın ölümünden daha önemliydi. Elizabeth ise başıma gelen felaketten habersiz, bir köşede oturmuş kütüphaneden aldığı son kitabı okuyordu.

Bütün gece diken üzerinde uyumuştum. Sabah gazetesinin geldiğini duyar duymaz aşağı indim. "The Times" ilk sayfasına şöyle bir başlık atmıştı: BUSH ADAYLIĞINI KOYDU! 'Cumhurbaşkanı Bush' diye geçirdim içimden. Hayır hayır, kulağa pek hoş gelmiyordu.

Karımın okuduğu "Daily Express'i elime aldığımda üç sütuna yazılmış şu haber başlığıyla karşılaştım: RAKİP SEVGİLİLERİN CİNAYETİ!

Bir anda gözüm kararmıştı. Dizlerimin üzerine çöktüm. Paragraflara boş boş bakarken çok komik bir görünüşüm olduğundan emindim. Yazıyı gözlüksüz okuyamıyordum. Yukan çıkıp yatağımın yanındaki küçük masadan gözlüklerimi aldım. Elizabeth hâlâ horul horul uyuyordu. Yazılanları sakin sakin, paniğe kapılmadan okumak istiyordum. Banyoya girdim. Yazı şöyleydi: Polis 32 yaşındaki Carla Moorland'ın bir cinayete kurban gittiğini açıkladı. Olayı araştırmakla görevli Scotland Yard'dan dedektif Simmons, Carla Moorland'ın çenesindeki kırıkların X ray ışınları yardımıyla saptandığını ve bunun bir kavga sonucunda olduğunu bildirdi.

Temizlikçisi 48 yaşındaki Maria Lucia, Express'e yaptığı açıklamada o gece Bayan Moorland'ın saat altı sularında bir erkek arkadaşıyla birlikte evden çıktığını söyledi. Diğer bir tanık, bir yan blokta oturan Rita Johnson saat altıya doğru bir adamın evden çıktığını, köşede park etmiş Range Rover'ına atlayıp uzaklaştığını gördüğünü belirtti.

"Aman Tanrım!" diye haykırdım. Umarım Elizabeth uyanmamıştır diye düşündüm. Hemen traş olup, duş aldım. Karım mışıl mışıl uyuyordu. Yanağına bir öpücük kondurup, yanıbaşına şirkette tamamlanması gereken bir dolu iş olduğunu belirten notumu bıraktım. Sabahın çok erken saatlerinde evden çıkıp büronun yolunu tuttum.

Kesinlikle onu arayacaktım. Önce ne söyleyeceğimi iyice düşünüp kararlaştırdım. Sürekli tekrarlayıp ezberlemeye çalışıyordum. Büroya girdiğimde saat henüz sekiz olmamıştı bile. Çalışanların gelmesine on beş, hatta yirmi dakikalık bir zaman kalmıştı. Son bir kez söyleyeceklerimi kafamda toparlayıp L/R harfleri yazan rehberden telefon numarasını buldum. Her iş toplantısından önce yaptığım gibi önümdeki kağıda kısaca şu notları aldım:

OTOBÜS DURAĞI
PALTO
19 NUMARA
BMW PARK BİLETİ

Ve numarayı çevirdim. Hemen saatimi çıkartıp önüme koydum. Şirketten yapılan şehirlerarası görüşmelerde üç dakikadan fazla konuşulmadığını biliyordum.

İnce bir kadın sesi: "Scotland Yard Polis Amirliği buyrun" dedi.

"Müfettiş Simmons lütfen."

"Kim arıyor acaba?"

"İsmimi vermek istemiyorum."

"Anlıyorum. Bir saniye, ayrılmayın lütfen. Hemen bağlıyorum."

Dedektifin sesini işittiğim anda ağzımın kurumuş olduğunu farkettim. Tipik İngiliz soyadı taşıyan bu adamın İrlanda aksanıyla konuşması beni oldukça şaşırtmıştı.

"Size nasıl yardımcı olabilirim?" diye sordu.

"Siz bana değil, ben size yardım edeceğim" diye karşılık verdim sakin sakin.

"Edin bakalım."

"Carla mıydı neydi işte o cinayeti soruşturmakla görevli dedektif sizsiniz değil mi?"

"Evet benim. Ama nasıl yardımcı olacaksınız?"

Aradan bir dakika geçmişti bile.

"O gece kadının evinden çıkan bir adam gördüm."

"O sırada siz neredeydiniz?"

"Yolun karşısındaki otobüs durağında bekliyordum."

"Bana adamı tarif edebilecek misiniz?" Simmons bunu şüpheli bir ses tonuyla sormuştu.

"Uzun boylu, iri yapılı, sonra. Evet evet. Çok şık bir palto vardı üzerinde. Hani bilirsiniz, yakaları kadife olan paltolardan."

"Üzerindekiler hakkında nasıl bu kadar ayrıntılı bilgi verebiliyorsunuz?"

"On dokuz numaralı otobüsü bekliyordum ve hava çok soğuktu. Benim de böyle bir paltom olsa keşke diye geçirdim içimden."

"Apartmandan çıktıktan sonra ne yaptı?"

"Sadece gazeteciye girdiğini ve arabasına binip uzaklaştığını gördüm, o kadar.

"Peki, arabanın markasını hatırlayabiliyor musunuz?"

İki dakikadan beri konuşuyorduk.

"BMW olduğunu sanıyorum," diye yanıt verdim.

"Belki rengini de hatırlarsınız ha?"

"Yo hayır, hava çok karanlıktı. Bu yüzden rengini pek seçemedim." Bir an durakladım ve konuşmamı sürdürdüm. "Fakat galiba ön camdan park bileti aldı. Evet evet, park biletini aldığını gördüm. Sanırım bu bilgiler onu saptamanıza yardımcı olur."

"Peki, bütün bunlar saat kaçta olup bitti?"

"Sanırım altıyı çeyrek geçeden, altı buçuğa kadar. Müfettiş Bey."

"Söyleyebilir misiniz aca..."

İki dakika elli sekiz saniye. Ahizeyi yerine koydum. Bütün vücudum terden sınlsıklam olmuştu.

"Aman efendim cumartesi, sabah sabah kimleri görüyoruz" dedi odama giren personel şefi. "Büroya gel seninle konuşacaklarım var."

Masadan kalkıp onu izledim. Odaya girer girmez sordu. "Kendini neden işlere bir türlü veremiyorsun? Neden sürekli başka şeyler düşünüyor gibisin? Neyin olduğunu çok merak ediyorum."

"Hiçbir şeyim yok benim. İleride mesailere kalıp tüm işleri yola sokacağıma dair söz veriyorum size" deyip odadan çıktım.

Masamın başına döner dönmez telefon konuşmasından önce yazdığım notu yırtıp attım. Daha sonra da hemen eve gittim.

Günün geri kalan kısmı bir türlü bitmek bilmiyordu. Sunday Express'in akşam baskısında gördüğüm haber beni biraz olsun rahatlatmıştı.

'Kimliği bilinmeyen bir adam, polise Moorland cinayetiyle ilgili bilgi verdi.'

Tüm pazar günümü gazeteleri inceleyerek, radyo ve televizyondaki haberleri izleyerek geçirdim. Karıma da şirketin yeniden iflasın eşiğinde olduğu söylentilerinin yayıldığını, işimi kaybetmekten korktuğumu ve bunun için haberleri bu kadar sıkı takipte olduğumu açıkladım.

Daily Express, pazartesi sabahı Carla Moorland cinayetiyle ilgisi olduğu düşünülen Sutton'dan sigorta komisyoncusu elli bir yaşındaki Paul Menzies'in tutuklanıp Brixton Hapishanesi'ne götürüldüğünü ve bu sırada karısının da Epsam'daki bir hastanede tedavi gördüğünü yazdı. Acaba Menzies, evli olduğunu Carla'ya söylemiş miydi? Acaba Carla onu da Kazanova diye mi çağırıyordu? Kendime koyu bir kahve doldurup bürodan çıktım.

Sabahın ilerleyen saatlerinde Menzies, Carla Moorland'ı öldürmek suçundan Horse Ferry mahkemesinin önüne çıkartıldı. Polis, Menzies'in kefaletle serbest bırakılmasına izin vermemişti.

Aradan tam altı ay geçmişti. Menzies hâlâ Brixton Cezae vi'nde tutuklu olarak kalıyordu. Ben ise bu altı ay süresince sürekli korkulu dakikalar yaşamıştım. Her telefon çalışı, her kapıya vuruş, her beklenmeyen ziyaretçi yüreğimi ağzıma getiriyordu. Tam bir kâbustu bu. Mümkün olduğunca işimle ilgilenmeye çalışıyordum. Fakat Menzies'in beni, Carla ile olan ilişkimi, adımı bilip bilmediği sürekli beynimi kurcalıyordu.

Duruşmadan birkaç ay önce, şirket yıllık toplantısını yaptı. Zor durumda olduğu kesindi. Ortaklarının yıllık hisselerini dahi ödeyememişti.

Bir altı ay daha geçmiş ve bu zaman içinde Carla'nın ölümüyle ilgili olayda hiçbir gelişme olmamıştı. Carla'nın ölümünden hâlâ suçluluk duyuyordum fakat korku içinde yaşamıyordum artık. İlginçtir Menzies'in tutuklanması beni hiç mi hiç rahatsız etmemişti. Her şeyden önce beni ömür boyu hapisten kurtaran adam olarak görüyordum onu.

Ağustos'un yirmi altısında Menzies'in duruşmasını dinlememe fırsat verecek bir gelişme oldu: İşten kovuldum.

O cuma sabahı —Ah bu cumalar. Başıma ne geldiyse cuma günleri geldi— personel şefi beni çok acele odasına çağırıp şirketin artık bana gereksinimi olmadığını belirtti.

"Açık söylemek gerekirse son günlerdeki çalışmalarınızı tek kelimeyle berbat buluyorum" diye söze başladı.

Onunla aynı fikirdeydim.

"Sizin yerinize başkasını işe almaktan başka çarem kalmadı. Kovuldunuz!" dedi ve ekledi. "Masanızı saat beşe kadar boşaltmanız gerekiyor. Vezneden on yedi bin beş yüz paundluk çekinizi alabilirsiniz?"

Şaşırmıştım.

"Altı aylık tazminatınız bu" diye açıkladı. "Baştaki kontratta belirtilmişti." Daha sonra arabayı şirkete teslim etmemi söyleyerek konuşmasım bitirdi.

Kovulduğumu öğrenmek beni fazla sarsmamıştı. Belki böylece Menzies'in duruşmasını günü gününe izleyebilirdim.

Elizabeth kovulduğumu duyar duymaz yeni bir iş bulmak için plan yapıp yapmayacağımı sordu. Şahsen duruşma sonuçlanmadan yeni bir işe girmek niyetinde filan değildim.

Duruşma sabahı başta Daily Express olmak üzere bütün popüler gazeteler ilk sayfalarını Carla Moorland cinayetine ayırmışlardı. Daily Express'in ilk sayfasında Carla'nın Marbella'da bikinisi ile çekilmiş bir fotoğrafı yer alıyordu. Fulham'daki kız kardeşinin bu fotoğraf karşılığında tonlarca para aldığından eminim. Fotoğrafın yanında Paul Menzies'in profilden çekilmiş bir resmi vardı.

Old Bailey mahkeme binasına o gün ilk gelenlerden biri de bendim. Polis, duruşmanın dört numaralı salonda halka açık olarak yapılacağını açıklamıştı.

Salona girer girmez en arka sıralardan birine oturdum. Sanki herkes benimle ilgileniyormuş gibi geliyordu. Oysa kimsenin bana baktığı yoktu bile.

Bulunduğum yerden savcıyı çok iyi görebiliyordum. Menzies'in salondan içeri girdiğinde bir hayli kilo kaybetmiş olduğunu farkettim. Gazetelerin elli bir yaşında demelerine karşın yetmişe yakın bir görünümü vardı. Geçen ayların beni de hayli yıprattığım düşündüm ona bakarken Menzies, hapishaneden verdikleri kendisine oldukça dar gelmiş koyu renkte bir pantolon, temiz sayılabilecek bir tişört giymişti. Geriye taranmış beyazlamış saçları ve ince bıyığıyla tıpkı bir subayı andırıyordu. Bu adamın katil olabileceği normal birisinin aklından bile geçmezdi. Orada bulunan herkesin böyle düşündüğünden emindim. Geniş salonda Bayan Menzies'in gazetedeki fotoğrafına benzer kimseyi görememiştim.

Yargıç Buckman'ın salona girmesiyle birlikte hepimiz ayağa kalktık. Menzies'e de oturmasını söyleyip jüriye döndü. Duruşma süresince gazetelerdeki konuyla ilgili yorumları okumamalarını, başka kişilerin fikirlerine kulak asmamalarını, çünkü sanığın suçlu ya da suçsuz olup olmadığı kararını verirlerken vicdanlariyla başbaşa kalacaklarını ve bunun bir insanın hayatı söz konusu ise çok önemli olduğunu açıkladı.

Beni tanıyan birisi olup olmadığını anlamak için çevreye bir göz attım. Menzies gözlerini ayırmadan yargıca bakıyordu.

Savcı Sör Humphrey Mountcliff ayağa kalktığı anda Menzies'in yerinde olmadığıma bir kez daha dua ettim. Bu, geniş alınlı, gümüş rengi saçlı, uzun boylu bir adamdı. Kalın ses tonu ve fiziki görünüşüyle mahkemede varlığını hemen hissettirmişti.

Olayı özetlerken gözlerini jüri üyelerinden bir an olsun ayırmadığını farkettim.

Açılış konuşması düşündüğümden daha kısa, yaklaşık iki buçuk saat kadar sürdü. Yargıç öğle yemeği için ara verileceğini ve davaya ikiyi on geçeden sonra devam edileceğini belirtti.

Verilen aradan sonra Sör Humphrey'nin ilk tanığı dedektif Simmons çağırıldı. O konuşurken belirgin bir rahatsızlık duymuştum. Kendisiyle gözgöze gelmemeye büyük bir özen gösteriyordum. Deneyimli dedektif, cesedin nasıl bulunduğundan başlayıp olayı tüm aynntılanyla anlattı.

Menzies'i savunan avukatlardan Robert Scott için savcının tam tersi bir adam denebilirdi. Çok kısa boylu, tıknaz, çok gür kaşlı bir adamdı. Dedektifle ağır ağır düz bir ses tonuyla konuşuyordu. Bu arada jüri üyelerinden birinin uyumamak için kendisini zor tuttuğunu görüp çok mutlu olmuştum.

Scott'un dedektifle konuştuğu yirmi dakika boyunca jüriyi pek ikna edemediği açıkça belli oluyordu. Müfettiş tanık iskemlesinden inerken büyük bir güvenle gözlerinin içine kadar bakabildim.

İkinci tanık, Carla'nın cesedini inceleyen patalog Dr. Anthony Mallins savcının sorularını yanıüarken orada bulunan herkesi şaşırtan bir şey söylemişti: Carla ölümünden birkaç dakika önce cinsel ilişkide bulunmuştu.

"Bundan nasıl bu kadar emin olduğunuzu bize anlatabilir misiniz acaba?" diye sordu savcı.

"Çünkü Bayan Moorland'ın vücudunun üst kısmında kan grubu B olan bir kişiye ait lekeler bulduk. Aynı lekeler maktulün ölü bulunduğunda giydiği sabahlığın üzerinde de vardı. Kendisinin kan grubu da o olduğuna göre..."

"Bu ikisi ortak kan grubu sayılmazlar mı?"

"Hayır, O grubu ortaktır, B grubu ise değildir."

"Peki sizin düşüncenizle ölüm nedeni ne olabilir?"

"Çenesinin kırılmasına yol açan başındaki darbe ya da darbelerle birlikte sivri bir aletle açılan yaralar..."

Bir an yerimden kalkıp "Size hangi aletle olduğunu söyleyebilirim" diye haykırmak istedim.

"Peki doktor, başka sorum yok" dedi savcı. Daha sonra avukata dönerek "Tanık sizindir" dedi.

Avukat Scott yerinden kalkıp doktora doğru ilerledi.

"Miss Moorland'ın başının arkasındaki darbe bir düşme sonucu meydana gelmiş olamaz mı acaba?"

"Tabii, fakat çenenin kırılması buna bağlı olamaz."

Avukat, doktorun söylediği son sözlerin üzerinde durmayarak konuşmasını sürdürdü.

"İngilizlerin yüzde kaçı B grubu kan taşıyor acaba?"

"Yaklaşık yüzde beş ya da altısı."

"Teşekkürler doktor. Başka sorum yok."

Yargıç yeniden savcıya dönüp başka sorusu olup olmadığını sordu. "Evet" deyip yerinden kalktı Sör Humphrey ve konuşmasına devam etti: "Dr. Mallins, mahkeme önünde Miss Moorland'ın çenesinin kırıldığını ve başımn arka tarafında darbeler olduğunu söylediniz. Bu darbeler çenesi kırıldıktan sonra sert bir cismin üzerine düşmesiyle meydana gelmiş olamaz mıydı acaba?"

"İtiraz ediyorum sayın yargıç" diye fırladı avukat Scott.

"Kabul edilmiştir" diye yanıt verdi yargıç. Sonra doktora dönüp "Fakat şunu öğrenmek istiyorum. Söyleyebilir misiniz lütfen, Miss Moorland'ın kan grubuna odadaki diğer eşyalarda da rastlandı mı acaba?"

"Evet sayın yargıç. Odanın ortasındaki cam masanın kena nnda."

"Çok teşekkürler Doktor Mallins, başka sorumuz yok" deyip üçüncü tanık Rita Johnson'ı çağırdı savcı.

"Bayan Johnson, yedi nisan akşamı Bayan Moorland'ın evinden çıkan bir adam gördünüz mü acaba?"

"Evet, gördüm."

"Saat o sırada kaçtı?"

"Altıyı biraz geçiyordu."

"Lütfen mahkemeye daha sonra gördüklerinizi anlatın."

"Yolun karşı tarafına geçti ve park biletini aldıktan sonra arabasına binip uzaklaştı."

"O adamı bugün, şu anda bu salonun içinde gösterebilir misiniz acaba?"

"Evet, işte oydu" dedi kadın, Menzies'i göstererek.

"Başka sorum yok."

Avukat Scott ağır ağır yerinden kalkarak tanığa yaklaştı.

"Gördüğünüz adamın arabası hakkında bize bilgi verebilir misiniz acaba?"

"Emin olamıyorum, fakat BMW olabilir."

"Yani ertesi sabah polise söylediğiniz gibi Range Rover değil öyle değil mi?"

Tanık bu soruyu yanıtlamamıştı.

"Peki o adamı iyice inceleme fırsatı bulabildiniz mi?"

"Sanırım evet. Fakat her şey o kadar çabuk olup bitti ki!"

"Bence de öyle bayan, o kadar çabuk oldu ki, yanlış araba ve yanlış adam gördünüz."

"Hayır bayım" diye yanıtladı Bayan Johnson.

Tanık salonu terkederken orada bulunan herkesin içinde bir şüphe bırakmıştı.

Carla'nın hizmetçisi Maria Lucia, Menzies'i ilk kez o gün öğleden sonra oturma odasında gördüğünü söyledi.

Sör Humphrey sordu: "Fakat sadece sabahları çalıştığınızı belirtmiştiniz. Bu doğru değil mi acaba?"

"Evet, doğru. Fakat o öğleden sonra Miss Moorland biraz evde çalışmayı düşünmüştü. Ben de aylığımı almak için öğleden sonra ona gittim."

"Peki, Bayan Moorland'ın üzerinde ne vardı?"

"Mavi sabahlığı."

"Öğleden sonra eve geldiği günler hep böyle mi dolaşırdı evin içinde?"

"Hayır bayım. Fakat sanıyorum o akşam dışanya yemeğe gidecekti ve daha önceden banyoya girmeyi düşünüyordu."

"Daireyi terkettiğinizde hâlâ Bay Menzies ile birlikte miydi?"

"Evet bayım."

"O gün giydiği diğer şeyleri anımsayabiliyor musunuz?"

"Evet bayım. Geceliğinin üzerine kırmızı bir sabahlık giymişti."

Hizmetçi kendisine gösterilen sabahlığın Miss Moorland'a ait olduğunu doğruladı. Bir ara kendisiyle göz göze geldik. Artık emin olabilirdim. Beni hiç tanımıyordu. Carla'ya sabahları uğramak gibi bir âdetim olmadığına şükrettim.

"Tanık sizindir sayın avukat" dedi savcı.

Avukat yerinden kalkıp ağır ağır kadının yanına yaklaştı.

"Bayan Lucia, o gün öğleden sonra aylığınızı almak amacıyla Bayan Moorland'a gittiğinizi söylediniz. Ne kadar zaman içeride kaldınız acaba?"

"Mutfağı temizledikten sonra bir bluz ütüledim. Sanırım bunlar yirmi dakika içinde olup bitmiştir."

"Bu süre içinde Bayan Moorland'ı gördünüz mü?"

"Evet, çizim odasına gidip bir fincan kahve içip içmeyeceğini sormuştum. Kahve istememişti."

"O sırada Bay Menzies de yanında mıydı?"

"Evet, yanındaydı."

"Acaba bu süre içinde kavga eder gibi bir halleri var mıydı? Ya da ne bileyim, seslerini filan yükselttiler mi?"

"Hayır bayım."

"Bayan Moorland'ı onun yamnda gördüğünüzde ev sahibesinin yüzünde bir acı ifadesi görebildiniz mi, ya da yardım ister gibi bir hali var mıydı?"

"Yo, hayır bayım."

"Peki, daha sonra ne oldu?"

"Biraz sonra Bayan Moorland mutfağa gelip aylığımı verdi ben de çıkıp evime döndüm."

"Peki, mutfağa girdiğinde her zamanki Bayan Moorland gibi miydi yoksa misafirinden korkmuş gibi bir hali mi vardı?"

"Her zamanki gibiydi tabii."

"Başka sorum yok yargıç" deyip sözlerini bitirdi avukat.

Savcı, hizmetçiyi yeniden sorgulamaktan kaçınıp yargıca kovuşturmayı tamamladığını söyledi. Yargıç da kafasını salladıktan sonra duruşmanın bugünkü bölümünün sona erdiğini belirtip salondan çıktı. Menzies'i suçlayacak önemli deliller elde edildiğini sanmıyordum. Üstelik tanıkların ifadelerinden kesin bir sonuç çıkarmak olanaksızdı.

Eve döndüğünde karım nerede olduğum hakkında en ufak bir soru bile sormadı. Ben de açıklama gereği duymadım tabii. Tüm akşamı gazetelerin iş ilanlarını taramakla geçirdim.

Ertesi sabah dört numaralı salonda en arkadaki yerime oturmadan önce evde uzun zevkli bir kahvaltı yaptım. Yerime oturduktan birkaç dakika sonra yargıç da içeri girmişti.

Bir süre sonra da Bay Scott, yani savunma avukatı yerinden kalkıp açılış konuşmasını yapmak için jürinin önüne geldi. Konuşmasını mümkün olduğunca kısa tutacağım belirtip konuşmasına başladı. Bu yaklaşık iki buçuk saat kadar sürdü.

Savunmaya Menzies'in geçmişi ile ilgili aynntılarla girerek başladı. Paul Menzies hapse girmeden önce karısı, yirmi bir yaşındaki oğlu Polly, on beş yaşındaki diğer oğlu Michael ve on altı yaşındaki kızı Sally ile mutlu bir yaşam sürüyordu. Çocuklarınndan ikisi üniversitedeydi ve en genci henüz liseyi bitirmemişti. Doktorlar Bayan Menzies'in son rahatsızlığını öne sürerek duruşmayı izlemesinin doğru olmayacağını öne sürmüşlerdi. Jürideki iki kadının sempati ile gülümsediklerini farketmiştim.

Bay Scott, Bay Menzies'in son altı yıldır Londra'daki aynı sigorta şirketinde çalıştığını ve buranın saygıdeğer bir elemanı olarak tanındığını söyledi. Tanınmış bir insandı. Bölge fotoğraf kulübü komitesinde bulunmuştu. Ondan bir katil olarak söz edilmesi onu tanıyanlar tarafından oldukça yadırganıyordu.

Daha sonra Bay Scott cinayet gününden bahsetmeye başladı. Ve Menzies'in Bayan Moorland ile o öğleden sonra randevusu olduğunu fakat bunun yalnızca ona sigorta işlerinde yardımcı olmak amacı ile kararlaştırıldığını belirtti. Carla ile kesinlikle cinsel ilişkide bulunmamış ve onu öldürmemişti. Davalı altıyı birkaç dakika geçe müşterisinin evini terketmişti. Poliçeleri hazırlamak için gelecek çarşambaya randevu vermişlerdi. Avukat Bay Scott savunmaya daha sonra gerçeği açığa çıkaracak günlüğü bulacağım söyleyerek devam etti.

Suçlu sadece kesin olmayan delililer üzerine yargılanıyordu. Avukat şuna inanıyordu ki, mahkeme sonunda jüri, müvekkiline acıyarak sıcak aile ortamına geri gönderecekti. "Bu kabusa son vermelisiniz" diye noktaladı konuşmasını Bay Scott. "Masum bir adama neler çektiriyorsunuz siz?"

Bu sırada yargıç öğle yemeği için ara istedi. Yemek sırasında gözlemlerime dayanarak bulduğum sonuç şuydu: Hiç kimse katilin Menzies olduğuna inanmıyordu.

Saat tam ikiyi on geçe Bay Scott ilk şahidini salona davet etti. Bu, Bay Menzies'di.

Paul Menzies suçlu sandalyesinden kalkıp yavaşça şahit koltuğuna yürüdü. Sağ elini İncil'e koyarak yemin etti.

Bay Scott dikkatle soruşturmasını yapmaya başladığında bütün gözler ikisine çevrilmişti.

Menzies gittikçe daha güvenli konuşmaya başladı ve saat dört buçuk olduğunda hakim şöyle seslendi: " Sanırım bugün için yeter." Artık onun çoğunluğun kararı ile serbest bırakılacağına iyice inanmaya başlamıştım.

Duruşmanın üçüncü gününde yerimi almadan önce olabilecek en kötü şeyden korkarak sıkıntılı bir gece geçirdim. Menzies gerçekten serbest bırakılacak mıydı acaba?

Üçüncü gün Bay Scott, Menzies'i sorularıyla boğdu âdeta. Oturmadan önce son bir soru sormak istediğini söyleyip yeniden Bay Menzies'e yöneldi.

"Bayan Moorland ile cinsel ilişkide bulundunuz mu acaba?"

"Hayır efendim. O gün onunla ilk kez karşılaşmıştım." Menzies'in ses tonu oldukça ciddiydi.

"Peki, Bayan Moorland'ı öldürdünüz mü?"

"Kesinlikle hayır." Kendinden hayli emin gözüküyordu.

Birden Bay Scott'un yüzünde hafif bir gülümseme belirdi.

Ve artık sıra savcı Sör Humphrey'deydi.

"Bay Menzies sanırım..." diye söze başladı. " Sanırım söylediklerinizle jüri üyeleri üzerinde olumlu bir etki yarattınız.

Menzies'in dudakları ince bir çizgi şeklini almıştı.

Sör Humphrey kelimelerin üzerine basa basa konuşuyordu: "Günlüğünüzdeki, Bayan Moorland ile ikinci kez görüşmek üzere randevulaştığınızı belirten not bir sonraki çarşamba içindi değil mi?"

"Evet efendim."

"Bu not, yanılmıyorsam Bayan Moorland'ın öldürülmesinden sonra alındı."

"Evet efendim söylediğiniz doğru."

"Peki notu ne zaman aldığınızı bizlere söyler misiniz lütfen?"

"Cuma sabahı."

"Yani Bayan Moorland çoktan öldükten sonra."

"Evet, ama bilmiyordum."

"Üzerinizde günlük taşır mısınız Bay Menzies?"

"Evet. Fakat yalnızca ufak bir cep günlüğü. Yani masamdaki kadar büyüğünü değil."

"Görmeme izin verir misiniz?"

Menzies istesizce elini cebine atıp günlüğünü çıkarttı. Mahkeme kâtibine verdi, o da bunu Sör Humphrey'e verdi. Savcı sayfaları birer birer çevirmeye başladı.

"Bayan Moorland'ın öldürüldüğü tarihe herhangi bir not düşülmemiş" dedi kendi kendine.

"Haklısınız. İş randevularımı sadece masamdaki günlüğüme yazarım. Kişisel randevularım cep günlüğümdedir."

"Anlıyorum" dedi savcı. Duraklayıp sanığa dik dik baktı. "Aslında bunda bir gariplik var. Müşterilerinizden herhangi biriyle bir iş görüşmesi kararlaştırıyorsunuz ve bunu hemen cep defterinize yazmak yerine aklınızda tutup büroya döndükten sonra diğer büyük olan not defterine yazıyorsunuz."

"Önceden küçük bir kâğıt parçasına not edebilirim ama. Dediğim gibi elinizdeki benim kişisel günlüğüm."

"Demek öyle" dedi savcı günlükte birkaç sayfa daha çevirip "Peki, Bay David Peterson kim acaba?"

Menzies bu adı hatırlamaya çalışıyormuş gibi etrafına bakındı.

"Bay David Peterson, 112 Şehir Yolu saat 11.30'da. Bulunduğumuz yılın ocak ayının dokuzunda kendisiyle randevunuz varmış."

Menzies endişeyle bakındı.

"Eğer buluşmayı hatırlamıyorsanız Bay Peterson'ı çağırabiliriz" dedi Sör Humphrey.

"Şirketimin bir müşterisidir" diye atıldı Menzies.

"Bir müşteri demek" diye yavaşça tekrarladı savcı. "Eğer defterinizi karıştırmaya devam edersem bu müşterilerden bolca sayıda karşıma çıkacak sanırım."

Günlüğü kâtibe verirken istediğini elde etmiş gibi başını sallıyordu.

"Şimdi daha önemli sorulara geçmek istiyorum."

Hakim bu sırada müdahale ederek "Saat bire geliyor. Sanırım bir mola vermemiz uygun olacaktır," dedi.

"İstediğiniz gibi olsun" diye kibarca yamtladı savcı.

Bu not defterinden daha önemli ne gibi bir delil olabileceğini düşünerek iyimser bir halde terkettim mahkeme salonunu. Geri dönüp yerlerimize oturduğumuzda Bay Scott'un yüzündeki gülümsemenin kaybolduğunu farkettim.

Sör Humphrey sorgulamasına kaldığı yerden devam etti.

"Ailenizle birlikte mutlu bir yaşam sürdüğünüzü belirtmiştiniz."

"Evet efendim."

"İlk evliliğinizde de bu kadar mutlu muydunuz Bay Menzies?" diye sordu savcı.

Avukat Scott çok rahatsız olmuştu. Menzies'in suratında ise bir endişe belirtisi görüyordum.

"Yanıtlamadan önce istediğiniz kadar düşünebilirsiniz" dedi savcı.

Bütün gözler tanık sandalyesindeki adama dönmüştü.

"Hayır" dedi Menzies. Ve çabucak ekledi. "O zamanlar çok gençtim. Uzun yıllar önceydi. Bu evliliğin tümüyle hata olduğunu sonraları anlayabildim."

"Bir hata mı? Peki bu ilk evliliğiniz nasıl bitti?"

"Boşandık" dedi kısaca Menzies.

"Aynlık nedenleriniz neydi acaba?"

"Geçimsizlik. Fakat..."

"İlk eşinizin mahkemede yemin ederek söylediklerini jüri üyelerine okumamı istemez miydiniz?"

Menzies titreyerek baktı. 'Hayır' demesinin şansını azaltacağını, 'Evet' demesinin ise onu mahkûm edeceğini çok iyi biliyordu sanırım.

"Şimdi hakimin huzurunda tüm mahkeme salonunda bulunanlara 8 Haziran 1961 günü Swindon Şehir Mahkemesi'nde eski eşinizin verdiği ifadeyi okumaya başlıyorum. Bu tabii küçük bir kısmı." Sör Humphrey boğazını temizleyip önündeki kâğıdı her kelimesinin üzerine basa basa okumaya başladı. "Bana tekrar tekrar vurdu. O kadar vahşi bir görüntüsü vardı ki... Beni bir gün öldürebileceğinden korkarak evden kaçtım."

"Hepsini abartıyordu" dedi Menzies ses tonunu yükselterek. Tanık sandalyesinden kalkmıştı.

"Ne yazık ki Sayın Bayan Carla Moorland onun abartıp abartmadığı konusunda bizlere yardımcı olmak üzere bugün burada bizimle değil."

"İtiraz ediyorum efendim" diye yerinden fırladı Menzies'in avukatı. "Sör Humphrey tanığı tedirgin etmeye çalışıyor."

"Kabul edilmiştir," dedi hakim.

Savcı soğuk bir sesle özür dilediğini belirtti. Elindeki dosyayı masaya bırakıp bir yenisini aldı. Jürideki herkesin kendisini seyrettiğinden emin bir şekilde bir kâğıt parçası çıkardı içinden.

"İkinci eşinizle evlendikten sonra daha kaç sevgiliniz oldu?" diye sordu.

Bay Scott yeniden yerinden fırladı."İtiraz ediyorum efendim. Bunun konu ile ne ilgisi var anlayamadım."

Hakim yanıtladı. "İtiraz reddedilmiştir."

"Teşekkür ederim" diye yanıt verdi savcı. "Burada Bay Menzies'in öldürülen Bayan Moorland'la iş dışında daha değişik bir ilişkide olduğunu vurgulamak istiyorum."

Menzies, Sör Humphrey elindeki kâğıdı kaldınp onu incelerken hiçbir şey söylemedi.

"Biraz düşünün isterseniz, çünkü kesin bir sayı istiyorum."

Hepimiz beklerken saniyeler de yavaş yavaş ilerliyordu. Sonunda Menzies düşünceli bir sesle "Sanırım... Üç tane."

"Demek üç tane" dedi Sör Humphrey inanmıyormuş gibi. Elindeki kâğıdı incelemeye devam ediyordu.

"Pekala belki de dört" dedi Menzies.

"Belki de dördüncüsü Carla Moorland'dı öyle değil mi Bay Menzies? Lütfen bana yanıt verin. Onunla o gün ilişkide bulundunuz değil mi?"

"Hayır bulunmadım." dedi Menzies. Sanırım bu kez mahkemedeki çok az kişi ona inanıyordu.

Sör Humphrey elindeki kâğıdı masaya koyduktan sonra, "Çok iyi" diye devam etti. "Bayan Moorland konusuna yeniden dönmeden önce diğer üçünden bahsedelim biraz, ne dersiniz?"

Savcının okuduğu kâğıda gözlerimi dikmiş kıpırdamadan oturuyordum. Kâğıt bomboştu. Üzerinde tek bir kelime bile yazmıyordu. Yüzümdeki gülümsemeyi saklamakta güçlük çektim. Menzies'in geçmişi hakkında meğer ne kadar az şey biliyormuşuz diye düşünüyordum. Carla bunları duysaydı nasıl bir tepki gösterirdi acaba?

Savcı günün geri kalan kısmında Menzies'in eski ilişkilerini tüm aynntılanyla gözler önüne serdi. Mahkeme salonundaki herkes heyecan içindeydi. Gazeteciler ise ertesi güne yazacak çok şeyleri olduklarını düşünerek oradan oraya koşuşturuyorlardı. Bay Scott gözlerini yummuştu.

Ertesi gün salona girerken herkesin konu hakkında sürekli tartıştıklarını, her kafadan bir ses çıktiğını farkettim.

Sör Humphrey tüm sabahı Menzies'in diğer uygunsuz davranışlarından bahsetmekle geçirdi.

"Eveeet Bay Menzies. Şimdi sıra Carla Moorland'ın öldürüldüğü gün olup bitenlere geldi. Bunları bir kez de sizin ağzınızdan dinlemek istiyoruz."

"Tabii" diye içini çekti Menzies bıkkın bir sesle.

"Bir müşteriniz ile poliçelerinizle ilgili konuşmaya gittiğinizde böyle bir görüşmenin ne kadar sürdüğünü söyleyebilir misiniz?"

"Genelde yarım saat. En fazla bir saati bulur herhalde."

"Peki Bayan Moorland ile görüşmeniz ne kadar sürdü?"

"Bir saat kadar."

"Ve eğer doğru hatırlıyorsam, altıyı biraz geçe oradan ayrıldınız."

"Evet."

"Randevunuz saat kaçta idi?"

"Saat beşte. Masa günlüğümde de belirtilmiştir bu."

"Pekala Bay Menzies. Eğer gerçekten söylediğiniz gibi Bayan Moorland ile görüşmek üzere saat beşte oraya vanp altıdan biraz sonra ayrıldıysanız, nasıl oldu da yanlış yere park etme cezası almayı başarabildiniz?"

"Hiçbir zaman parkmetreler konusunda şansım olmamıştır zaten" diye yanıtladı Menzies büyük bir güvenle. "Sadece birkaç dakika geç kalmıştım. Riski göze aldım."

"Riski göze aldınız demek. Tam kırk dakika gecikmeyle arabanızın başındaymışsmız Bay Menzies. Anlaşılan çok maceracı bir kişiliğiniz var. Buyrun, işte park biletleri."

Biletleri, onları sonradan Menzies'e iletecek kâtibe verdi.

"Dört onaltıdan dört otuza" diye okudu Menzies.

"Duymadım" dedi hakim.

"Okuduğunuzu sayın hakim için yeniden tekrar eder misiniz lütfen?" dedi savcı.

Menzies uğursuz biletin üzerinde yazılardan bir kez daha okudu.

"Evet. Böylece saat dört onaltıda Bayan Moorland'la buluştuğunuzu ve bize yeniden yalan söylediğinizi itiraf etmenizin zamanı geldi sanırım."

"Size yalan söylemiyorum ben. Farkında olmadan oraya biraz erken gitmiş olabilirim."

"Yapmayın Bay Menzies. Hemen hemen bir saat erken. Buna çocuklar bile inanmaz. Burada, oraya bu kadar erken gitmenizin Carla Moorland ile olan ilişkinizin sadece bir iş ilişkisi olmadığının bir kanıtı olduğunu belirtmek istiyorum."

"Bu doğru değil."

"Buluşmanızın işle ilgili kısmı yarım saatte bitti değil mi Bay Menzies?"

Menzies cevap vermedi.

"Kan grubunuz nedir Bay Menzies?"

"Bilmiyorum."

"DNA'nın ne olduğunu biliyorsunuzdur umarım."

"Hayır bilmiyorum." İşte bu gerçekten şaşırtıcıydı.

"Genetik bilginin her bireye özel olduğunu ispatlayan bir teknik sadece. Kan ya da meni örnekleri üzerinde çalışılabilir. Parmak izleri gibi tektir. Bununla Bayan Moorland'a tecavüz edip etmediğinizi anlayabiliriz."

"Ona tecavüz etmedim" dedi Menzies öfkeyle.

"Ama cinsel ilişkide bulundunuz. Öyle değil mi?"

Menzies sessiz kaldı.

"Bir uzman çağırıp sizin üzerinizde DNA testi uygulanmasını ister miydiniz?"

Menzies yine cevap vermedi.

"Kan grubunuzu kontrol ettirelim mi? Tekrar tekrar soruyorum Bay Menzies. Siz ve öldürülen kadın, o akşamüstü cinsel ilişkide bulundunuz mu?"

"Evet efendim" dedi Menzies fısıldayarak.

"Evet efendim" diye bağırdı Sör Humphrey bütün salonda kilerin duyabilmesini sağlamak için.

"Fakat ona tecavüz etmedim" dedi Menzies.

"Tecavüz etmediniz mi?"

"Yemin ederim onu ben öldürmedim."

Onun mahkemede gerçeği söylediğinden emin tek kişi ben olmalıydım. Sör Humphrey başka sorusunun olmadığını belirterek yerine oturdu.

Bay Scott'un günün geri kalan kısmında müvekkilinin masumiyetini ispatlamaya çalışması boşunaydı. Menzies'in Carla ile olan ilişkisini saklaması her söylenene şüpheyle baktırıyordu.

Eğer Menzies en baştan ilişkileri olduğunu söyleseydi hikâyesi belki kabul edilebilirdi. Niye bu şekilde davrandığını merak etmiştim. Belki de karısını korumak içindi. Nedeni ne olursa olsun, şimdi herkes onun aleyhinde konuşmaya başlayacaktı. Belki de masum olduğu halde kendi ölümünü kendi hazırlamış oluyordu.

O gece eve gittiğimde yediğim yemeğin zevkini hayatım boyunca unutmayacağım.

Ertesi sabah avukat iki tanık daha çağırdı. İlk tanık Menzies'in gittiği kilisenin papazıydı. Ona göre Menzies gayet kibar, efendi, dinine bağlı birisiydi. Onu bu kadar yüzeysel tanıyan bir şahidin tanıklığından ne gibi bir hayır gelebilirdi ki?

İkinci tanık Menzies'in çalıştığı şirketteki amiriydi. Fakat o da Bayan Moorland'ın şirketin müşterisi olduğunu kanıtlayama dı.

Bay Scott daha fazla tanık çağırmayarak hakime savunmasını bitirdiğini ve kapanış konuşması için ertesi sabahı bekleyeceğini bildirdi.

Menzies ve benim önümüzde katlanmak zorunda olduğum bir uzun gece daha vardı. Diğer günler gibi ertesi sabah da hakimden önce salondaki yerimi alacaktım.

Sör Humphrey'nin kapanış konuşması muhteşemdi.

"Kesinlikle bilemeyeceğiz" diye başladı. "Genç Bayan Carla Moorland neden öldürüldü? Menzies'in yatma isteğini geri çevirdiği için mi? Öfkeyle patlayan bir yumruk yüzünden mi? Fakat burada sayın jüri üyeleri, burada emin olabileceğiniz bir tek şey var. Menzies o gün saat tam dört onaltıda

Bayan Moorland ile birlikteydi. Saat altıyı biraz geçe orayı terketti. Tanığımız ve kendisi de bunu doğruluyor zaten.

" Ayrıca suçunu gizlemek istercesine randevu defterine saat dördü çeyrek geçe yerine saat beşte diye yazmış.

"Ve aralarındaki ilişkinin zavallı Bayan Moorland'ın çenesinin kırılmasından önce mi yoksa sonra mı gerçekleştiğinden emin olmasak da onun Bayan Moorland ile cinsel ilişkide bulunduğu konusunda yalan söylediğinden eminiz." Sör Humphrey sözlerine devam etmeden önce jüridekileri şöyle bir süzdü.

"Son olarak, şüpheleri bir kenara atıp raporlara dayanarak Menzies'in, Carla Moorland'ı gören son kişi olduğunu söyleyebiliriz.

"İşte bu nedenlerden dolayı Carla Moorland'ı başka hiç ama hiç kimse öldürmüş olamaz. Müfettiş Simmonsun kanıtlarını göz önüne alarak bunları söylüyorum. Farkındasınızdır, Menzies başından beri kendisini saldırganlığından ötürü terkeden karısını ve Moorland da dahil olmak üzere bütün sevgililerini saklamaya çalıştı. Görevinizin ne kadar güç olduğunu tahmin etmiyor değilim. Ama kentimizde yaşayan tüm genç kızlan, kadınları düşünerek karar vermelisiniz. Size söyleyebileceğim tek bir şey kalıyor: Menzies suçludur ve onun cezasını siz vermelisiniz."

Savcı yerine oturduğunda kendisini alkışlamak istedim.

Hakim bir süre ara verdi. Çevremdeki herkes Menzies'e lanetler yağdırıyordu. Jüri, Menzies'i suçlu bulursa rahat bir nefes alacaktım.

Hakim saat ikiyi on geçe salona girdi ve Bay Scott'u çağırdı.

Menzies'in avukatı savcının delillerinin kesin olmadığını ve hatta Moorland'ı başka birinin ziyaret etmiş olmasımn mümkün olduğunu belirterek savunmasını yaptı.

Günlükten, Menzies'in eski sevgililerinden, Carla'yla olan ilişkilerinden, park biletinden bahsetmekten kaçınıyordu. Sadece kapamş konuşmasını dinleyen biri her iki kişinin farklı durundan özetlediğini rahatlıkla düşünebilirdi. Scott son sözü söylemek için jüriye döndü. Ümitsiz bir yüz ifadesi vardı. "Müvekkilimin kaderi sizin ellerinizde. Evet, bir insanın hayatı söz konusu ve siz on iki kişi, doğru kararı sizler vereceksiniz. Bu nedenle emin olmalısınız. Tekrar ediyorum bazı akla uygun şüphelerin ötesinde Paul Menzies cinayet denen önemli bir suçu işlemiş olabilir.

"Fakat şunu da eklemek istiyorum. Bu Bay Menzies'in yaşam biçimi, toplum içindeki durumu, ya da hatta cinsel yaşamı hakkında açılmış bir soruşturma değil. Eğer şehvet bir suçsa eminim Bay Menzies bugün, şu

anda mahkeme salonunda bulunan tek zanlı olamazdı." Scott duralayıp gözlerini jüri üyelerinin üzerinde gezdirdi.

"Bu nedenle inanıyorum ki kalplerinizde son yedi aydır sürekli işkeıfce çeken müvekkilimi serbest bırakma isteği bulacaksınız. O, kesinlikle size muhtaç masum bir insan."

Birden Bay Scott'un müvekkili için âdeta dilenircesine bir ümit ışığı arandığını farkettim. Sözlerini tamamladıktan sonra yerine oturdu.

Hakim kesin sonuca pazartesi sabahı varılacağını belirtti.

Hafta sonu bir türlü geçmek bilmemişti. Jüri üyelerinin zanlıyı mahkûm edecek yeterli delil bulamayacağını düşünüyordum.

Pazartesi sabahı mahkeme başladığında, hakim bir kez daha kararı sadece ve sadece jürinin vereceğini belirtti. İşinin sadece yol göstermek olduğunu başka hiçbir şeye yetkili olmadığını da ekleyip jüriyi karar vermeleri için yolladı.

Uzun bir süre kapalı bir odada tartışan jüri üyeleri yaklaşık dört saat kadar sonra hakime bir not yolladılar.

Hakim, basın salondaki yerini alırken jüri üyelerine yerlerine dönmelerini söyledi. Ve sonunda hakim elindeki nottan verilen kararı okudu. Daha sonra jürinin bu kararı alırken yeterli çoğunluğu sağlayamadığını belirtti. Jüri yeniden tartışmalara devam etmek üzere küçük odaya kapandı. Yanımda oturanlar fısıldaşarak konuşurlarken ne kadar gergin olduğumu düşündüm bir an. Yargıç herkesin yerini almasını beklerken salonda bulunanları sessizliğe davet etti.

"Jüri başkanı ayağa kalksın lütfen," dedi.

Hemen yerimden kalktım.

"En azından onunuzun onayladığı karara ulaşabildiniz mi?"

"Evet efendim."

"Davalı Paul Menzies sizce suçlu mu suçsuz mu?"

"Suçludur efendim" diye yanıt verdim.

NAMUSLU IGNATUS

IGNATIUS Agarbi'nin Nijerya Maliye Bakanı olması hiç kimsenin pek ilgisini çekmemişti. Çünkü kendisi on yedi senede göreve gelen on yedinci bakandı.

Parlamentoda yaptığı ilk konuşmada rüşveti ve toplum içindeki tüm ahlâksızlıkları önleyeceğine söz vererek sözlerini şöyle noktaladı:

"Tek amacım Nijerya'daki tüm pislikleri temizlemek olacaktır."

Okuyucularının on altı senedir bu sözleri ezberlediğini düşünen Lagos'un "Daily Times" gazetesi, bakanın bu konuşmasına yer vermeyi düşünmemişti bile.

Ignatius ise kendisine duyulan bu güvensizlikten yılmayarak büyük bir azim ve kararlılıkla görevine başlamıştı. İlk işi tahıl dışalımlarına ilişkin dokümanlardaki yanlışlıkları ticaret bakanlığına bildirmek olmuştu. Bakan bir ay sonra rüşvet aldığı iddia edilen polis müfettişini tutuklattırdı. Aynı polis müfettişi bir süre sonra on sekiz ay hapis cezasına mahkûm edildi. "Daily Times" gazetesi haberi ilk sayfada 'Namus simgesi Ignatius' başlığı altında vermişti.

Bakanın aldığı her karar düşmanları tarafından titizlikle inceleniyor fakat yine de işleri onun aleyhine çevirecek kanıtlar bulunamıyordu.

Bakanlığının ikinci senesine girerken Başbakan General Otobi kendisini olağanüstü bir görüşme için ikâmetgâhına çağırdı.

"Ignatius, son bütçe raporunu şöyle bir gözden geçirirken farkına vardım, Maliye Bakanlığı hâlâ yabancı firma aracılarına verilen rüşvetler yüzünden yılda milyonlarca dolar açık veriyor. Bilmek istediğim bu paralar kimlerin cebine akıyor? Bu konuda herhangi bir bilgin var mı acaba?"

"Sanıyorum bu paralann büyük bir kısmı İsviçre'de özel bir bankada duruyor. Fakat şu anda bunu kanıtlamak olanaksız."

"O zaman sana bu yolsuzluğu ortaya çıkarman için sınırsız yetki veriyorum. Kabinenin tüm üyelerini araştırmakla işe başlayabilirsin."

"Yalnız başbakanım, sizin imzanızı taşıyan bir belge almadan hiçbir şey yapabileceğimi sanmıyorum."

"O zaman bu akşam altıya doğru istediğin belge elinde olacak."

"Bir de dışanyla rahat bağlanü kurabilmem ve seyahat edebilmem için tam yetkili elçi unvanı tabii."

"Onu da kabul ediyorum."

Ignatius konuşmanın bittiğini düşünerek teşekkür edip ayağa kalktı. Birlikte kapıya geldiklerinde general, bakana bir tabanca uzatarak şöyle dedi:

"Al bunu. İkimizin de şu andan başlayarak bir hayli düşmanımız olacak. Yanından ayırma. Senin güvenliğin için."

Ignatius tabancayı alıp cebine soktuktan sonra bakanlığına geri döndü.

Merkez Bankası başkanı da içlerinde olmak üzere tüm resmi görevlilerden gizli, görevine sanldı bir an önce. Üç ay sonra saldırıya hazırdı artık.

Ignatius halkın büyük bir bölümünün tatilde olduğunu ve dışarıya yapacağı sürpriz ziyaretin faza ilgi çekmeyeceğini düşünerek ağustos ayını uygun bulmuştu.

Sekreterinden kendisi, eşi ve iki çocuğu için Orlando'ya gidecek uçakta kendi hesabından yer ayrılmasını istedi.

Florida'ya geldiklerinde ailece Mariott Oteli'ne yerleştiler. Çok acil bir işi çıktığını ve derhal New York'a gitmesi gerektiğini söyleyip çocukları ve karısını Disneyland'a bıraktıktan sonra ilk uçağa atlayıp New York'a gitti. La Guardia ile Kennedy arasında kısa bir yolculuktan sonra üzerindekileri değiştirdi ve kendisini İsviçre'nin başkenti Cenevre'ye götürecek uçağa bindi.

Hemen, sıradan bir otele yerleşti, yatağa uzanıp sekiz saat kadar uyudu. Ertesi gün kahvaltı sonrası Nijerya'da üzerinde uzun bir süre çalıştıktan sonra çıkardığı bankalar listesine şöyle bir göz attıktan sonra ilk olarak Parchine Meydanı'ndaki "Ger ber et Cie" bankasından başlamaya karar verdi. Banka müdüründen saat on iki için randevu aldı.

Sözleştikleri saatten birkaç dakika erken gelmesi, kendisini banka kapısında beklemekte olan şık bir gri takım giymiş genç adamı oldukça şaşırtmıştı. 'Bir Nijeryalı için pek alışılmadık bir durum bu' diye düşündü içinden. Bakana elini uzatarak banka müdürünün asistanı olduğunu ve kendisine ofise kadar eşlik edeceğini söyledikten sonra birlikte, başka hiçbir şey konuşmadan on birinci kata geldiler. Asistan çok kibar bir şekilde kapıya vurduktan sonra içeriden müdürün sesi duyuldu. "Entrez!"

"Nijerya Maliye Bakanı efendim!"

Banka müdürü yerinden kalkarak bakanı selamlamak amacıyla bir adım öne attı ve elini uzatarak kendisini tanıttı.

"Günaydın sayın bakan. Oturmaz mıydınız?"

Onun asistanıyla aynı kıyafeti giymesi Ignatius'un dikkatini çekmişti.

Cam bir masanın etrafındaki koltuklara geçtiler.

"Eğer kabul ederseniz birer kahve söyledim."

Bakan elindeki çantayı oturduğu koltuğun yanına bıraktıktan sonra ofisten görülen manzaranın güzelliğinden söz etmeye başladı. Bu arada sekreter de kahveleri getirmişti.

Genç kadın ofisten çıkar çıkmaz bakan konuşmasına başladı.

"Aslında sizi ani ziyaretimin nedeni sandığınızdan çok daha değişik. Başbakanımız beni ülkemizden kimlerin bankanızda hesabı olduğu hakkında bilgi almam için buraya gönderdi."

"Üzgünüm ama bunu size söylemeye yetkim yok."

"Size daha ayrıntılı anlatabilirim. Buraya hükümetin bana verdiği tam yetki ile gelmiş bulunuyorum." Bakan bunları söyledikten sonra çantasından başbakanın yazmış olduğu mektubu çıkardı ve banka müdürüne okudu.

Banka müdürü şöyle bir öksürüp boğazını temizledi:

"Çok üzgünüm ama bu belgenin ülkemiz sınırları içinde hiçbir değeri yok."

Mektubu katlayıp zarfa koyduktan sonra yeniden bakana uzattı. Ve şöyle sürdürdü konuşmasını:

"Sakın yanlış anlamayın, tüm söylediklerinize, tam bir yetki ile buraya geldiğinize, başbakanın elçisi durumunda olduğunuza içten inanıyorum. Fakat bu, müşterilerimizin bize duydukları güveni bozmamızı gerektirmiyor. Onların iznini almadan size adlarını vermem olanaksız. Size yardımım dokunsun isterdim fakat bankamızın belirli kuralları var ve ben bunları bozamam. Gerçekten çok özür dilerim."

Banka müdürü konuşmanın bittiğini ima etmek istercesine ayağa kalktı. Fakat Ignatius hâlâ ısrar etme niyetindeydi.

"Fakat bu ziyaretim aynı zamanda gelecekte ülkem ve İsviçre arasında doğacak ilişkiler açısından da çok büyük önem taşıyor. Sanırım bunun siz de farkındasınızdır."

"Çok teşekkürler sayın bakan, fakat demin de belirttiğim gibi müşterilerimizin bize olan güvenini bozamayız."

"O zaman bayım, Cenevre'deki elçimizle hemen temasa geçip kendisinin bu olayı derhal İsviçre Dış İlişkiler Ofisi'ne bildirmesini isteyeceğim." Bakan yutkunduktan sonra devam etti.

"Sizin için bunu önlemenin tek bir yolu var. Bana bankanızda hesap açtıran Nijeryalıların bir listesini vermek. Görüyorsunuz bu kadar basit. Ve ayrıca sizi temin edebilirim ki bu bilgileri nereden ve kimden aldığımızı hiçbir zaman açıklamayacağız."

"İstediğinizi yapabilirsiniz sayın bakanım. Fakat göreceksiniz başbakanımız elçinize bizim düşüncelerimize katıldığını ve bir İsviçre bankasının güvenilirliğini sarsmaması açısından bu tür bilgileri dışarıya vermeye yetkili olmadığımı resmi bir dille açıklayacaktır."

"Öyleyse ben de Ticaret Bakanlığımızla temasa geçer ve İsviçre-Nijerya arasındaki ilişkilere, isimlerin listesi elimize geçene kadar ara verilmesini isterim."

"Bunu yapma hakkına sahipsiniz elbette. Fakat ne yaparsanız yapın bu bankanın güvenilirliğinin lekelenmesine izin vermeyeceğim."

"Kesin kararınız buysa hemen bugün Nijerya elçiliğinin kapanmasını ve ülkemizde bulunan elçinizin 'persona non grate' ilan edilmesini isteyeceğim."

Konuşma süresince serinkanlılığını koruyan banka müdürü kaşlarını çatmıştı.

"Artı" diye devam etti Ignatius, "Londra'da bir konferans düzenleyip tüm basın mensuplarının önünde bankanızın itibarını önemli derecede sarsacak bilgiler verecek ve bana olan tutumunuzu eleştireceğim. Bu durumda eminim ki müşterilerinizin büyük çoğunluğu sizinle çalışmaktan vazgeçecekler. Bu konuda ne dersiniz acaba?"

Bakan elindeki tüm kozları kullanmış müdürün tepkisini beklemeye başlamıştı. Fakat karşısındaki Ignatius'un bu uyarılarıyla da pek ilgilenmemiş, yine kayıtsız bir tavır almıştı.

Bakan yerinden kalktı.

"O zaman başka seçeneğim kalmadı demektir!"

Elini cebine attı ve silahını çıkardı. Müdür ve asistanı donup kalmıştı. İleri doğru birkaç adım atıp tabancasını bankacının şakağına dayadı.

"Bu isimler bana gerekli Bay Gerber ve şu andan başlayarak hiç kimse beni durduramaz. Onları hemen şimdi bana vermezseniz beyninizi dağıtacağım. Beni anlıyorsunuz değil mi?"

Bu arada biraz ötelerinde ayakta duran genç asistan da ne yapacağını şaşırmış onları seyrediyordu. Ignatius ona dönerek:

"Beyni dağılacak ikinci kişi de o olacak!" diye bağırdı.

"Hemen bana o listeyi verin, yoksa müdürünüzün beyni bu halı üzerinde dört bir yana dağılacak. Beni duyuyor musunuz? Derhal şimdi."

Genç adam korkudan tirtir titreyen müdürüne soran gözlerle baktı.

"Non Pierre Jamais"

"D'Accord" (Olur) diye karşılık verdi asistan.

Ignatius tetiğe dokundu:

"Size hiç şans vermediğimi söyleyemezsiniz."

Müdürün yüzünden ter akıyordu. Asistanı korkunç sahneyi görmemek için gözlerini kapattı ve silah sesini beklemeye başladı.

"Kusursuz" dedi Ignatius. Silahını müdürün şakağından çekip eski yerine oturdu. "Gerçekten kusursuz."

İki adam tirtir titriyor, konuşamıyorlardı.

Bakan çantasını alıp cam masaya koyduktan sonra kapağını açtı. Bankacıların önünde içindekileri yavaş yavaş boşalttı. "Yaklaşık beş milyon dolar" diye geçirdi müdür içinden.

"Söyler misiniz baylar, bankanızda hesap açtırabilir miyim acaba?"

ALAKART

ARTHUR Hapgood 1946 Kasım'ının üçünde terhis edilmiş, bir ay içinde de eskiden çalıştığı Coventry dışındaki Triumph fabrikasına geri dönmüştü.

Tam beş yıl Sherwood cephesinde görev almış, bunun dört yılında orduya karargâh levazım subayı olarak hizmet etmişti. Ülkesine, "Kahramanlar ülkesi İngiltere" ye döndüğünde ise hiç de umduğunu bulamamıştı. İstediği, bu kadar hizmetin karşılığında daha iyi koşullarda bir işti. Beş yıl önceki gibi otomobillerin tekerleklerini takmak değil. Bir ay sonra fabrika genel müdürünü görmeye gitmişti.

"Arthur, eğer istersen iş hâlâ senindir" dedi müdür.

"Peki, ya ileride ne olacak?"

"Arthur, otomobiller artık süper zengin ailelerin oyuncağı olmaktan çıktı. İşadamları için de kaçınılmaz bir gereksinim oldu. Bu durumda iki arabalı aileler dönemi başlıyor artık."

"Demek arabalar arttıkça onlara takılması gereken tekerlerler de artacak öyle mi?" diye sordu Arthur umutsuzca.

"Kesinlikle!"

Arthur işi kabul etti ve birkaç gün içinde eski tempoya girip kendini bütünüyle işine verdi.

Başka seçeneği olmadığım kabullenmişti artık. Fakat onun için önemli olan, ileride oğlunun kendi durumuna düşmesini önlemekti. Ve bunun için her türlü fedakârlığa hazırdı.

Yıllarca fazla mesaiye kalıp oğluna İngilizce, fen, matematik dersleri aldırttı. Kesin kararını vermişti: Oğlu onun gibi ömrünün geri kalan kısmını bir atölyede tekerlek takarak geçilmeyecekti.

Mark'ın on sekizinci yaş gününde üniversiteye gitmeyeceğini açıklaması babasım hayal kınklığına uğratmıştı. Fakat bunu mümkün olduğu kadar belli etmemeye çalıştı.

"Peki öyleyse, gelecekte, üniversiteye gitmeyip ne yapmayı planlıyorsun?"

"Okulu bitirir bitirmez seninle birlikte fabrikada çalışacağım. Bunun için bir form doldurdum bile."

"Fakat nasıl olur?.."

"Neden olmasın baba? Arkadaşlarımın çoğu şimdiden işi garantilediler bile. Okulun bitmesini dört gözle bekliyorlar."

"Sen çıldırmış olmalısın."

"Ama baba. Biliyorsun parası çok iyi. Üstelik fazla mesailerle maaş iki katına çıkıyor. Ne kadar ağır olursa olsun bu işi yapacağım."

"Bu kadar sene seni en iyi okullarda okutup ağzından bu lafları duymak için mi çalıştım sanıyorsun?"

"Kötü bir iş değil ve sen bunu biliyorsun baba!"

"Oraya ancak benim cesedimi çiğnedikten sonra gidebilirsin anladın mı? Arkadaşlann beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Benim için önemli olan sensin, senin geleceğin. Önünde bir sürü seçenek varken neden bir fabrikada çalışmak istediğini anlamıyorum."

"Çünkü bu diğerlerinden çok daha iyi para getiriyor da ondan baba. Fransızca öğretmenimiz sizinle aynı maaşı aldığını söylemişti bir seferinde."

"Mesele sadece para değil..."

"Mesele ne biliyor musun baba? Geleceğimi sırf seni mutlu etmek için istemediğim bir meslek üzerine kurmayı reddetmem."

"Demek öyle" dedi babası "Ama hayatmı mahvetmene göz yumacağımı samyorsan yanılıyorsun. Bu sabah fabrikaya gittiğimde ilk işim başvurunun kabul edilmemesini sağlamak olacak."

"Ama bu haksızlık baba..."

Arthur oğlunu daha fazla dinleyemeyeceğini anlayıp odadan çıkmıştı bile.

Baba ile oğlu bir hafta boyunca hiç konuşmadılar. Annesinin çabaları da fayda etmemişti. Sonunda anlaşma sağlandı. Mark bir yıl süreyle babasının da onayladığı bir işte çalışacak, hâlâ hoşnut olmazsa fabrikada çalışmaya başlayacaktı ve babası yoluna engel koymaya kalkışmayacaktı. Yalnız bir ön koşulu vardı Arthur'un.

"Bir yıl bitmeden fabrika lafı duymak istemiyorum" demiş, Mark da bunu seve seve kabul etmişti.

Tüm yaz tatilini iş arayarak geçirdiler. Mark babasının önerdiği hiçbir işi beğenmiyordu. Annesi oğlunun açıkta kalacağı korkusuna kapılmışü. Bir gün anne oğul patates soyarlar ken, Mark şimdiye kadar babasının önerdiği işlerin içinde en iyisinin bir otelde çalışmak olduğunu söyledi.

"Evet, en azından sana bir oda ve yiyecek verecekler" dedi annesi.

"Ama yemeklerin seninkiler kadar lezzetli olacağını sanmıyorum. Boşver, alt tarafı bir yıl çalışacağım."

Mark hemen iş aramaya koyuldu. Sonunda babası eski cephe komutanının Savoy'da bir otelde şef olduğunu hatırlayıp kendisiyle hemen temasa geçti.

"Eğer oğlun çok çalışırsa şef hatta ileride otel müdürü bile olabilir" demişti askerlik arkadaşı. Arthur mutluydu artık. Mark ise seneye fabrikada görüşeceklerine dair arkadaşlarına söz vermişti bile.

1959 yılının 1 Eylül'ünde baba oğul Coventry istasyonuna gitmek için yola çıktılar. Arthur oğlunun elini tutup, Noel'de yeniden bir araya geleceklerini ve bu Noel'in onlar için çok özel olacağını söylemişti.

"Sakın endişelenme, Sarge'a güvenebilirsin. Sana iyi bakacağını söz verdi. Ondan çok şey öğreneceksin. Çok çalışmaya bak oğlum!"

Mark hiçbir şey söylemeden trene binmiş dönüp gülümse mişti babasına. Ondan duyduğu son sözleri "Pişman olmayacaksın" olmuştu. Tren kalkmıştı bile.

Mark otele adım atar atmaz pişman olmuştu.

Komilik yaptığı için sabah altıdan akşam altıya kadar durmadan çalışıyordu. Sabah on beş, öğle yemeği için kırbeş akşama doğru da yine on beş dakika kadar bir dinlenme süresi vardı. Bazen bu izni kullanmaya vakit bulamıyor, kimsenin de bunu ona hatırlatmadığını farkediyordu. Görevi otele gelenlerin valizlerini odalarına kadar taşımak daha sonra otelden çıkarlarken kapıya teslim etmekti. O diğerlerinden daha fazla hatta akşamları bile çalışıyor, fakat bunun karşılığında da fazla ücret alamıyordu. Bunu şefine söylediğinde şu yanıtı almıştı:

"Senin de zamanın gelecek Mark!"

Üniformasının üstüne tam olmayışı, odasının küçücük oluşu ve istasyona bakması onu pek fazla rahatsız etmiyordu. Tek üzüldüğü bu kadar çok çalışmasına karşın şefi memnun edemeyişiydi. Ne yapsa ona yaranamıyordu.

Adamın, oteli hâlâ müfrezesi gibi gördüğü için askerliğini yapmamış olanlara karşı özel bir antipatisi vardı. Mark ona kaç kez askerlik yaşımn henüz gelmediğini söylediyse de kendisini bir türlü ikna edememişti.

"Bu, kesinlikle bir bahane olamaz" demişti şefleri.

"Bahane değil, gerçek Sarge" diye karşılık vermişti Mark.

"Bana Sarge diyemezsin, ben Komutan Crann'im tamam mı, Komutan Crann!"

Mark akşamları kutu gibi odasına geldiğinde yorgunluktan mahvolmuş bir halde yatağına uzanıyor, bir gün daha bitti deyip üzerinde 1 Eylül 1960

tarihinin kırmızı kalemle işaretlendiği takvimine bir çentik daha atıyordu. 1 sene sonra arkadaşlarına, ailesine ve kasabasına kavuşacağını düşünüp derin bir uykuya dalıyordu.

Mark dört günlük Noel tatilinde eve dönmüştü. Annesi, oğlunun perişan halini görüp babasını işi bırakması konusunda ikna etmeye çalıştıysa da başarılı olamadı.

"Bir anlaşma yaptık. O buna uymazsa fabrikada çalışmasına izin veremem" dedi Arthur.

Mark tatil süresince fabrikada çalışan arkadaşlanyla futbol oynadı, Everly Brother'a gidip dans etti kısacası tüm yorgunluğunu onların yanında çıkardı.

"Biraz sabret" demişti arkadaşlarından bir tanesi. "Şurada birkaç ay bir şey kaldı, sonra hep beraber olacağız."

Mark birkaç gün sonra Londra'ya isteksizce işinin başına döndü. Aylarca o koridor senin bu koridor benim valizleri taşımaya devam etti.

Meşhur İngiliz yağmurları azaldığında Amerikalı turistler de oteli doldurmaya başlamışlardı. Mark Amerikalıları sevmişti. En azından onlardan iyi muamele görüyor, bir hayli de bahşiş topluyordu. Fakat kazandığı bahşişlerin hepsini "Senin de zamanın gelecek" diyerek Komutan Crann alıyordu.

Yine bir gün Amerikalının biri ona yüklüce bir bahşiş verdi. Crann bunu görmüştü. Mark'a yaklaşarak "Onu bana ver" dedi. "Hemen cebe atacağını sanıyorsan yanılıyorsun, o benim!"

"Hayır şef, sanmıyorum. O para benim hakkım."

"Senin de zamanın gelecek."

"Sizin gibi bir şefim olduğu sürece sanmıyorum."

"Ne dedin? Ne dedin?"

"Beni gayet iyi duydunuz!"

Şefi bir yandan kulağını çekiyor, bir yandan da şöyle diyordu:

"Şu andan başlayarak işten kovuldun. Anlıyor musun, hiç kimse ama hiç kimse benimle bu şekilde konuşamaz."

Komutan Crann ani bir harekede geri döndü ve otel müdürünün odasına doğru yürümeye başladı.

Kendisiyle bir süre konuştuktan sonra Mark'ı çağırdı ve işten atıldığını belirtti.

"Olayları bir de benden dinleseniz bayım" dedi Mark. Şefle aralannda geçenleri, babasıyla yaptığı anlaşmayı anlattı uzun uzun.

"Burada tam on haftam kaldı. Eğer şu anda işten çıkarsam babam anlaşmayı bozduğumu ileri sürüp fabrikada çalışmama izin vermeyecek. Lütfen bana bir şans daha tanıyın."

"Şu anda açık kadromuz yok" diye karşılık verdi müdür. "Ama belki mutfakta patates soymaya yardımcı olabilirsin."

"Hiç farketmez" dedi Mark. "Yeter ki on hafta daha çalışayım."

"Yalnız şunu bil ki mutfak şefimiz Jacques eski şefini aratacak sertlikte bir adamdır. Kulağını çekmekle kalmaz, kopartabilir de!"

Bunlar Mark'ın umurunda bile değildi. On hafta için ne olsa yapardı. Ertesi sabah yeni koyu mavi üniformasını giyip mutfağa indi. Burasını otel lobisinden daha geniş, daha curcunalı bulmuştu. Bütün gün patatesleri soyup soğuk suya atmaktan o kadar yorulmuştu ki, akşam olup odasındaki takvimi işaretlemeye dahi hali kalmamıştı.

İlk hafta otel müdürünün bahsettiği meşhur Jacques'i görme fırsatını bulamamıştı. Zaten mutfakta yetmiş kişinin çalıştığı düşünülürse kimsenin ona karıştığı filan olmuyordu. Bu da Mark için bir avantajdı elbette.

Her sabah saat altıda işe başlıyor patatesleri soyduktan sonra bunları o günkü mönüye göre doğrama işini yüklenen Terry'e devrediyordu. Pazartesi günleri sote, salıları püre, çarşambaları Fransız usulü kızartma, perşembeleri küçük doğranmış, cumaları haşlama, cumartesileri kroket...veriliyordu müşterilere. Mark hiç şikayet etmeden hatta Terry'den bile iyi yapıyordu işini.

Terry'nin çoğu zaman işi savsakladığını farketmişti. Fakat başının yeniden derde girmesinden korktuğu için kesinlikle ağzını açmamaya özen gösteriyordu. Müdürün ona bir şans daha vermemeye kararlı olduğunu da çok iyi biliyordu.

Patateslerin gerektiği gibi doğranmadığını farkeden yardımcı şef sık sık ikisini denetlemeye geliyor, bu konuda suçlunun Mark da olabileceğini düşünerek ona da çalışırken şöyle bir göz atıyordu. Mark da bunu bildiği ve eleştirilmek istemediği için yanında sürekli bir tas soyulmuş patatesi yedek olarak tutuyordu.

Ağustos ayının ilk salı sabahı Terry parmağını kesti. Çıkan kan tüm patateslerin ve tahta masamn üstünü kaplamıştı. Çocuk abartılı bir şekilde ağlayıp bağırmaya başlamıştı.

"Sen!" diye bağırdı yardımcı şef Mark'a "Çabuk şuraları temizle ve geri kalan patatesleri soy. Sekiz yüz müşteri orada yemek bekliyor."

"Ben mi?" diye sordu Mark. "Fakat..."

"Evet sen. Bir aptal bile senden daha iyi çalışır."

Şef mutfaktan çıkmış, Mark hiçbir karşılık verememiş, kendini savunamamıştı. Şimdi keşke yanımda, burada sadece yirmi beş günümün kaldığını gösteren takvimim olsaydı diye düşündü içinden. Terry ise hiç sesini çıkarmadan patatesleri doğramaya koyulmuştu.

Mark birçok kez annesine yardım ettiği için bu işin kolaylıkla üstesinden gelmeyi başarmıştı. Terry ne kadar beceriksizse o da o kadar iyi soyuyordu patatesleri. Fakat hiç bu kadar yorulduğunu anımsamıyordu.

Büyük gün gelmişti. O akşam saat on birde baş aşçı Jacques'ın mutfağı denetime geleceğini haber almıştı herkes. Birkaç dakika geçmişti ki kapı açıldı ve Jacques içeri girdi. Herkes süs pus ne yapacağını bekliyordu. Birden aradığını bulmuş gibi Mark'a doğru yürüdü.

"Tamam" diye düşündü Mark. "Herhalde beni öldürecek."

"Adın nedir senin?" diye sordu baş aşçı.

"Mark Hapgood bayım."

"Bundan sonra sebzelerle ilgileneceksin Mark Hapgood. Saat yedide işinin başında olacaksın." Sonra diğerlerine döndü. "Eğer bu alık yine karşılık vermeye başlarsa patateslerinin yanına geri döner anlaşıldı mı?"

Mark nasıl olsa bu mutfakta çalışmaya alışmaya başladığını düşünüyordu. Zaten o da biliyordu ki başka da seçeneği yoktu.

Sabah geç kalmaktan korktuğu için çok erken, saat altıda mutfağa girdi. Bir saat kadar Covent Garden dükkânından gelen sebze siparişlerinin taşıma işini izledikten sonra yeni işine koyuldu.

Baş aşçı saat yedi buçuğa doğru geldi. Mönüyü Mark'a uzattıktan sonra Brüksel lahanalarını temizlemesini, bezelyeleri ayıklamasını ve kabakları soymasını söyledi.

"Fakat bunların hiçbirini yapmasını bilmiyorum ki" dedi Mark kibarca.

Aşçının tepkisinden korkan diğer çalışanlar oradan yavaş yavaş uzaklaşmaya başladılar.

"Bilmiyorsan öğretiriz" diye gürledi Jacques. "Aslında öğrenmen gereken ilk şey şu: İ yi bir aşçı olman için burada çalışanların yaptıkları işlerin hepsinden anlaman şarttır. Patatesleri soymak da bunun içinde elbette."

"Fakat ben fabrikada..." Mark birden sustu. Zaten baş aşçı da onu dinlemeye niyetli değildi pek. Öğretmeni, Mark'a sebze kesmenin inceliklerini öğretirken orada bulunan herkes sabit bakışlarla onları izliyordu.

Mark hemen havuçlan, Brüksel lahanalarını soymaya, bezelyeleri usulüne uygun ayıklamaya başladı. Aşçı başının tüm söylediklerine harfi harfine uyuyordu.

Akşam çalışma saatinin bitiminde, aşçıbaşı mutfaktan çıkar çıkmaz bir sonraki gün için gerekli bıçakları bileyliyor ve bundan da büyük bir zevk alıyordu.

Mark kısa zamanda tempoya ayak uydurmuş, aşçıbaşını dikkatle izleyerek nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığını anlamıştı. Bir süre sonra da takımın bir parçası olduğunu hissetmeye başlamıştı.

Bir sonraki hafta, aşçıbaşının denetime geleceği gün sebzeleri güzelce tabaklara yerleştirip üzerlerini süsledi. Jacques öğrencisinin yaptığı işten çok memnun kalmış, yemeklere bakıp "Bon!" diye mınldanmıştı.

Mark, Savoy Oteli'nde geçirdiği son üç hafta boyunca hayatından o kadar memnundu ki, takvime bakmak aklına gelmemişti bile.

Bir perşembe sabahı otel müdüründen kendisini görmesi için bir mesaj geldi. Mark o günün 31 Ağustos, yani oteldeki son günü olduğunu tümüyle unutmuştu. Mutfakta bir düğün yemeğini hazırlamakla meşguldü. On tane limonu küçük parçalar halinde kesti, tabaklara yerleştirdi, eserine gururla baktıktan sonra önlüğünü çıkardı. Artık ayrılma zamanı gelmişti.

"Nereye gittiğini sanıyorsun?" diye sordu şef.

"Bu kadar" diye yanıtladı Mark. "Coventry'e dönüyorum."

"Oldu o zaman, pazartesi görüşmek üzere."

"Hayır. Anlamadınız sanırım. Bir daha dönmemek üzere gidiyorum."

"Gidiyorsun öyle mi?" Bu soruyu gitmek kelimesinin anlamını bilmiyormuş gibi sormuştu şef.

"Evet, burada çalışma sürem bitti. Kasabama dönüp orada yeni bir işe başlayacağım."

"Umarım birinci sınıf bir otelde çalışırsın."

"Hayır, otelde çalışmayacağım."

"Doğru, kimbilir belki de iyi bir restoranda çalışırsın."

"Hiçbiri değil. Triumph'ta çalışacağım."

Şef bir süre şaşkın şaşkın baktı çocuğa.

"Affedersin. Triumph nedir?"

"Otobomil üreten bir fabrika."

"Orada otomobil mi üreteceksin?"

"Otomobilin hepsini ben yapmayacağım tabii. Sadece tekerleklerini takacağım."

"Tekerleklere araba mı takacaksın?" diye sordu şef şaşırmış bir halde.

Mark güldü:

"Hayır otomobillere tekerleklerini takacağım."

Şef olayı hâlâ anlamış değildi.

"Demek fabrika çalışanlanna yemek yapacaksın ha?"

"Hayır." Mark her sözcüğün üzerine basarak ağır ağır açıkladı durumu:

"Çok basit, otomobil tekerleklerini takacağım."

"Olanaksız bu!"

"Hiç de değil, bütün bir yıl boyunca bunu kanıtlamak için çalıştım ben."

"Peki, sana komi şefi olur musun desem yine de bizi bırakıp gider misin?"

"Bunu neden yapıyorsunuz ki?"

"Çünkü yeteneklisin, çünkü parmakların çok iyi iş görüyor. Çok yakında şef, daha sonra da aşçıbaşı bile olabilirsin. Beni anlıyor musun?"

"Hayır. Arkadaşlanmın ve ailemin yanına, Coventry'e dönmeliyim."

Şef, "Ne yapalım?!" deyip onu bekleyen işinin başına döndü. Mutfak kapısı kapanır kapanmaz da ekledi. "Bir yetenek daha harcanıp gidiyor."

Mark odasına gidip eşyalarını topladı, takvimini çöpe atıp anahtarı teslim etmek için müdürü görmeye gitti.

"İşte ücretin ve formlar. Bir de unutmadan söyleyeyim. Aşçıbaşı Jacques sana referans vermekten çok memnun olacağını söyledi bana. Unutma, böyle bir şey kırk yılda bir olur evlat!"

"Gittiğim yerde ona gereksinimim olacağım sanmıyorum. Ama yine de teşekkür ettiğimi söylersiniz kendisine."

Mark eline küçük valizini alıp istasyona doğru yürümeye başladı. Bir kuvvet kendisini geri çekiyordu sanki. Yedinci platforma geldiğinde kararsızlık içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Ani bir kararla geri döndü. Zamanında orada olmazsa akşam verilecek düğün yemeği için şefe yardım edemezdi.

Mark beş yıl kadar Jacques Reunneu'nün emrinde çalıştı. Soslardan salatalara, et yemeklerinden pastalara kadar her türlü yemeği yapmayı öğrendi ve aynı otelde ikinci şef oldu. İki sene sonra da usta şef ünvanı aldı. 1971 yılında Paris'in en lüks oteli olan George Cinq Jacques'a çok ilgi çekici bir teklifte bulundu. Tüm mutfak sorumluluğu kendisine verilecekti. Jacques bu teklifi Mark'ı da yanına alma koşuluyla kabul etti.

"Seçimini sen yap Mark. İstersen burada da kalabilirsin. Görevimi seve seve sana verebilirler."

"Seninle geleceğim" dedi Mark. "Böylece Fransızlann midesi bayram edecektir eminim."

İki şefin birden yönettiği restoran Fransızlar tarafından kısa zamanda büyük bir beğeni toplamıştı. Orada hem günün yorgunluğundan kurtuluyorlar hem de o nefis yemeklerden tadıyorlardı.

Jacques atmış beşinci yaş gününde aşçıbaşılık unvanını Mark'a devrettiğini açıkladı. Şampanya kadehini onun şerefine kaldırırken şöyle dedi:

"Bir gün Chef de maitre cuisine unvanının bir İngilize verileceği kimin aklına gelirdi ki?"

"Bunu kabul edemem" diye karşılık verdi Mark.

"Edeceksin. Çünkü ben istiyorum."

"O zaman her şeye baştan başlanm ben de."

"Evet. Belki de otomobillere lastik takma işine girersin ha?" Jacques bunu söylerken bir yandan da kahkahalarla gülüyordu.

"Elbetteki hayır. Fakat Left Bank yakınlarında küçük bir restoran buldum. Kazancım orayı satın almama yetmez belki ama yardım edersen..."

Ve böylece orayı satın aldılar. 1982 mayısının birinde açılış yapıldı. "Chez Jacques" artık George Cinq'teki eski müşterilerle dolup taşıyordu. Film yıldızlanndan bakanlara kadar tüm kalbur üstü kişilerin uğrak yeri olmuştu. Mark ve Jacques'in "Nou velle Cuisine" ile yaptıkları ün ülkenin dört bir yanına dağılmıştı.

Jacques 1986 yılında yetmiş bir yaşında ölünce gazeteler kalitenin düşeceğini yazmışlardı. Aynı gazeteler bir yıl sonra İngiltere'den gelen aşçının kısa zamanda ülkenin en iyi beş aşçı başısının içlerinde yer almasının bir mucize olduğunu belirtiyorlardı.

Jacques'in ölümü Mark'ı oldukça sarsmıştı. Üstelik artık anavatanına dönme zamanının yaklaştığı kanısındaydı. Daily Telegraph gazetesinde gördüğü bir ilan üzerine hemen ilgili yerleri aradı. Kararını vermişti...

Mark'ın üçüncü restoranı 11 Şubat 1987'de Londra'nın merkezinde açıldı.

Yıllarca Paris-İngiltere arasında gidip gelmişti. Ama artık Londra'daydı ve ailesini çok daha sık görebilme olanağına sahipti.

Babası emekli olalı çok zaman geçmişti.

"Londra'ya kadar gitmemiz şart değil" dedi bir gün annesi. "Sen bize burada o güzel yemeklerinden yapabilirsin. Üstelik gazetelerde başarılanndan sık sık söz ediliyor. Seninle gurur duyuyoruz."

Havuç desenli küçük lambanın yanında oturan yaşlı babası oğluna döndü.

"Ne diyorlardı şuna evlat. Şu sizin ünlü mutfağınıza?"

"Nouvelle Cuisine baba" diye yanıtladı Mark.

"Pahalı bir şey mi bu?"

Mark güldü ve ertesi gün onlara ünlü 'Lancashire usulü güveç'ini yaptı.

"Bu nefis bir şey" dedi babası, "Ayrıca sana bir sır vereceğim. Annenin yemeklerinden bile güzel."

Bir sene sonra ünlü "The Times" ilk kez bir İngiliz restoranını kapak yaptı.

Anne ve babası bunu kutlamak için Londra'ya gelmeyi kabul ettiler. Oğullarının gönderdiği bir arabayla Savoy'daki bir otele yerleştiler. Mark da onlara otel restoranının en iyi masalarından birini ayırttı.

On yedi numaralı masaya yapılan özel serviste şu yemekler vardı: Sebze çorbası, tereyağlı böbrek ve et sote, kızarmış ve küçük parçalara bölünmüş ekmek ve puding.

İyi şarabın etkisiyle sarhoş olan Arthur, şef garsonu çağınp:

"Biliyor musun bu restoranın sahibi benim oğlum" diye bağırmıştı.

"Aman Arthur" dedi annesi. "Bunu söylemene gerek yok. Buradaki herkes biliyor Mark'ın babası olduğunu."

"Çok şirin bir çift" dedi şef garson Mark'a dönerek. "Özür dilerim patron, babanız emekli olmadan önce ne iş yapardı? Durun ben tahmin edeyim: Öğretmen?"

"Hayır."

"Avukat?"

"Hayır."

"Bankacı?"

"Hayır hayır. Bütün ömrü otomobillere tekerlek lastiği takarak geçti onun."

"Demek öyle. Peki neden böyle bir mesleği tercih etmiş ki?"

"Çünkü benimki gibi bir babaya sahip olacak kadar şanslı değildi de ondan!"

MADALYON

GERALD Haskins ile Walter Ramsbottom bir yıla yakındır mısır gevreği yiyorlardı.

"VC'ne karşılık MC ve DSO'mu sana verebilirim" dedi Walter bir gün okula giderlerken.

"Hayatta olmaz" diye karşılık verdi Gerald. "Bir VC kazanmak için on paket almak gerekiyor. Diğerleri içinse sadece iki paket."

Mısır gevreği kutulanndan madalyon çıktığı günden beri kapakları biriktiriyordu Gerald.

Walter ise daha hiç VC kazanamamıştı.

Angela Brandbury ise ikisinin de aptal olduğunu düşünüyordu.

"Onlar sadece birer kopya" demişti bir keresinde, "Gerçek değiller. Ben ise gerçek olan şeylerle ilgilenirim."

Ne Gerald ne de Walter, Angela'nın bu sözlerine kulak asmamışlardı. Zaten madalyonlar karşıt cinsin düşüncelerinden daha büyük önem taşıyorlardı onlar için.

Kellogg mısır gevreği firmasının madalyon dağıtma kampanyası 1 Ocak 1950'de sona erdi. Gerald'ın serisi de tamamlanmıştı zaten.

Walter mısır gevreği almıyordu artık.

Gerald bu tür kampanyalar sayesinde daha bir çok şey kazanmayı sürdürdü. Bir yıl içinde kazandığı maketlerle setle köprüler, dubalar, vinçler, gökdelenler inşa etti.

Gerald'ın ailesindeki mısır gevreği tüketimi iki, hatta üç katına çıkmıştı. Firma onlara tüm bir kasabanın maketlerini vereceğini söylediğinde Gerald bütün sınıfı mısır gevreği yemeye davet etmek zorunda kaldı.

Walter Ramsbottom bu öneriyi reddetti.

Angela Brandbury davet edilmedi bile.

Sonunda üçünün yolları ayrıldı.

İki sene sonra Gerald Haskins, Durham Üniversitesi'ni kazandı. Mühendislik dalım seçmesi hiç kimse için sürpriz olmamıştı. Üniversite formunu doldururken madalyon biriktirmenin en büyük hobilerinden biri olduğunu da yazmıştı.

Walter Ramsbottom ise babasının işine girip kuyumcu olmuş ve Angela Bradbury ile çıkmaya başlamıştı.

Gerald'ın üniversitedeki ikinci senesinin bahar tatilinde üç arkadaş bir raslantı eseri yeniden karşılaştılar. 'Hull Town Hall'da aynı sırada Bach konseri dinlerlerken. Konser arasında Walter, Angela ile yeni sözlendiklerini, henüz düğün tarihinin saptanmadığım söylemişti.

Gerald, Angela'ya âşık olmuştu.

Artık fikirlerine önem vermeye karar vermişti. Sözlüsünden ayırmak için her türlü yolu denedi. Hatta mısır gevreği bile almayı bırakıp onu birkaç kez yemeğe davet etti.

Sonunda zaferi kazanan o oldu. Angela, Noel'de yüzüğünü Walter'e geri verdi.

Buna çok bozulan Walter, Gerald'ın Angela'yı sevdiği için değil babasımn şehir meclisi başkanı olmasından yararlanmak için onunla evlenmek istediği dedikodusunu yaymaya başladı çevreye. Ve sonuçta düğüne çağırılacaklar listesine Walter'in adı yazılmadı.

Bay ve Bayan Haskins balaylarını Multavya'da geçirdiler. Nice'e gitmeyi düşünmüşler, daha sonra çok pahalı olduğu için bundan vazgeçmişlerdi. Cleethoıpes'a gitmeyi de istemiyorlardı. Sonunda seyahat acentasımn kendilerine önerdiği bu Avusturya ve Çekoslavakya arasına sıkışmış küçük krallığı uygun gördüler.

Yeni evli çift bu turun neden bu kadar ucuz olduğunu Başkent Teske'deki otele yerleştiklerinde anlamışlardı.

Krallık 1959'da Hollandalı bir avukatın hazırladığı, Fransa'da imzalanan bir anlaşmayla bağımsızlığına kavuşmuştu. Ünlü kralları III. Alfons sayesinde de batı ülkelerinin yardımı ile ayakta durmayı başarmıştı.

Haskinsler burasının ne berbat bir yer olduğunu çok kısa bir zamanda keşfettiler. Haziran ayı sıcaklık ortalaması yaklaşık otuz beş derece kadardı. Üstelik hiç yağmur almıyordu. Patlayan lağım boruları olduğu gibi duruyordu. Angela dolaşırlarken burnunu sürekli eliyle kapamak gereksinimi duyuyordu. Kaldıkları otelin kırk beş odasından sadece üçünde banyo bulunuyordu. Tabii bu, gelmeden önce inceledikleri broşürde yazılmamıştı. Yemekler —tabii bunlara yemek denebilirse— çok lezzetsizdi. Gerald hayatında ilk kez kilo kaybetmişti.

Ünlü geçmişine karşın ne bir müze, ne bir anıt, ne bir tiyatro ya da opera binası vardı başkentte. Denize de kıyısı yoktu üstelik. Almanya'dan geçip

doğru Rusya'ya giden Plotz nehrinin de herhangi bir özelliği yoktu.

Haskinsler Hull'a döner dönmez Gerald, şehir meclisi mühendislik bölümüne yardımcı mühendis olarak atandı. Kanalizasyon işlerinde üçüncü mühendislikle görevlendirildi. Böylece mesleğinde yükselmek için ilk ve en önemli adımı atmış oldu. Büyük bir istekle işine başladı. İlk olarak tüm kanalizasyon işleri yapan firmalarla bağlantıya geçti.

İki sene uğraştıktan sonra kanalizasyon sisteminin yenilenmesine ilişkin raporu, kayınpederinin başkanlığını yaptığı kurula sundu.

Rapor komite tarafından çok beğenilmiş, Gerald mecliste ikinci mühendisliğe atanmıştı.

O sıralarda Walter Ramsbottom da meclis üyeliğine adaylığını koydu. Başvurusu geri çevrilmişti.

Üç yıl sonra su yolları ve tünel şebekesi tamamlanınca Gerald da kasaba parlamentosu milletvekilliğine atandı. Aynı yıl kayınpederi belediye başkanı, Walter Ramsbottom da meclis üyesi olmuştu.

Gerald kısa zamanda yükselmeyi başarmıştı. Ülke çapında kanalizasyon konusunda problemlerin çözümü için meclis üyelerinin başvurduğu tek yetkili kişi durumuna gelmişti. Üyesi olduğu Rotary Kulüp yemeklerinde kendisiyle böyle pis bir işle uğraştığı için dalga geçiyorlar, fakat Gerald'ın, konusunda tek isim olduğunu belirtmeden de edemiyorlardı.

1966 yılında Halifax milletvekili bölgenin kanalizasyon yenilenmesi işlemi için Gerald Haskins'e başvurdu.

Gerald birkaç gün için Halifax'a gidip incelemelerde bulundu, yeni bir kanalizasyon sisteminin ne kadara malolacağı konusunu görüştü. Eve döndüğünde karısına her zaman söylediği gibi: "Angela, artık anladım, nerede pislik varsa orada mutlaka para da var" demişti. Fakat Angela için paranın en iyi şekilde değerlendirilmesi kazanılmasından daha önemliydi. Gerald eşini dinledi ve ertesi hafta Halifax'ta bulunan Midland Bankası'na gitti. Seçimini özellikle bu banka üzerine yapmıştı, çünkü banka müdürü aynı zamanda birlikte çalıştığı komitenin bir üyesiydi de.

Üç sene sonra Halifax yepyeni, kusursuz bir kanalizasyon şebekesine sahip oldu. Midland Bankası da Haskins şirketi ile çalışmaktan gurur duyuyordu artık.

Gerald Haskins, daha doğrusu Uluslararası Haskins Anonim Ortaklığı on beş yıl içinde Halifax gibi birçok yeri, Chester, Runcorn, Huddersfıeld, Darlington, Macclesfield ve York'u yeni kanalizasyon sistemleriyle donattı.

İşi ileride daha da geliştirerek Dubai, Lagos, Rio de Janeiro gibi önemli dış merkezlerden siparişleri de kabul etmeye başladı.

Gerald 1983 yılında kraliyet ailesinin endüstri dalında verdiği ödüle layık görüldü. Ardından Buckigham Sarayı'nda yapılan bir törenle Komutanlık payesiyle onurlandınldı.

Törenin olduğu aynı yıl küçük bir krallığın, Multavya'nın sevilen kralı III. Alfons ölmüş yerine oğlu IV. Alfons geçmişti. Yeni kral, babasının son arzusunu yerine getirmeye yemin etmişti. Halkanı ülkesinin o pis kokusundan kurtarmaya kararlıydı. Bu problem, aslında babasından ona kalan tek mirastı.

Batı ülkelerinden bu konuda yardım ve destek göreceğinden emindi. Bu konuda kendisini aydınlatacak yetkili kişileri ülkesine davet etmeye hazırdı.

Problemin ayrıntıyla sunulduğu raporlar dünyanın dört bir yanındaki konuyla ilgili kuruluşlara, şirketlere gönderildi. Fakat bunlardan sadece ve sadece üçü bu işe talip olmuşlardı. Kral, uzun araştırmalardan sonra Gerald'ın yıllar önce eşiyle birlikte balaylarını geçirmek üzere ülkesine geldiğini öğrenmişti. Bütün bir gece hangi şirkete şans tanıyacağını düşündükten sonra kararını verdi. îş, Gerald Haskins'in sahibi olduğu şirketindi.

Gerald'ın krallığı ikinci ziyareti bu sefer karısıyla değil, şirket müdürü, üç teknik ressam ve on bir mühendisle gerçekleşti. Özel bir törenle karşılandı ve makûl bir fiyatla şehrin kanalizasyon sistemini yeniden kuracağına söz verdi. Ayrıca krala burayı yeniden ziyaret etmekten büyük mutluluk duyduğunu belirtti. Dönüşte ise karısına krallığın o zamandan beri hiç değişmediğini, hâlâ sıkıcı ortamını korumayı sürdürdüğünü söylemişti.

Malzeme fiyatları konusunda sıkı pazarlığa girişildikten sonra yapımına başlanan kanalizasyon sistemi birkaç yıl sonra tamamlandı. Büyük bir titizlikle yapılmış, Avrupa'nın en iyilerinden biri olmuştu. Kral memnun olmasına memnundu da başında anlaşmada yer alan 'tahmini fiyat' şartının anlamını bilmediğinden fazladan alınan paraya bozulmuştu biraz. Doğru ya, bütün bu paranın hesabı kuruşu kuruşuna sorulacaktı ondan. Sonunda bir sürü gizli kapaklı tehditlerden, avukatlann hazırladığı mektuplardan sonra Haskins Ortaklığı parasını alabildi. Kral, İngiltere bankalanndan, özellikle de Midland Bankası'ndan bir miktar bağış almıştı.

İngiltere dışişleri sektereteri Multavya krallığına ufak bir ziyaret yapmayı düşünmeseydi Gerald Haskins'in öyküsü burada bitecek, Teske'nin

kanalizasyon sorunu da tümüyle çözümlenmiş olacaktı.

Başlangıçta amaç glasnost politikasının Varşova ve Prag gibi kentlerde ne derece etkili olduğunun araştırılmasıydı. Fakat daha sonra dışişleri kendilerinden kanalizasyon sisteminin tamamlanması için para alan bu küçük krallığa da uğramaya karar verdi. Sekreter aynı zamanda başbakanla konuşup bu tampon devletin kendileri için büyük önem taşıdığını ve gidip görmenin kaçınılmaz olduğunu belirtmişti. Üstelik bu ziyaret Henry Kissinger ve Gorbaçov'un yaptığı gibi havaalanı toplantısıyla da sınırlı kalmayacaktı. Temasların en az bir gün sürmesi planlanmıştı.

Sekreteri için sarayda bir oda ayrıldı. Çünkü otellerde Has kins'lerin balayı seyahatlerinden beri pek olumlu bir değişiklik yapılmamıştı. Sekreter yeni kanalizasyon sisteminin açılışında ve resmi bir davette hazır bulunacaktı.

Kral açılışa Gerald Haskins ve eşini de davet etmişti. —Yol ve geceleme giderleri onlara ait olma koşuluyla tabii—.

İlk konuşmayı dışişleri sekreteri yaptı. İngiliz firmasının ve mühendislerinin başarılarından söz ederek hepsini ayrı ayrı kutladı, ayrıca bu küçük krallığın bir İngiliz firmasını seçmesinden dolayı duyduğu memnuniyeti belirtti.

Aynı akşam sarayda, içlerinde elçilik mensuplarının ve İngiltere'nin tanınmış işadamlarının da bulunduğu yaklaşık üç yüz kişilik bir davet verildi. Her toplantıda olduğu gibi tarihi bağlardan, krallığın İngiltereSovyetler Birliği ilişkilerinde oynadığı önemli rolden söz edildi. Kral Alfons sekretere ikinci dereceden 'Peacock' unvamnı verirken bunun kendileri için büyük bir şeref olduğunu belirtti. Aynı unvanın birinci dereceden olam İngiliz Kraliyet ailesine ve devlet başkanlarına, üçüncü dereceden olanı da George Haskins'e verilmişti.

Ünlü mühendis bu işe çok şaşırmıştı. Kral boynuna değerli taşlarla süslenmiş kolyeyi takarken duyduğu heyecanı gizleyemedi. Geriye iki adım atıp eğilirken sekreter de kendisine cesaret vermek istercesine gülümsüyordu.

Daveti terkeden en son kişi Gerald oldu. Angela iki saat önceden yorgun olduğunu söyleyerek otele gitmiş yatağında derin bir uykuya dalmıştı. Gerald pijamasını giydikten sonra yatağın üzerine koymuş olduğu madalyonu alıp boynuna taktı. Banyodaki aynada uzun uzun kendisini seyretti. Eve dönmek için sabırsızlanmaya başlamıştı artık.

Hull'a döner dönmez Dışişlerine bir mektup yazarak resmi davetlerde, kazanılan madalyon ve nişanların takılmasının şart konulması gerektiğini ve Dışişlerinin bu konuyu Kraliçe'ye teklif etmesini istedi. Gerald'ın bu teklifi dikkate alınarak uygun bir biçimde kraliçeye aktanldı. Sonunda sunulan öneri kabul edildi.

Gerald böylece ilk kez belediye başkanı onuruna verilen bir davette armağan edilen madalyonu takma fırsatı bulabildi.

Gerald sırf bu davet için çok uzaklardan, Lagos'tan kalkıp gelmişti. Ceketini değiştirdiği sırada madalyonuna şöyle bir bakmaktan kendini ah nadı. Gözlerine inanamıyordu. Altın belirgin bir şekilde matlaşmış, mücevherlerin eski parlaklığı yok olmuştu. Angela kocasına dönerek: "Hepsi taklitmiş" dedi. Gerald madalyonu yapan kuyumcunun bu konuda pek usta olmadığını düşünmüş, o akşam bu konuyu bir daha açmamıştı.

Gerald'a verilen madalyon davetliler arasında çok büyük bir ilgi görmüştü. O da büyük bir zevkle Multavya'da kazandığı itibarı, başarılarını büyük bir zevkle anlattı. Tek şanssızlığı Walter Ramsbottom'la aynı masada oturmak olmuştu.

"Paha biçilmez bir parça bu" demişti Walter küçümseyerek.

"Kesinlikle" diye karşılık verdi Gerald.

"Parasal değerinden söz etmiyorum elbette. Manevi değerini kastetmiştim sadece."

"Tabii." Gerald bu konuşmadan oldukça rahatsız olmuştu. Konuyu değiştirmek için sordu: "Ne dersin? Seneye belediye başkanı seçilebilir misin?"

"Tabii. Biliyorsun, şu anda başkan yardımcısıyım. Seneye de belediye başkanı olmam kaçınılmaz. Hep böyle olmuştur bu. Gelenek gibi bir şey işte. Ama emin olabilirsin, belediye başkanı olduğum gün sana en iyi masayı ayırtacağım." Bir an durakladı Walter ve ekledi:

"Biliyorsun başkanlık madalyonu som altından yapılmadır."

Gerald o akşam bu konuda bir şeyler yapmaya karar vermiş, partiyi erkenden terketmişti.

Ne arkadaşları ne de karısı onu bu derece kibirli yapan şeyin ne olduğunu anlamamışlardı. Gerald çok değişmiş bambaşka bir insan olmuştu. Ertesi sabah saat dokuzda ofisi arayıp işe gelemeyeceğini söyledi ve ilk trene atlayıp Londra'ya gitti.

Ünlü Bond Street'deki kuyumcunun kapısından girişte kendisini uzun boylu, siyah takım giymiş kibar bir muhafız karşıladı. Gerald'a tam ortadaki

cam bir masayı gösterip Bay Pullin ger'ın birazdan geleceğini belirtti.

Tanınmış usta kuyumcu, Gerald'ın madalyona değer biçme tekliğini kabul etmişti. Kalın zinciri özenle kadife bir yastığın üzerine koyduktan sonra özel bir büyüteçle uzun uzun inceledi.

"Eeee Bay Pullinger, değeri nedir öğrenebilir miyim acaba?"

"Bu soruya yanıt vermek çok güç. Çok ender rastlanan bir şey bu!"

"Anladım. Yani kısacası taşlann cam, altının da taklit olduğunu söylemek istiyorsunuz. Öyle değil mi?"

"Size bunun için birkaç yüz paunt verecek yerler biliyorum. Fakat..."

"Yo! Yo! Yanlış anladınız. Bunu satmaya filan niyetim yok benim. Buralara kadar gelişimin tek bir nedeni var: Bay Pullinger rica etsem bana bunun bir aslını yapabilir misiniz acaba?"

"Bunun mu aslını istiyorsunuz?"

"Evet. Fakat kusursuz olmalı. Bir düşeste bile hayranlık uyandıracak kadar güzel. Beni anlıyorsunuz değil mi?"

Tecrübeli kuyumcu bir an, senelerdir ilk kez böyle ilginç bir teklif aldığım düşündü.

"Bakın, bu benim için bir onur meselesi. Ne kadar olursa olsun vermeye hazırım. Ne zaman hazır olur acaba?"

"Bir ay, en fazla altı haftada biter."

Gerald kuyumcudan çıktıktan sonra eve dönüp yeniden bir iş için Nijerya'ya gitti. Bir ay sonra döndüğünde Bay Pullin ger'ın dükkanına uğradı.

Kuyumcu Gerald, Haskins'i ve ilginç teklifini unutmamış kendisi için bir liste hazırlamıştı. Listede aynen şunlar yazıyordu:

Müşteri siparişi için kullanılacak malzemeler:

On iki adet elmas, yedi adet mor yakut, üç adet zümrüt ve bir adet safir. (Hepsi en iyi kaliteden.) Tavuskuşu deseni, fıldi şinden yapılacak ve bir sanatkâr tarafından renklendirilecek. Tüm bu işlemler on sekiz karatlık altın üzerine yapılacak. Toplam maliyet —Katma değer vergisi dışında— on bir bin iki yüz paunt.

Gerald fiyatın bu kadar yüksek olacağını hiç tahmin etmemişti. Fakat her şeye karşın bu parayı ödeyecekti.

"Kolye ne zaman elime geçer?" diye sordu kuyumcuya.

"Bunu tahmin etmek biraz güç. Taşlar en iyi kaliteden olacağı için bunları bulmak zaman alacaktır sanırım. Üstelik bunu işleyecek usta, şu günlerde kraliçenin Suudi Arabistan Krallı ğı'na yapacağı ziyaret için

sipariş ettirdiği ziynet eşyalarını işlemekle meşgul. Ama sanıyorum martın ortalarına doğru hazır olur."

"Tam gelecek yılki belediye başkanlığı seçimlerine denk geliyor" diye düşündü Gerald. 'Ramsbottom madalyonumu görünce çok bozulacak. Ben ona dalga geçmek neymiş gösteririm. Belediye başkanlığı nişanı için on dört karatlık mı demişti acaba?"

Gerald artık sabah akşam madalyonunu düşünmeye başlamıştı.

Sonunda sabırsızlıkla beklediği gün geldi. Kuyumcu yeni kolyeyi kutusundan çıkarırken hiç bu kadar etkilenmediğini düşünüyordu. Madalyonun ve karısına aldığı incileri paket yaptırıp Hull'a, evine döndü.

Akşam yemeği sonrası kolyeyi deriden yapılmış kutusundan çıkardı ve Angela'ya dönerek, "Sanki bir kral için yapılmış" dedi. Karısı, Gerald'ın bu sözlerini duymadı bile. O sırada incileriyle ilgileniyordu çünkü.

Angela banyoya girdikten sonra uzun bir süre daha baktı kolyeye. Gerçekten de tüm mücevherler kusursuzdu. Usta bir elden çıktığı ilk bakışta anlaşılıyordu. Kutusuna koyup kapağını kilitledi. Ertesi sabah ilk işi bankaya gitmek oldu. Madalyonu kiralık kasasına yerleştirdi. Böyle bir kolyeye sahip olduğu için o kadar gurur duyuyordu ki, banka müdürüne bile göstermekten kendisini alamadı.

"Eminim yeni belediye başkanımızın vereceği davette takacaksınızdır bunu," dedi banka müdürü.

"Evet. Tabii çağrılırsam."

"O da ne demek Bay Haskins. Walter Ramsbottom böyle bir günde tüm arkadaşlarının yanında olmasını isteyecektir eminim. Özellikle de sizin."

Buckingham Sarayı yedion bir nisan arasında Multavya Kralı IV. Alfons'un İngiltere'yi ziyaret edeceğini resmen açıklamıştı.

Haskinsler bunu bir sabah kahvaltısında gazeteden öğrendiler.

"Kendisiyle bir davette yeniden bir araya gelip gelmeyeceğimizi çok merak ediyorum" dedi Angela.

Gerald yorum yapmadı.

Birkaç gün sonra iki davetiye aldılar. Biri Multavya Konsolosluğumda verilecek bir akşam yemeği için, diğeri de Buckingham Sarayı'ndaki bir resepsiyon için.

Gerald zevkten dört köşe olmuştu. Bir ay içinde iki kişiden intikamım almış olacaktı. Multavya Kralı ve Walter Ramsbottom'dan.

Elçilikteki yemekte Gerald özellikle Kral Alfons'un yanına kadar gitmiş, diğeri mühendise armağan ettiği(!) madalyondan gözlerini bir saniye olsun

ayıramamıştı.

Buckingham'a, bu Gerald'a Kraliyet Komutanlığı unvanı verilişinden beri ikinci gidişleri oluyordu. O akşam Gerald'ın hazırlanması her zamankinden daha uzun sürdü. Kraliyet ailesi nişanını ve meşhur madalyonunu da takmayı unutmadı tabii. Terzisine madalyonunun sürekli kaymasını önlemek için frakının iliklerini küçük dikmesini söylemişti.

Buckingham Sarayı davet salonu o akşam başlarına değerli taşlardan yapılmış taç takmış kibar hanımefendiler ve ceketlerinin üstü madalyondan geçilmeyen beylerle doluydu. Gerald şık bayanlardan gözlerini ayıramayan Angela'yı âdeta sürüklercesi ne sandalyesine oturttu.

Majestelerinden biraz uzakta oturmalarına karşın, Gerald hayatından çok memnundu. Sol tarafında ikinci dereceden bir kraliyet ailesi mensubu, sağ tarafında da tarım bakanı bulunuyordu. O kadar güzel bir geceydi ki, bir an yeni belediye başkanının vereceği davetin çok sönük geçeceğini düşündü Gerald. Ama Walter'in madalyonu göreceği anki yüz ifadesi her şeye değerdi onun için. Ayrıca bu geceyi ballandıra ballandıra anlatıp kıskandıracaktı kendini beğenmiş yeni belediye başkanını.

Her iki ülkenin ulusal marşları dinlendikten ve şerefe kadeh kaldırıldıktan sonra kraliçe ayağa kalktı. Yaklaşık üç yüz dolayında davetliye dönüp Multavya Kralı IV. Alfons'u aralannda görmekten büyük bir mutluluk duyduğunu belirtti. Ayrıca ileri ki bir tarihte krallığını ziyaret etmekten gurur duyacağını söyleyip, konuşmasını noktaladı.

Kral Alfons'a daha sonra Kraliçe tarafından şövalyelik, Multavya elçisipe de komutanlık unvanları verildi. Mavi kutulardan çıkarılan armağanlar her ikisinin de boynuna takıldı.

Şimdi konuşma sırası Kral'daydı.

"Majesteleri" diye söze başladı. "Beni ve ülkemi gururlandırdınız. Ben de burada sizin ve tüm davetlilerin huzurunda iki kişiye ödüllerini vermek istiyorum. İlki ülkemi yepyeni, kusursuz bir kanalizasyon sistemine kavuşturan değerli, tüm dünyaca tanınmış değerli mühendis Gerald Haskins. Kendisine ikinci dereceden 'Peacock' unvanını veriyorum."

Gerald donup kalmıştı. Yerinden kalkıp kralın yanına gitti. IV. Alfons mühendise bakıp gülümsüyordu. Ayağa kalktı, gerçek madalyonu boynundan çıkardı. Bu arada Gerald'ın kulağına eğilip kimsenin duyamayacağı şekilde bir şey söyledi: "Artık buna ihtiyacın kalmadı."

Gerald ne yapacağını şaşırmış, korku dolu gözlerle kralın özel sekreterinin kırmızı, deri bir kutuya özenle yerleştirdiği madalyonuna bakıyordu.

Boynuna takılan taklit mücevherler ve sahte altından yapılmış yeni madalyonun ise ne manevi ne de maddi bir önemi vardı onun için. Aynı zamanda yüksek dereceden diplomat olan özel sekreterse Kralın bu kurnazca planından haberdar olduğu halde hiçbir tepki göstermemişti.

Gerald karşı çıkmak istediyse de bunu başaramadı.

Alkış seslerini duymuyor, konuşmalar bittikten sonra madalyonunu nasıl geri alabileceğini düşünüyordu. Tekrar eski yerine oturduktan sonra, Kral konuşmasını sürdürdü.

"Ve şimdi babamın ölümünden beri ilk kez verilen en değerli unvanın Sayın İngiltere Kraliçe'sinin hakkı olduğunu belirtmek istiyorum: Birinci dereceden Peacock unvanı."

Kraliçe, alkışlar arasında kralın yanına gitti. IV. Alfons'un elinde biraz önce Gerald'ın boynundan çıkardığı madalyon duruyordu. Bunu hiç kimsenin şüphelenmesine yol açmayacak şekilde kutudan alıp kraliçenin boynuna takmıştı. Davetliler büyülenmiş gibi pırıl pırıl parlayan mücevherlere büyük bir gıptayla bakıyorlardı. Aynı salonda ise sadece bir kişi, Gerald Haskins o kolyenin gerçek değerinin ne olduğunu biliyordu: On bir bin iki yüz paunt.

Karısı inci gerdanlığına dokunup:

"Sen her zaman söylerdin ya krallara layık bir kolye olduğunu! "dedi.

"Allah kahretsin. Ramsbottom bunu görür görmez yine sahte olduğunu anlayacak. Söyler misin ben ne yapacağım?"

"Ne farkeder ki?" diye yanıtladı Angela.

"Ne demek istiyorsun? O akşam yine herkesin alay konusu olacağım."

"Sürekli aynalara bakacağına biraz da gazetelere şöyle bir göz gezdirseydin, Walter'ın bu sene belediye başkanı olmayacağını öğrenirdin."

"Sen ne diyorsun?"

"Evet canım. Eski belediye başkammız, yani babam bir sene daha görevde kalacak. Belki seneye başkanlığı Walter'a devredebilir ama."

"Doğru mu bu?" diye sordu Gerald gülümseyerek.

"Eğer sen de benim düşündüğümü düşünüyorsan Bay Gerald Haskins, seneye benim de değerli bir tacım olacak demektir!"

BİZ SADECE ARKADAŞIZ

O sabah ondan önce kendimi biraz yorgun hissederek uyandim. Fakat bu konuda yapabileceğim hiçbir şey yoktu.

Gözlerimi birkaç kez kırpıştırıp odadaki loş ışığa alıştırmaya çalıştım. Kafamı kaldınp bir süre yanımda yatan şişman adama baktım. Benim kadar hareket etseydi böyle göbek bağlamazdı diye düşündüm.

Roger şöyle bir kıpırdanıp yüzünü bana doğru çevirdi. Fakat yanındaki saat çalmadan uyanamayacağmdan adım gibi emindim. Acaba biraz daha uyuşa mıydım? Sonunda Roger'ı rahatsız etmeden yatakta kalıp hayal kurmaya karar verdim. Uyandığında beni hâlâ uyuyor sansın diye gözlerimi kapamam lazımdı. Böylece her zaman yaptığı gibi kahvaltıyı hazırlar diye düşündüm. O ofise gittikten sonra neler yapacağımı planladım kafamda. Eve döndüğünde bunların hiç farkında olmayacaktı ya, hadi neyse.

Yeniden dönüp şöyle bir mırıldandı. Roger'ın horultusu beni hiçbir zaman rahatsız etmemişti. Ona olan sonsuz sevgi ve şefkatimi bilmesini o kadar çok isterdim ki! Hoşlandığım ilk erkek o olmuştu. Traşsız yüzünü seyrederken onu barda ilk gördüğüm günü anımsadım. Beni etkileyen, bakışları olmamıştı.

Birbirimize ilk kez Mafeking Sokağı'nın köşesindeki "Kedi ve Islık"ta rastladık. Burası bizim için lokal gibi bir yerdi. Her gün saat sekize doğru gelir, içkisini alıp köşede, bilardo sopalarının yanındaki küçük masaya otururdu. Yalnız başına oyun oynayanları seyreder, acaba bilardo oynamaktan hoşlanmıyor mu diye düşünürdüm.

Güzel bir bahar akşamı ikimizin de lokalde bulunduğu bir akşam, üzerine adi bir kürk giymiş sarışın bir kadın Roger'ın yanındaki tabureye oturuverdi. Bir yandan da cininden yudumlu yordu. Onu şimdiye kadar buralarda hiç görmemiştim. Sürekli konuşuyor, bütün hareketlerinden yalınlık akıyordu. Sürekli etrafa bakmasından kendisine bir arkadaş aradığı belliydi.

Kadın tam yirmi gün lokale gelip gitti. Her günün teker teker hesabını yaptığım için bu kadar emin konuşabiliyorum. Sonunda bir gün oturduğu tabureden kalkıp barın köşesinde bir yerlere gitti. Roger'ın yorgun gözleri, kalkıp yer değiştiren kadını izlemişti. Fakat kendisi buna pek bir tepki göstermemiş, peşinden gitmeye filan da kalkışmamıştı.

Bu fırsatı hemen değerlendirmem gerekiyordu. Yerimden kalktım, yavaş yavaş onun masasına doğru yürümeye başladım, yanındaki tabureye, oturuverdim. Önce hiçbir yorumda bulunmadı. İçki ısmarlamaya filan da kalkışmadı. Ben de böyle bir şey beklemiyordum zaten. Beni farketti. Etrafa baktım. Kimsenin bizimle ilgilendiği yoktu. Yakınımızda oturan adam kendi kendine içkisini içiyordu. Patronun yokluğumu hissedip hissetmediğini anlamak için barın oralara baktım. Oraya buraya emir yağdırmakla meşguldü. Sarışın Madeleine, Roger'dan sonra bulduğu şık erkek arkadaşıyla adamın ısmarladığı, lokalin tek şampanyasını içiyordu. Bir yirmi gün daha böyle oyalanır diye düşündüm.

Şöyle bir baktım Roger'a. Adını uzun zaman önce öğrenmiş, beni farketmediği sürece sokulmamayı aklıma koyduğumdan ağzımı açmamıştım. Gözlerimi abartılı bir şekilde kırpıştırmaya başladım. Kendimi çok aptal hissettim bir an, fakat gülümsemişti bana. Yaklaştı ve ince uzun parmaklarıyla yanağıma dokundu. İkimiz de susmayı tercih etmiştik. O ve ben. İki yalnız varlık.

Biraz sonra barmen "Kapatıyoruz" diye bağırınca Roger birasının geri kalan kısmını bir dikişte bitirdi. Bu arada diğerleri de son partiyi oynuyorlardı.

Bardan birlikte çıkmamız kimsenin dikkatini çekmedi. Evine kadar birlikte yürüdük. Buna karşı çıkmamasına çok şaşırmıştım. Adını önceden bildiğim gibi evini de biliyordum. Onu kaç kez sabahın erken saatlerinde diğer yorgun insanlarla beraber otobüs kuyruğunda görmüştüm. Görünmeyecek bir şekilde bir duvann arkasına saklanıp o sıradan hatta çirkin sayılabilecek yüzünü seyretmiştim uzun uzun. Gözleri şimdiye kadar hiçbir erkekte görmediğim kadar şefkat doluydu ve çok asil bir gülümsemesi vardı.

Tek sıkıntım bana olan ilgisizliğiydi. Lokaldeki varlığımdan bile habersizdi adeta. Sanki hep Madeleine'i düşünüyor gibi geliyordu bana. O kız gibi olmak için nelerimi vermezdim. Sahip olmak isteyip de olamadığım her şey vardı onda —Annemden bana kalan tek şey: Hakiki kürk mantom dışında— Tek ortak yanımız ikimizin de geçmişinin biraz bulanık oluşuydu.

Aradan tam bir yıl geçti ve ben Roger'a olan bağlılığımı ispatlamak için o zamandan beri o küçük bara hiç uğramadım. Benim yanımda bir kez olsun ondan bahsetmediğine göre Madeleine'i unutmuşa benziyordu. Gerçekten de garip bir adamdı şu Roger. Bir kez olsun önceki ilişkilerim hakkında soru sormamıştı bana.

Dört kardeşten en küçükleri ben olduğum için hep arkadan gelmek zorunda bırakıldım. Babamı hiç tanımamış, bir akşam eve geldiğimde annemi başka birisiyle yakalamıştım. O günden sonra bir daha onu hiç görmedim. Annemin bir fahişe olduğuna inanamıyordum bir türlü. Korkunç bir şeydi bu.

Kimsem yoktu. Orada burada gecelemeye başlamıştım. Bana yakınlık gösteren herkese dost gözüyle bakıyordum. İşte o sıralarda Derek adında, hiçbir dişinin karşı koyamayacağı kadar çekici biri girdi hayatıma. Nasıl tanıştığımızı ise pek anımsayamıyorum doğrusu. Gerçek adının bu olduğundan bile şüphe ediyorum. Onunla sevişirken bana söylediği her şeye inanmaya hazırdım. Bana üç yıldan beri ticari gemilerde yatıp kalktığını söylemişti. Derek'e tek hayalimin sıcak bir yuva, bol yiyecek ve belki birkaç çocuk olduğundan bahsetmiştim. Sonunda bu dileklerimi gerçekleştirmeyi başardı. İkizlerimle ortada kalakalmıştım. Hamile olduğumu bile söyleyememiştim kendisine. Çoktan denize açılmış, bir gecelik macerasına veda bile etmemişti.

Kızlarımı elimden geldiğince iyi yetiştirmeye karar verdim se de yetkililer daha iyi koşullarda büyüyeceklerini öne sürüp aldılar onları benden. Şu anda nerede olduklarını Tanrı bilir. Umarım iyi bir ailenin yanındadırlar. Bari en azından babalarının o karşı konulmaz bakışlarını almış olsalar. Hayatları boyunca yardımcı olurdu bu onlara.

İşte karanlık geçmişim. Bunları kaç kez ona anlatmayı denediysem de yapamadım. Bana olan sonsuz güveni ve geçmişim hakkında hiçbir şey sormayışı çıldırtıyordu beni. Eskisinden daha çok vicdan azabı duymaya başlamıştım.

Neyse biz kaldığımız yerden öykümüze devam edelim. Derek gemilerine döndükten ve kızlarım elimden alındıktan sonra "Kedi ve Islık" barında yarım günlük bir iş buldum.

O kadar adi bir patronum vardı ki, bana yiyecek ve içecek vermeyi reddetmişti. Müşterilerden geri kalan yemek artıklarıyla idare etmek zorundaydım.

Roger, daha sarışın kadın ortaya çıkmadan önce haftada bir ya da iki kez geliyordu bara. Daha sonraları bar kapanana kadar her gece beraber oldular.

Onu ilk gördüğüm anı hatırlıyorum da! "Bir bardak sek viski" demişti. Kusursuzdu. Barda çalışan kızların çoğu asılmışlardı ona. Ama hepsi de havasını almıştı. Madeleine ortaya çıkü ğında Acaba senelerdir aradığı kız

bu muydu?' diye düşünmekten kendimi alamamıştım. Ama sonunda zafer benimdi. Yarı dişi yarı erkeksi bakışlanm etkilemişti onu.

Ayrıca sanıyorum o bardaki en derli toplu tip de bendim.

O gece beraber olduk. O kadar utangaçtı ki, soyunmak için banyoya gitmiş, ben ise yatağın bir kenannda onun çıkmasını beklemiştim. O günden başlayarak hiç ayrılmadık. Çok güzel, rahat bir ilişkimiz vardı. Bir gün bile sesini yükselttiğini, bana kötü davrandığını haürlamıyorum. Hayatımda ilk kez bu kadar mutlu oluyordum.

Birden irkildim. Allahın cezası saat çalmaya başlamıştı işte. Şunu fırlatıp atsam ne iyi olurdu. Roger'ın üstünden atlayıp saati susturmak istiyordum. Sonra da yere atmak tabii. Sonunda sustu. İsteseydi onu her sabah saate gerek kalmadan uyandırabilirdim. Hem de bu kadar gürültülü bir biçimde değil tabii.

Roger, yarı uykulu sarılıp her zaman olduğu gibi arkama masaj yapmaya koyuldu. Gülümseyerek teşekkür ettim. Şöyle bir gerindikten sonra her zaman olduğu gibi biraz acele etmezse işe geç kalacağını söyledi. Bilirim bu her sabah yinelenen sabah fasılları birçok hemcinsimi bıktırmıştır. Fakat ben her sabah bunları yaşadıkça ne kadar mutlu olduğumu düşünür, Tanrıya şükrederim.

Roger her zamanki gibi terliklerini ters giyip düzeltmiş banyoya doğru yönelmişti.

"Haydi kalk, tembel şey" diye bağırdı gülümseyerek.

Benim ise onun kokusunun sindiği sıcak yataktan kalkmaya hiç mi hiç niyetim yoktu.

"Anlaşılan bugün yine kahvaltını ben hazırlayacağım" dedi aşağı inerken.

Cevap veremeyecek kadar yorgundum. Bu birkaç dakika içinde, sokak kapısını açıp gazeteleri, mektupları, süt şişesini alacak kahvaltısını hazırlayacaktı.

Yukandan kahvaltının hazır olup olmadığını hemen anlayabilirdim. Önce çaydanlığın fokurdaması, ardından sütün bardağa dökülmesi. Sandalye sesi duyduğum anda da Roger'i geçirmek için yataktan fırlardım.

Evet, işte sinyal gelmişti. Hemen aşağı indim. Roger'ın ağzı mısır gevreği doluydu.

"Sonunda teşrif ettiniz."

Ona doğru yürüyüp arzu dolu gözlerle baktım. Mutluluktan kuyruğumu bir o yana bir bu yana sallayıp mis gibi ılık sütü yalamaya başladım.

SOYGUN

CHRİSTOPHER ve Margareth yaz tatillerini parasal durumları elverdiği sürece İngiltere dışında geçirmeyi tercih ederlerdi. Christopher Yeovil'in kuzeyindeSt. Cuthbert's hazırlık okulunda edebiyat öğretmenliği yapıyordu. Karısı da aynı okulun başhemşiresiydi. Yeni yerler gezip görmeyi o kadar seviyorlardı ki, daha şimdiden bir 'National Geographic' ya da 'Time' dergileri kadar bilgi edinmişlerdi birçok ülke hakkında.

Senenin on bir ayını ağustosta gidecekleri yerler hakkında bilgi toplamak, planlar yapmakla geçiriyorlardı. Tek lüksleri, dışarıda geçirdikleri bu bir aydı zaten. Bütün günleri, okulda kendi çocukları gibi gördükleri öğrencilerle uğraşmakla geçiyordu.

Çocuklar yatar yatmaz, haritalar, yabancı ülkeler hakkında yazılan eleştirileri inceliyorlar, buna göre o sene gidip görebilecekleri yerlerin bir listesini çıkartıyorlardı. Şimdiye kadar Norveç'i, Kuzey İtalya'yı, Yugoslavya'yı, Achilles adalarını ve son olarak da Yunanistan'ın doğu kıyısındaki Skiros'u gezmişlerdi.

"Bu sene Türkiye'ye gitmeye ne dersin?" diye sordu Christopher karısına. Uzun araştırmalardan sonra, bir hafta sonra kesin kararlarını verdiler. Christopher'ın önerisi kabul edildi. Kütüphaneye gittiklerinde Türkiye üzerine yazılmış tüm kitapların bir ya da iki kez ödünç alındığını görüp ilginin bu kadar büyük olmasına sevindiler. Türk elçiliği ve çevredeki seyahat acentalaRından bilgi isteyip broşür aldılar daha sonra.

Yaz tatili başlamadan uçak biletlerini almış, iyi bir otelde güzel bir oda ayırtmışlardı bile. Sadece bir tek şey kalmıştı geriye.

"Eee, bu seneki soygunumuz ne üzerine olacak?" diye sordu Christopher karısına.

"Bir halı" diye yanıtladı Margaret düşünmeden. "Kesinlikle bir halı çalmalıyız oradan. Biliyorsun, bin seneye yakındır Tüikler dünyada benzeri olmayan halılar üretir."

"Bunun için ne kadar ödeyeceğiz?"

"Beş yüz paunt kadar."

Senelerdir yaptıkları soygunları hatırladılar daha sonra. Norveç'ten bir balina dişi almışlardı. Tuscany'deki soygunları daha sonra Roma'da çok pahalıya gördükleri seramik bir kâseydi. Skopje'ye gittiklerinde bir cam fabrikasını ziyaret etmişlerdi. Daha sonra oradan da yapılışını büyük bir ilgiyle izledikleri sürahiyi çaldılar. Skyros'ta bir kazının çevresinde

buldukları ayaklı çömlek parçasını Yunan makamlarına vermişler, onlar da bunun önemsiz bir parça olduğunu söyleyip karı kocaya geri vermişlerdi.

Christopher'ın İngiltere'ye döner dönmez ilk işi çömlek parçasını eski öğretmenlerine götürüp incelettirmek olmuştu. Sonunda on ikinci yüzyıldan kalma bir parça olduğu anlaşıldı. Robertslar onu hemen salonlarındaki şöminenin üstüne yerleştirdiler. Bu onların son ve en önemli 'soygunları olmuştu.

"Evet evet, halı çalmak en iyisi galiba. Fakat bir sorun var. Herices Türkiye'ye iyi bir halı almak düşüncesiyle gidiyor. Büyük olması gerekmez. En kalitelilerinden bir tane almak en iyisi."

Eğilip şöminenin önüne diz çöktü.

"Üçe yedi iyidir!" dedi.

Birkaç gün sonra kendilerini Heathrow'a götüren otobüsün içindeydiler. Trenle çok daha kısa zamanda gideceklerine, daha ucuz olduğu için otobüsü seçmişlerdi.

"Elimizden geldiğince masraftan kaçınıp paramızın büyük bir kısmım halıya yatırmalıyız" dedi Margaret.

"Tamam başhemşire" diye karşılık verdi Christopher.

Heathrow'a geldiklerinde bagajları verip uçağın kalkış saatini beklemeye başladılar.

Christopher eliyle terminali geçmeye uğraşan her hallerinden geç kaldıkları belli bir çifti gösterdi Margaret'e.

Karısı, tenleri geçen tatilden beri bronzluğunu kaybetmemiş şişko çifte baktı bir süre. Şu anda acele acele uçağın merdivenlerini çıkıyorlardı.

"Bay ve Bayan Kendall-Hume" dedi Margaret ilgisizce. "Hayatımda onlarınki kadar şımarık bir çocuk görmedim."

"Çok haklısın."

"Allahtan bizimle aynı uçakta değiller."

"Kesinlikle ya Bahama adalarına ya da Bermuda'ya filan gidiyorlardır."

Margaret tam karşılık verecekti ki, hoparlörlerden bir ses duyuldu.

"Olimpik havayollarının 172 sefer sayılı, İstanbul'a gidecek uçağı 37 numaralı alana inmiş durumdadır. İlgili yolculara duyurulur."

"Bizimki" dedi Christopher sevinerek.

Uçağa ilk binenler onlar olmuştu. Yerlerine oturur oturmaz Türkiye hakkında sürekli yanlarında bulundurduktan broşürleri açıp okumaya başladılar.

"Efes'e gittiğimizde mutlaka Diana Tapınağı'nı da görelim" dedi Christopher uçağın yerle teması kesilirken.

"Tabii Meryem Ana'nın Evi'ni de" diye karşılık verdi Margaret.

Daha sonra ikisi de ayrı ayrı broşürleri okumaya verdiler kendilerini.

Bir süre sonra Christopher ne okuduğunu sordu karısına.

"'Halı' diye bir kitap. Abdul Verizoğlu diye birisi tarafından yazılmış. 17. baskısı bu. Türk halıları hakkında ayrıntılı bilgi veriyor. En iyileri Hereke'de dokunurmuş. Bazen ipekten ve genç kızlar ya da çocuklar tarafından özel tezgâhlarda yapılıyormuş."

"Neden özellikle gençler seçiliyormuş?" diye sordu Christopher. "Bu işin biraz da tecrübe istediğim sen söylemiştin bana."

"Belki, ama bir halının dokunmasında gözlere çok büyük bir görev düşüyormuş. Çünkü nokta kadar bir alanda bile hata yapsan bu hemen belli oluyormuş. İki buçuk santimetrekarelik bir alan için tam dokuz yüz düğüm atıldığını düşünsene bir. Tabii bu halıların fiyatı oldukça pahalıymış. On beş yirmi bin paunt arasında değişiyormuş."

"O zaman kalitesi düşük halılar yaşlı kadınlar tarafından yapılıyor öyle mi?"

"Evet. Sayılabilir. Fakat Türkiye'de —el halıları için konuşuyorum— kalitesiz halı yok. Ne kadar kusurlu, ne kadar kalitesiz ipliklerden yapılmış da olsa el halısı her zaman el halısı niteliklerini korur. Her an için belirli bir değeri vardır."

Christopher uçağın gürültüsünden iyi duyamıyordu karısını. Biraz eğildi. Bu arada Margaret anlatmayı sürdürüyordu.

"Türk koleksiyoncuları en çok yeşil üzerine mavi ve kırmızı desenli halıları tercih ediyorlarmış. Ayrıca kesinlikle balıklı, kuşlu, kısacası hayvan desenli el halısı üretilmiyor Türkiye'de. Belki bazen. O da batı ülkelerine ihraç edilmek üzere, ya da makine halısı olarak."

"Nedenmiş o? Hayvanları sevmiyorlar mı?"

"Sebebin bu olduğunu sanmıyorum. Eski dini liderler olan Sünni müslümanların putlara karşı oldukları için zannediyorum. Görüyorsun hepsi de çok pahalı. Fakat çok iyi araştırırsak ucuza bir şeyler bulabiliriz belki."

"Bütün günü çarşı çarşı dolaşmak için iyi bir bahane doğrusu."

Margaret kocasına gülümseyerek devam etti:

"Dinle bak. Diyor ki: Pazarlık yapmak çok önemli. Satıcının ilk vereceği fiyat gerçek fiyatın çok çok üstünde olacaktır." Kitaptan kafasını kaldınp Christopher'a döndü. "Pazarlığı sen yapmalısın sevgilim."

Sayfayı çevirip sürdürdü okumasını:

"Halı satıcısı size bir kahve ısmarlamayı önerirse düşünmeden kabul edin. Bu onun pazarlık yapmaya hazır olduğunu gösterir. Size o halıyı satmak için her yolu deneyecektir."

"Oldu. Kocaman bir kahve ısıtıcısı almaları gerekiyor şimdi."

Christopher bir süre gözlerini yumup yaşayacakları güzel günleri düşündü. Biraz sonra uçak İstanbul'daki havaalanına iniş yaptı.

Margaret saatini ayarladıktan sonra uçaktan çıktılar.

Pasaport kuyruğunda onları bir sürpriz bekliyordu. Bay ve Bayan Kendall-Hume da oradaydılar.

"Nerede kalacaklarını sen tahmin et" dedi Christopher kan sına.

"İstanbul-Hilton olabilir" diye karşılık verdi Margaret.

Biraz sonra Türk Hava Yollan'nın İzmir'e giden uçağına bindiklerinde meşhur çifti tümüyle unutmuşlardı. Manzara muhteşemdi. Küçük uçak penceresinden kıyıları ve denizi rahatlıkla görebiliyorlardı. Güneş batmak üzereydi...

İzmir'e geldiklerinde büyük kırmızı top tamamen yok olmuştu dağlann arkasından. Robertslar bir otobüse atlayıp otellerine gittiler. Akşam yemeğine yetişmişlerdi neyse ki.

Odaları küçük fakat tertemizdi. Otelin sahibi de öyle. Kendilerini gülen bir yüz ve abartılı hareketlerle karşılamıştı. Bu orada kaldıkları yirmi gün boyunca aynı şekilde devam etti.

Ertesi sabah erkenden kalkıp parasını İngiltere'deyken ödedikleri kiralık 'Fiat'larına atlayıp SELÇUK'taki Bizans harabelerine gitmeleri gerekiyordu ilk önce. Ardından zamanları kalırsa, akşam üstüne doğru Diana Mabedi'ni ziyaret edeceklerdi.

Kahvaltılarını edip saat daha dokuza gelmeden yola çıktılar. Yanlanna kiralık oto formlarını ve rehber kitapçıklarını da alıp doğru Beyazik garajına gittiler. Orada kendilerini bekleyen 'Fiat'a atlayıp yola çıktılar. Kıyı boyunca gördükleri küçük beyaz evlere hayran kalmışlardı. Limandan geçerlerken Christopher uzun bir süre İngiliz bayraklı yatlara baktı. İşte yine milliyetçiliği tuttu diye düşündü karısı. Deniz motorlanndan basiları bir otobüsten bile büyüktü.

"Bu yatların, sürat motorlarının sahiplerini çok merak ediyorum" dedi Margaret kendi kendine.

"Bay ve Bayan Roberts değil mi?" diye bağırdı birisi arkalarından. İkisi de şaşkın şaşkın arkalanna baktılar. Beyaz giymiş, başına da aynı renkten şapka takmış bir adam büyük bir yatm içinden gülümsüyordu kendilerine. Bu Bay Kendall-Hume'du.

"Haydi gelin" dedi emredici bir ses tonuyla.

Daha sonra yatın içinde bir yerlere seslenip karısını çağırdı.

"Bak burada kimler var!" Biraz sonra turuncu pareosu ve bikinisinin üstüyle Bayan Kendall-Hume gözüktü.

"Karıcığım hatırlarsın. Malcolm Okulu'ndan Bay ve Bayan Roberts."

Kendall-Hume şaşkın çifte dönerek:

"Adlarınızı bilmediğim için kusura bakmayın. Tanıştırayım bu eşim Melody. Benim de adım Ray." dedi.

"Memnun olduk. Biz de Christopher ve Margaretiz."

"Ne alırsınız? Cin, votka..."

"Teşekkürler" dedi Margaret "İçkiyle aramız pek iyi değildir. Mümkünse bir bardak portakal suyu lütfen."

"Bizimle yemek yemenizi istiyorum. Lütfen kendinizi ona göre ayarlayın, tamam mı?"

"Fakat..."

"Israr ediyorum desem? Sonra biliyorsunuz tatildeyiz. Biraz rahat olur lütfen. Çekinmenize hiç gerek yok. Gördüğünüz burunun arka tarafında müthiş bir koy var. Oraya gideceğiz. Denize girdikten sonra yiyebiliriz yemeğimizi."

"Teşekkür ederiz. Çok düşüncelisiniz" dedi Christopher.

"Malcolm nerede?" diye sordu Margaret.

"Scotland'da izcilik kampında geçirecek tatilini. Bizimle birlikte yatla gezmekten pek hoşlanmıyor da."

Christopher birden çocuğun yerinde olmak istedi. Bu arada yat da harekete geçmişti.

Yol boyunca Kendall-Hume'un para ve yaşam hakkındaki teorilerini dinlediler. "Paranın" diyordu "Benim için hiçbir değeri yok. Esas önemlisi küçük şeylerden zevk alabilmek. Deniz, güneş, bol bol yiyecek içecek. Bunlar olduktan sonra mutluluğa erişmek hiç de güç değil benim için."

Otele döner dönmez yatağa attılar kendilerini. Bütün gün güneşin altında kavrulmuşlardı. Melody'nin deniz tutmasına karşı verdiği bir sürü renkte ilaç da fayda etmemişti. Uyuyana kadar akla karayı seçtiler.

Kendall'lardan kurtulmak için her yolu denemişlerdi, fakat bunu başaramamışlardı. Günlerinin büyük bir kısmı yağlı yağlı yemekler yiyerek, Kendall'ların salonu için kaç metrekare halı alacaklarını tartışmakla geçiyordu.

Buna karşın yaptıkları planın büyük bir kısmını gerçekleştirip görmek istedikleri birçok yeri ziyaret etme fırsatı buldular. Tatillerinin son gününü halı aramakla geçireceklerdi. O gün yatm oradan geçmemek için arabayı almaya gerek duymadılar. Çarşıya başka yoldan gideceklerdi.

O sabah her zamankinden biraz daha geç kalkıp beş yüz dolarlık çek ve Türk halıları üzerine yazılmış kitapla yola çıktılar.

Dar sokaklardan geçip çarşıya vardıklannda hayrete düşmüşlerdi. O kadar çok dükkân vardı ki, hangisinden başlaya caklanm bilmiyorlardı...

"Tamam, şu andan itibaren aramalara başlıyoruz" diye bağırdı Margaret.

Tüm dükkân sahipleri bir ağızdan konuşup davet ediyorlardı onları.

"Rastlantının böylesi. Sizi gidi sizi, demek bize haber vermeden çarşı dolaşmaya geldiniz ha?"

'Olamaz' diye düşündü Margaret.

"Biz de tam..."

"Haydi bakalım beni izleyin şimdi. Harika bir pazarlık yapabileceğiniz bir dükkâna götüreceğim sizi" dedi Bay Randall Hume. "Beni dinlerseniz pişman olmazsınız."

Melody'nin derdi başkaydı.

"Şekerim şu çarşının kokusuna nasıl dayanabüiyorsunuz anlamıyorum. Üstelik çok da gürültülü bir yer." Gucci, Yves Saint Laurent, Lacoste gibi ünlü kokulardan avuç avuç süren bir kişi için doğaldı böyle yakınma tabii.

"Biz daha çok..."

"Tam zamanında yakaladım sizi," diye lafa karıştı Bay Kendall-Hume. "Bu kadar dükkânı teker teker dolaşmanıza gerek kalmadı artık. Sizi Osman'ın halıcı dükkânına götüreceğim."

Margaret bu dükkânın adını halı kitabında da görmüştü: 'Eğer tam olarak ne istediğinizi biliyor ve fiyatını düşünmüyorsanız Osman'ın mağazasına gidin' diyordu Abdul Veziroğlu.

Giriş kapısı tamamen camdan yapılmıştı. İçerisi bir tenis kortu kadar büyüktü. Her yer, hatta duvarlar bile rengarenk desenli halılarla doluydu. Ama Robertslar bu halıların hepsinin düşündükleri fiyatın çok çok üstünde olduğunu anlamışlardı.

Margaret şömine önü için bir parça düşündüğünden hep küçük halılara bakıyordu.

Uzun boylu şık ve temiz giyimli bir adam yanlarına geldi. Ellerini saygıyla önünde kavuşturmuştu. Zengin müşteriyi hemen anlayıp Bay Kendall'a döndü.

"Günaydın efendim. Nasıl yardımcı olabilirim acaba?"

"En iyi halılarınızı görmek istiyorum. Yalnız fiyatta anlaşmamız gerek. Şimdiden belirteyim."

Satıcı gülümseyip ellerini şıklattı. Mağazada bulunan üç yardımcı, altı adet halıyı çabuk hareketlerle hiç güçlük çekmeden müşterilerin önüne serdiler. Margaret yeşil zemin üzerine kırmızı desenli halıya hayran kalmıştı. 'Bu herhalde üçe yedi metre vardır' diye düşündü içinden! Tam bize göre'

"Gerçekten zevkinize hayran kaldım" dedi satıcı Margaret'e gülümseyerek.

"Nasıl küçük kuşum beğendin mi?" diye sordu Bay Kendall karısına dönerek.

Melody halılara şöyle bir bakış attıktan sonra çevap verdi:

"Hepsi de küçücük. Daha büyüklerine baksak?"

Satıcı yeniden yardımcılarını çağırıp dört büyük halı daha açtırttı.

"Kahve ister miydiniz?"

"Zamanımız yok" dedi Bay Kendall. Bir yandan da önlerine serilmiş halıları inceliyordu.

Margaret ilk kez Bay Kendall'a karşı çıkarak atıldı.

"Ben bir fincan içebilirim."

"Çok güzel!" dedi mağaza sahibi, yardımcılanna bir işaret verip. Gençlerden biri birkaç dakika sonra elindeki fincanla geri döndü. Margaret teşekkür ettikten sonra yudumlamaya başladı meşhur Türk kahvesini. 'Harikaymış' diye düşündü içinden. Satıcıya da gülümsemeyi ihmal etmedi tabii.

Melody'nin kaprisleri devam ediyordu.

"Bunlar yeteri kadar büyük değil" dedi somurtarak.

Satıcının asistanları halıları toplayıp götürdüler. Bu arada mağaza sahibi kendilerine Türkçe bir şeyler söylemiş onlar da boş boş bakmışlardı patronlarının yüzlerine. Biraz sonVa da küçük bir ordu halinde kocaman bir halı sermişlerdi Kendallların önüne. Margaret bir öncekileri daha çok beğenmişti bu halıya nazaran.

"Bu olabilir belki" dedi Bay Kendall-Hume.

"Tam girişe göre değil mi Melody?"

"Kusursuz sevgilim."

"Anlaştığınıza sevindim. Peki hangisini istersiniz? Kırmızı mavi desenli olanını mı, yoksa sarı, turuncuyu mu?"

"Sarılı turunculu olanını" diye yanıt verdi Melody düşün' meden. "Baksana ne kadar güzel. Rengarenk kuş desenleri bezenmiş!"

"Eveeet" dedi Bay Kendall patrona dönerek. "Şimdi sıra para konusunda anlaşmaya geldi. Yavrucuğum, sen otur. Bu mesele uzun sürebilir."

"Bakın Bayım" diye başladı satıcı "Bu beğendiğiniz halı İzmir çevresinde bulunan Demirci kasabasında tam bir yılda büyük zorluklarla dokunmuştur."

"Boş lafları bırakın da fiyatı nedir onu söyleyin bana" dedi Bay Kendall, Christopher'a gülümseyip.

"Size bunu belirtmek zorundayım Bay Kendall ama bu halı aslına bir Arap prensi için özel olarak yapılmıştı. Daha sonra kendisi bunu almaktan vazgeçti ve mal da elimizde kaldı."

"Haydi haydi. Şunun fiyatım söyleyin artık!" Bay Kendall sabırsızlanmaya başlamıştı.

"Yabancı parayla mı ödemek istiyorsunuz?"

"Evet. Pauntla."

Satıcı ceketinin iç cebinden küçük bir hesap makinesi çıka np uzun uzun hesap yaptı. İşlem bittikten sonra kendilerini bir öğretmenin sözlüde zor sormasından çekinen öğrenciler gibi hisseden Kendalllara dönüp şöyle bir baktı.

"Haydi canım. Yeter bu işkence. Söyleyin şunun fiyatını da rahatlayalım."

"Çok üzgünüm bayım ama rahatlayacağınızı pek sanmıyorum. Kendinizi hazırlayın derim."

"Hadisene..."

"Yirmi beş bin."

"Paunt olarak mı?"

"Paunt olarak."

"Şaka yapıyor olmalısınız." dedi Bay Kendall Margaret'in yanına gelerek. "Bu halı için on beş bin paunttan bir kuruş fazla vermem. Beni öldürseniz bile vermem."

"O zaman size bir tek şey söyleyebilirim. Zamanınızı boşa harcadınız. Ama madam belki yeşilli kırmızılı olanım almayı düşünebilir."

"Tabii ki hayır. Baksanıza rengi ne kadar da soluk. Beğendiğimiz halıdaki cart renkler yok ki onda. Sizin başınıza güneş geçmiş anlaşılan. Ancak fiyatı biraz düşürürseniz alabilirim bunu."

Satıcı bir kez daha hesap yapıp döndü Ray'e.

"Size son olarak yirmi üç bin paunt olur. Bu fiyatın altına düşmem olanaksız Bayım."

"Bakın son teklifimi yapıyorum on sekiz bin paunt."

Satıcı yeniden başını sallayıp hesap makinesinin tuşlanna bastı.

"Bakın, beni zor durumda bırakıyorsunuz. Eğer buna on sekiz bin paunt verirseniz kâr edemem" dedi üzgün üzgün.

"Sabrım taşmak üzere. On dokuz bin paunt deyin anlaşalım."

"Olmaz. Yirmi bin paunt, ki bu benim son teklifimdir, kabul ederseniz bu iş tamamdır."

Kendall-Hume cebinden cüzdanını çıkanp satıcının yanındaki masaya koyarak mırıldandı:

"Israr ediyorum. On dokuz bin paunt. Annemin ölüsü üzerine yemin ederim ki ancak bu fiyatı verebilirim. Daha fazlasını değil."

"Dinleyin beni bayım. Bakmakla yükümlü bir ailem var. Siz böyle yaparsınız eve nasıl ekmek götürürüm ben."

"Benim yok sanki." diye karşılık verdi Bay Kendall. "Siz de benim gibi dürüst bir pazarlık yapın."

"Üzgünüm bayım. Yapamam. Yardımcıların size diğer halı lanmızı da gösterebilirler isterseniz."

Uzun bir sessizlikten sonra Bayan Kendall atıldı.

"Lütfen bir tanem. Tam aradığım halı bu. Bin paunt daha ver de alıp çıkalım şunu."

"İnanın madam, bütün müşterilerim eşiniz gibi olsaydı, şu anda çocuklarım açlıktan sürünüyor olurdu."

"Tamam" dedi Kendall "Sizin dediğiniz olsun. Fakat bir şartla."

"Sizi dinliyorum bayım."

"Bana on bin pauntluk bir fatura vereceksiniz. Vergi meselesi, anlarsınız ya."

Satıcı bu ilginç teklife şaşırdığını belirtmek istercesine başını salladı.

Bay Kendall cüzdanını açıp içinden on bin pauntluk seyahat çekiyle yine on bin pauntluk banknot çıkardı.

"Gördüğünüz gibi para hazır" dedikten sonra bir beş birilik daha çıkardı cüzdandan "Daha fazlasını da ödeyeceğim."

Satıcı omuz silkti:

"Çok sıkı pazarlık ediyorsunuz bayım. Fakat şikayetçi değilim. Alışveriş burada bitmiştir."

Kocaman halı toplanıp paketlendikten, paralar alıp verildikten sonra uzun bir, sessizlik oldu. Bu arada Margaret, Bay Kendall'ın bu halıya ödediği paranın karı koca ikisinin bir yılda kazandıktan maaşın çok çok üstünde olduğunu düşünüyordu.

"Bizim, yata dönme zamanımız geldi" dedi Bay Kendall-Hume. "İşiniz erken biterse yemeğe bekliyoruz."

Robertslar teşekkür edip mağazada kaldılar. Kendalllar uzaklaşır uzaklaşmaz da kapıya yöneldiler. Bu arada diğerleri de yerde açık duran halıları toplamakla meşguldüler. Tam çıkacakken satıcı yanlarına gelip sordu:

"Siz nasıl bir şey bakmıştınız?"

"Üzgünüz ama halılarınız bizim düşündüğümüz fiyatın oldukça üstünde" dedi Christopher kibarca. "Fakat yine de ilgilendiğiniz ve bize kahve ısmarladığınız için teşekkürler."

"Belki sizin için bir şeyler bulabiliriz. Özellikle hoşunuza giden bir halı var mı acaba?".

"Evet" dedi Margaret. "Küçük bir halı, fakat..."

"Ah, evet" dedi satıcı. "Hatırladım. Hereke'yi gördüğünüzde gözleriniz parlamıştı."

Kıvırcık saçlı bir çocuk hemen gidip halıyı getirdi. Yere koyup bir harekette açtı.

Bu kez daha da çok beğenmişti Margaret halıyı. Fakat fiyatın çok yüksek olacağından adı gibi emindi.

"Kusursuz" dedi büyük bir heyecanla.

"Öyleyse tek bir sorun kalıyor madam. Söyleyin bana, bu halı için ne kadar verebilirsiniz?"

"Üç yüz paunt olarak düşünmüştük" diye atladı Christopher. Margaret şaşkınlığını gizleyememişti.

"Fakat seninle..."

"Tamam sevgilim, bırak da ben konuşayım Osman Bey'le."

Satıcı gülümseyip Christopher'a döndü.

"Bu halının değeri tam altı yüz paunttur. Daha az verirseniz bu hırsızlığa girer."

"Son teklifimi yapıyorum dört yüz paunt."

"Beş yüz paunt verirseniz halı sizindir."

"Alıyorum" diye bağırdı Christopher.

O sırada satıcının yanına yardımcılanndan biri gelip Türkçe bir şeyler fısıldamıştı kulağına. Osman açıklama gereği duymuştu:

"Bu benim oğlum. Anlaşmadan memnun kalmadığını ve fiyatı yükseltmem gerektiğini söylüyor bana. Ama ben bu küçük değerli halının ancak sizin evinizi süsleyebileceğini düşünüyorum. Gerçek değerini ancak sizin anlayabileceğinizden eminim çünkü."

Robertslar konuşa konuşa mağazadan çıkarlarken satıcı da kendi kendine gülümsüyordu.

Limana döndüklerinde yatı yerinde bulamamışlardı. Biraz uzakta, yola çıkan şişko çifti hayal meyal seçebiliyorlardı. Öğle yemeği için çarşıya geri döndüler.

Heathrow Havaalanı'nda bagajlarını almak için bekliyorlardı ki bir el dokundu Christopher'ın omuzuna. Bu, tabii ki Bay Kendall-Hume'du.

"Bana yardım eder misin evlat?"

"Tabii" dedi son karşılaşmalarından beri bir türlü kendine gelemeyen Christopher.

"Karımla ben eşe dosta bir sürü hediye aldık Türkiye'den. Bu yüzden sizden bir ricam olacak. Acaba bizim halıyı da siz satın almışsınız gibi gösterebilir misiniz. Okula ufak bir bağışta bulunmamı istemez misiniz?"

Bir sürü bagajın yanında dikilmiş Melody gülümsedi genç adama. Bu arada Margaret de yanlarına gelmişti. "Halınızın on bin dolardan fazla tutacağını söylerlerse ne yapacaksınız?" diye sordu Bay Kendall'a.

"Ne yapayım, farkı ödeyeceğim tabii. Fakat böyle bir şey olmayacağından eminim."

"Umarım haklı çıkarsınız."

"Tabii ki haklı çıkacağım. Üzülmeyin. Bu tip şeylere alışığım ben. Yardımınızı unutmayacağım.

Christopher ve Margaret bagajlarını alıp deklare edilecek mallar kuyruğuna girdiler.

"Fiyatı beş yüz paunttan fazla olan bir şey satın aldınız mı gittiğiniz yerden?" diye sordu memur kibarca.

"Evet" diye yanıt verdi Christopher." İki halıyla döndük Türkiye'den." Aynı zamanda faturaları da uzatmıştı.

Gümrük memuru faturaları dikkatle inceledikten sonra halıları görmek istediğini söyledi. Bunun üzerine Christopher ve karısı paketleri açtılar.

"Bunları bir uzmana göstermem gerekli" dedi memur halılara bakıp. "Birkaç dakikaya kalmaz dönerim."

Tam on beş dakika Robertslar korku içinde halıların geri gelmesini bekledi. Pişman olmuşlardı. Nasıl olmuştu da böyle bir öneriyi kabul etmişlerdi?

Sonunda gümrük memuru geldi.

"Uzmanımızla özel olarak görüşmeniz gerekli. Lütfen benimle gelir misiniz?" dedi.

"Bu şart mı?" diye sordu Christopher korka korica.

"Sanırım öyle" diye yanıtladı memur.

Margaret kocasının yanına gidip "Bu önerilerini düşünmeden reddetmemiz lazımdı. Şimdiye kadar hiç bu kadar derde girmemişti başımız" diye fısıldadı kulağına.

"Korkulacak bir şey yok sevgilim. Her şey bir iki dakikaya kalmaz yoluna girecektir. Bak görürsün."

Odaya girdiklerinde beyaz saçlı, parmakları altın yüzük dolu bir adam karşıladı Robertsları.

"Günaydın" diyerek söze başladı. "Sizi burada alıkoyduğumuz için özür diliyoruz. Uzmanımız halılara baktı ve büyük bir yanlışlık yapıldığını söyledi bize."

Christopher karşı çıkmak istemiş fakat ağzım açamamıştı bile.

"Yanlışlık mı dediniz?" diye atıldı Margaret.

"Evet madam. Uzman kişi, bize göstermiş olduğunuz faturaların pek bir anlamı olmadığını söyledi."

"Anlamı yok muymuş?"

"Evet madam. Pek anlatamadım sanırım. Bir yanlışlık yapıldığı kanısındayız."

"Ne gibi bir yanlışlık?" diye sordu Christopher.

"Baştan alalım. Gelip bize iki halı aldığınızı, bunlardan birinin on bin diğerinin beş yüz paunt olduğunu söylediniz. Fatura larını da gösterdiniz."

"Evet?"

"Senelerdir Türkiye'yi ziyaret eden turistler mutlaka bir ya da iki halıyla döner ülkelerine. Bu yüzden bu konuda epey bilgi edindik. Uzmanımız

faturaların yazılışında bir hata olduğundan emin."

"Bir türlü anlayamıyorum" dedi Christopher.

"Açıklayayım" dedi beyaz saçlı adam kibarca. "Halılardan büyük olanının işçiliği sıfır, ayrıca santimetre karesinde iki yüz düğüm var. Yani değeri yaklaşık beş bin paunt dolayında. Öte yandan küçük olanının, ki bu hakiki Hereke halılarından biri, santimetre karesinde dokuz yüz düğüm bulunuyor. Üstelik ipek ve değeri yine beş bin paunt. Yani ufak olmasına karşın büyük olanıyla aynı değerde. İki halı da aynı mağazadan alındığına göre burada acayip bir durum ortaya çıkıyor."

Robertslar şaşkınlıktan küçük dillerini yutmuşlardı.

"Bu, sizin başınıza dert açmaz tabii. Yani içiniz rahat olabilir. Sadece bu ilginç durumdan haberiniz olsun diye çağırıldınız buraya. Hesaba göre iki bin paunt gümrük vergisi ödemek zorundasınız."

Christopher hemen Bay Kendall'ın vermiş olduğu paraları çıkardı cebinden. Adam paraları sayarken diğer memur da halıları yeniden yerine koyuyordu.

"Sizi çok merak ettik. Bir problem mi çıktı?" diye sordu Kendall-Humes.

"Yo, sadece halılarla ilgili kısa bir konuşma yaptık da" dedi Margaret.

"Fazladan para istediler mi?"

"Hayır. Verdiğiniz iki bin paunt tamı tamına yetti."

"Bu iş olmuştur arkadaşım. Aferin size. Ne pazarlık edermişim ama. Antika koleksiyonuma böylece güzel bir halı da eklemiş oldum."

Bay Kendall eşyaları Mercedes'ine yükleyip direksiyona geçtikten sonra seslendi Robertslara:

"İyi iş becerdiniz. Okul bağışı aklımda."

Karı koca bir süre, uzaklaşan Mercedes'e bakıp havaalanı servisine bindiler. Koltuğa oturur oturmaz sordu Margaret kocasına:

"Neden onlara halılarının gerçek fiyatını söylemedin?"

"Bir an aklımdan geçmedi değil. Fakat şunu anladım ki Kendall-Hume'lara her şeyi söyleyebilirsin ama bu gerçeği asla."

"Peki, hiç vicdan azabı duymuyor musun? Hele bu yaptığımız müthiş soygundan sonra."

"Hayır sevgilim. Bir kere soygun yapmadık. Üstelik de kârlı çıkan tek biz olduk."

ALBAY MOORE

ALBAY uyandığında kendini pusu kurulan yerdeki bir kazıkta bağlı olarak buldu. Bacaklarının uyuşukluğunu hissediyordu. Anımsayabildiği son şey kaba etine giren süngünün açışıydı. Yarasının çevresine üşüşmüş karıncaları hayal meyal seçebiliyordu şimdi.

Keşke hep baygın kalsaydım diye geçirdi aklından.

Daha sonra birisi iplerini çözmüş o da baygın bir halde yere, çamurun üstüne yığılıp kalmıştı. Ölmeyi ve bu acılardan kurtulmayı düşündü. Emekleyerek hemen yanındaki diğer kazığa doğru ilerledi. Asker birkaç saat önce can vermişti anlaşılan. Ağzının içi kanncalarla dolmuştu. Albay zorla dikilip büyük bir parça kopardı ölünün gömleğinden. Bunu az ötedeki su birikintisine sokup yarasını temizledikten sonra sıkı sıkı sardı.

Tarih 17 Temmuz 1943'tü ve albay bu günü ömrünün sonuna kadar unutmayacaktı.

Aynı sabah Japonlar, askerlerin toplanıp esir kamplarına götürülmeleri için emir aldılar. Askerlerin çoğu yolda ya da yolculuk başlamadan can vermişti.

Albay Richard Moore bu askerlerin içinde değildi.

Tam yirmi dokuz gün sonra yedi yüz otuz iki bölük asker Tonchan'a vardı. Bu Singapur'un üç yüz mil kadar kuzeyinde, çok iyi korunan, ekvator ormanları ile çevrelenmiş esir kampından kaçmak olanaksızdı. Kaçmaya kalkışanlar vahşi ormanlardaki doğa şartlarına dayanamayarak ölüyordu.

Albay kampa ulaştığında kendisini kampın müdürü ve orada bulunan askerlerin sorumlusu olarak tanıtan Bay Sakata tarafından karşüandı.

Albay Sakata'ya dik dik bakmıştı ilk gördüğünde. Adam kendisinden hayli kısa boylu ve cılızdı. Gerçi kendisi de yirmi sekiz günlük yürüyüşten sonra pek sağlıklı sayılmazdı ya.

Moore'un ilk işi bölükleri bir araya toplamak ve tetkik etmek olmuştu. Bunların çoğu İngiltere, Yeni Zelanda, Amerika ve Avustralya'dan gelmiş gençlerdi ve pek de güçlü halleri yoktu. Her gün birçoğu ya malaryadan, dizanteriden ya da kötü beslenmeden ölüyorlardı. Albay 'sinek gibi ölmek bu olsa gerek' diye düşünmüştü içinden.

Albay daha sonra kampın iki sene önce kurulduğunu ve buraya getirilenlerin Japon askerleri için bambudan şapka yaptıklarını öğrenmişti. Bu iki sene içinde birçok savaş esiri çeşitli nedenlerden ölmüştü. Çoğu da Japonların gün boyunca yaptıkları işkence ve kötü muamelelerinden tabii.

Aslında, Sakata kampın diğer komutanlan teğmen Takasaki ya da domuz lakabıyla anılan yüzbaşı Ayut kadar aşağılık bir insan değildi.

Albay ilk olarak askerlerin bozulan moralini yerine getirmeye karar verdi. Küçük dua seansları düzenleyerek başladı işe. Bu seanstan sonra askerler kampın kenarındaki tren raylarını onarmakla görevlendirilmişlerdi. İşten kaçan ve isyan eden askerler mahkeme filan yapılmadan ölüm cezasına mahkûm ediliyorlardı.

Öğle yemeğinde sadece pirinç yeme hakları vardı. Bu da berbat bir şeydi tabii. Şanslı olanlar bazen su da içebiliyorlardı. Albay için bir tek şey önemliydi. Askerlerin ve kullandıkları tuvaletlerin temizliği. Bunun için her akşam teftiş ediyordu bölükleri. '

Birkaç ay sonra kampta futbol maçları bile yapılmaya başlandı. Bunların ilki İngilizlerle Amerikalılar arasında olmuş, bu maçlar daha sonra lig usulü yapılmaya başlanmıştı. Albayı sevindiren bir başka şeyse iri bir Avustralyalı olan yüzbayı Hawke'un karate dersleri vermek istemesi olmuştu. Yüzbaşımn bu konuda üstünlüğü tartışılmazdı. Zaten kendisi de kara kuşak sahibiydi.

Albayın tek amacı Japonlardan daha güçlü oldukları imajını yaratmaktı. Bütün çabalarına karşın bir yirmi kilo daha kaybetmiş, her gün bir askerini toprağa vermişti.

Bir şey çok ilgisini çekiyordu. Kampın müdürü Sakata diğer Japonlardan oldukça farklı bir tutum içindeydi. Ona göre her savaş esiri sonuçta insandı ve hepsine ille de kötü davranıl ması gerekmezdi. Bu yüzden de albayı önlemeyi düşünmemişti hiç.

"Siz bana İngiliz Billfrog'u hatırlatıyorsunuz" dedi Sakata bir gün kriket sopalanyla oynayan albaya. Albay kampa geldiğinden beri ilk kez gülümsemişti.

Teğmen Takasaki ve yandaşları da olmasaydı her şey yolunda gidecekti ama o hâlâ kampta bulunan askerleri vatan haini olarak kabul ediyor, buna göre hayvanca muamele yapıyordu. Özellikle zayıf gördüklerine hiç acımıyor tüfeğinin tersiyle midelerine ve en hassas yerlerine bir dipçik atıyor, daha da ileri giderek ormandaki kazıklara bağlayıp gün boyunca yalnızlığa terkediyordu.

Kamp müdürü, albayın bu konudaki şikayetlerini dinlemiş, bu zararlı kişileri mümkün olduğu kadar ayıklamaya, kamptan sürmeye çabalamıştı. Albayın kamptaki en mutlu olduğu an domuz ve cenaze kaldırıcısının trene bindirilip sınıra gönderildikleri gün olmuştu. O gün yaralanan ya da ölen

olmamıştı. Sakata kamptan çıkanlanlann yerine yüzbaşı Akida ve onbaşı Sushi'yi göreve getirdi. Bu ikisi diğerlerine göre biraz daha yumuşak oldukları için askerler arasında 'tatlı sert domuzcuklar' olarak anılıyordu. Fakat askeri yetkililer kampa yeni bir yüzbayı daha göndermişlerdi. Haince işlediği cinayetlerle ün salan şeytan Osawa.

Aylar geçtikçe Albay ve kamp müdürü arasındaki karşılıklı güven iyice gelişmiş, Sakata kendisine sınıra kadar gidip savaşa katılabileceğini söylemişti. Hatta yetkili makamlardan izin alabilirse birkaç askerini de yanına alabileceğini belirtmişti.

Albay Moore, Sakata'nın kendisini barakasına çağırdığını duyduğu anda olağanüstü bir durum olduğunu anlamıştı hemen.

Çünkü kamp müdürü şimdiye kadar albayı hiç barakasına davet etmemişti. Sakata pirinç kâsesini masamn üzerine koyup kahvaltılarını eden diğer üç komutana dışarıda beklemelerini emretti.

Albay kendisini selamlayıp içeri girdi.

"Savaş sona erdi albay" dedi Sakata. Moore bir anda korkuya kapılmıştı. "Japonlar yenildiler. Siz albay, şu andan başlayarak kampın komutanısınız artık."

Albay hemen Japon askerlerini toplayıp durumu açıkladı ve artık onun emrinde olduklarım belirtti. Daha sonra Şeytanı aramaya koyuldu. Kendisine Osawa'nin kaldığı barakayı gösterdiler. Kapıyı açtığmda gördüğü manzarayı hiçbir zaman unutamayacağına emindi albay. Daha önce de harakiri hakkında biraz bilgi edinmiş ama bu kadar vahşi ve kanlı olabileceğini düşünmemişti. Yüzbaşı Osawa ölmeden önce birçok kez deşmişti karnını. Başı da görünmeseydi hiç kimse bunun bir insan ölüsü olduğunu anlayamazdı.

Albay, Osawa'nin cesedinin kamp dışında bir yerlerde yakılmasını emretti.

Japon kuvvetlerinin resmen teslim olduklarına ilişkin anlaşma imzalanırken bütün askerler kampın tek radyosundan dinlediler bu sevinçli anı. Bu arada albay bir yıla yalandır askıda duran üniformasını giymiş, tıpkı sirkte çalışan palyaçolara dönmüştü. Japon bayrakları kaldırılmış, yerine Amerikan ve İngiliz bayrakları asılarak yüzbaşı Hawke'in flütü eşliğinde ulusal marşlar söylenmişti.

Albay daha sonra aralarında Japon askerlerinin de bulunduğu topluluğa hitaben kısa bir konuşma yapmıştı.

Artık eve dönmekten başka hiçbir şey istemiyordu. Askerlerin çoğunun terhis kâğıdı gelmiş, çoktan vatanlarına geri dönmüşlerdi. Ama hâlâ şu kahrolası Tonchan'dan kurtulamamış Lincolnshire'ın yemyeşil kırlanna kavuşamamıştı.

1946 ocağında çok şık giyinmiş bir sivil asker Albayı görmek için gönderildiğini söyleyip kampa geldi. Ofise götürülüp kendisini selamladıktan sonra elindeki mektubu uzattı.

"Sonunda dönüyorum" dedi albay mektubu açarken.

Fakat maalesef umduğunu bulamamıştı. Derhal Tokyo'ya gelmesi ve aynı şehirde yapılacak savaş mahkemesinde İngiltere'yi temsil etmesi isteniyordu. Kaptan Ross kendisine yolculukta eşlik edecekti.

Mahkeme, General Mattew Tomkins başkanlığında on iki subay tarafından yürütülecekti. Moore mahkemenin tek İngiltere temsilcisiydi. Daha fazla bilgi kendisine Tokyo'ya vardığında verilecekti. Mektup şöyle bitiyordu: "Eğer bu konuda güçlükle karşılaşırsanız her an benimle bağlantıya geçebilirsiniz." Mektup Clement Attlee tarafından imzalanmıştı.

Konumu gereği başbakana karşı çıkamazdı. Demek kendisini uzun bir süre daha Japonya'da kalma düşüncesine alıştırmalıydı.

Askerlerin evlerine dönmelerini gıptayla izleyerek mahkemeye çağrılacağı günü beklemeye başladı. Savaşın askerler üzerinde yaptığı kötü etkiyi görüp çok üzülüyor, bunun için de evlerine olabildiğince yüksek moralle göndermeye çalışıyordu onları.

Bu arada Moore eski kamp müdürünü, yüzbaşı Akida ve Sushi'yi yardımcıları olarak atamıştı. Bu ani komutan değişikliği Sakata ve albay arasındaki ilişkileri fazla etkilememişti. Fakat Sakata sürekli mahkeme önünde küçük düşüp mahkûm edil mektense vatani uğruna ölmeyi arzuladığım söyleyip duruyordu. Diğerleri ise ölümün yenilginin doğal bir sonucu olduğunu söylüyorlar ve bundan da korkmuyorlardı.

Mahkeme 19 Nisan 1946 yılında Tokyo'da başladı. General Tomkins savaşta pek zarar görmeyen mahkeme binasının beşinci katının yönetimim tümüyle ele geçirmişti. Kare yüzlü, dar alınlı bir adamdı. Bir hafta kadar önce Tokyo'ya gelip hemen işe sarılmıştı. Mahkeme salonuna geldiğinde şöyle bağırdı:

"Şu çekik gözlü sarı piçleri asalım!"

Albay, Tomkins'i dinledikçe, bu basiları masum olan Japon subaylarının haksız yere öldürülebileceklerini düşünüp korkmaya başlamıştı.

Moore biraz sonra yalnız olmadığım anladı. İkisi avukat ikisi asker dört Amerikalı da Tomkins'in olaya bu kadar önyargılı bakmasına kızmışlardı. Beş adam Tomkins'e karşı birleştiler ve birkaç hafta boyunca sürekli fikirlerini savunmaya çalıştılar.

Fakat Tomkins beş kişi dışındaki tüm mahkeme üyelerini etkilemeyi başarmıştı.

Sıra Monchan Kampı yönetici ve komutanları hakkında verilecek cezaya gelmişti. General hepsinin asılacağını açıkladı. Beş adamın bu karara karşı çıkmasını da sürpriz karşılamamıştı. Albay Moore söz istedi. Monchan Kampı'nda tutuklu olduğu sırada yöneticileri yakından tanıma fırsatı bulduğunu, hepsinin de kendisine iyi davrandığım söyledi. Onları asmanın Japonların yaptığı vahşet kadar hayvanca olduğunu söyleyip cezanın en azından ömür boyu hapise çevrilmesi gerektiğini belirtti. General kendisini dinlemiş oya gidileceğini söylemişti. Sonuç gerçekten şaşırtıcıydı. Beşli gruba Amerikalı bir avukat daha katılmıştı. Oylar, Tomkins de elini kaldırmasaydı eşit şekilde dağılacaktı: Altıya yedi. General eğildi.

"Baylar, sizi bilmem ama benim kamım çok acıktı. Öğle yemeği için mola veriyoruz. Bir şey daha var. Şu andan başlayarak hiç kimse sarı benizli piçler için dürüst bir şekilde karar vermediğimizi söylemesin bana."

Albay Moore yerinden kalktı, hiçbir yorumda bulunmadan salonu terketti.

Merdivenleri indi, şoförüne mümkün olduğu kadar çabuk İngiliz konsolosluğuna gitmeleri gerektiğini belirtti. Arada kısa bir mesafe olmasına karşın trafik yoğunluğu nedeniyle biraz geç vardılar konsolosluğa. Albay ofisine girer girmez sekreterine verdiği numaradan derhal İngiltere'yi aramasını söyledi. Çekmeceyi açıp bütün dosyaları teker teker çıkarttıktan sonra üzerinde 'Kişiye özel' yazan mektubu açıp yeniden okudu: "Eğer bir konuda güçlükle karşılaşırsanız her an benimle bağlantıya geçebilirsiniz."

"İstediğiniz numara hazır" dedi sekreter sinirli bir şekilde. Albay telefona gelip bir süre bekledi. Sonunda çok kibar, yumuşak bir tonda bir ses duyuldu karşı taraftan.

"Siz misiniz albay?"

Richard Moore on dakika içinde mahkemenin verdiği haksız kararı anlatıp aceleyle döndü mahkeme binasına. Duruşma salonuna girdiğinde

General Tomkins'in de yeni geldiğini ve yerine oturduğunu gördü. Duruşmanın ikinci yansını başlatmasına izin vermeden ayağa kalktı albay.

"İzin verirseniz bir şey söylemek istiyorum."

"Buyrun" dedi Tomkins. "Ama ne söyleyecekseniz lütfen kısa kesin. Şu Japonlarla ilgili konuşacağımız çok şey var daha."

Albay Moore masamn çevresinde oturanlara şöyle bir bakıp başladı konuşmasına:

"Baylar, biliyorsunuz burada ülkemi, İngiltere'yi temsilen bulunuyorum."

General Tomkins kendini tutamayıp gülümsemişti.

"Başbakanımızın emriyle bu göreve getirildim. Yoksa çok meraklı olduğum için değil. Biraz önce kendisiyle küçük bir görüşme yaptım." General Tomkins'in gülümsemesi yarım kalmıştı birden. "İngiltere'ye dönüp hepinizi başbakana ve kabine üyelerine şikayet edeceğim." Bu sözleri duyar duymaz atıldı general:

"Hey! Bunu yapa..."

"Yapabilirim bayım ve yapacağım da. Çünkü ben sizin kadar vicdansız değilim. Çünkü ben ömrümün geri kalan kısmını masum Japon askerlerinin kanını üzerimde taşıyarak geçiremem..."

"O zaman pişman olacağın bir şeyi yapmadan doğru dürüst konuşup anlaşalım seninle" dedi general.

İkinci oturuma ara verilmemiş, aynı gün akşama doğru kamp müdürü Sakata, yüzbaşı Akida ve onbaşı Sushi ömür boyu hapis cezasına çaıptrılmışlardı.

Bunu izleyen haftalarda tam iki yüz yirmi dokuz Japon idama mahkûm edildi.

Albay Moore 11 Kasım 1948 tarihinde savaşın gerçeklerinden ve barışın ikiyüzlülüğünden payını almış olarak Lincolnshire'a döndü.

Richard Moore tam iki sene sonra kendini dine verip Suffolk yakmlannda sakin bir köy olan Weddlebeach'teki kilisenin rahibi oldu. İşini çok seviyor, cemaatine sık sık savaş anılann dan, Japonya maceralarından söz ediyordu.

"Tanrı barışı..." diye başlamıştı bir pazar ayinine. Fakat birden durdu. Cümlesini tamamlayamamıştı. Gülümseyerek üçüncü sırada oturan adama dikti gözlerini. Herkes şaşırmış, bir rahibe bir de yabancıya bakıyorlardı.

Adam başını önüne eğdi. Rahip sürdürdü vaazım.

Vaaz biter bitmez rahip yanılıp yamlmadığını anlamak için yeniden baktı adama. On beş yıldır birbirlerini görmeyen iki dost kucaklaşıp el sıkıştılar.

Sakata'nın imzalanan yeni bir anlaşmayla beş yıl geçmeden serbest bırakıldığım öğrenen rahip çok sevinmişti. Sakata "tatlı sert domuzcuklar", yüzbaşı Akida ve onbaşı Sushi ile aynı elektronik firmasında çalıştıklarını ve sık sık bir araya gelip hayatlarını kurtaran gururlu ve dürüst adamı andıklarını söylemişti.

Rahip ve Japon elektronikçi yıllar boyu birbirleriyle görüşmelerini sürdürdüler. Ari Sakata 1971 tarihinde Osaka'daki elektonik fabrikasının başına getirildi. Aynı sene Richard Moore Lincoln Katedraline dekan olarak atanmıştı..

1975 yılında dostuna gönderdiği mektupta şunları yazıyordu Sakata:

"London Times gazetesinde, katedralinizin yeni bir çatı katma ihtiyacı olduğunu okudum..."

"Bu alışılmadık bir durum değil. İngiltere'de bulunan hemen hemen bütün kiliselerin az buçuk bakıma gereksinimleri vardır" diye yanıtlamıştı rahip de.

Birkaç hafta sonra dekan Japonya'da bulunan ünlü bir elektronik fabrikasından on bin pauntluk bir çek aldı.

1979 yılında piskopos olan Richard Moore'un kutsanma törenine gelenlerin başında Sakata da vardı.

"Galiba bir çatı probleminiz daha var" dedi Sakata mimbe rin yanında kurulmuş yapı iskelesini göstererek. "Bu ne kadara mal olur?"

"Yılda en az yirmi beş bin paunt vermemiz lazım" diye yanıtladı piskopos. "Kaliteli bir şey olsun da tam vaaz verirken kafama düşmesin. Biliyor musun göreve geldiğimden beri halefimin bir daha çatı katıyla uğraşmaması için bunu özellikle istiyorum."

Şirket müdürü anladığını belirterek başını salladı. Bir hafta sonra da yirmi beş bin pauntluk çeki göndermeyi ihmal etmedi.

Piskopos bu yardımlar karşısında ne yapacağını şaşınyordu. Bunu Japon dostuna açıkladığı takdirde büyük tepki alacağını ve belki de arkadaşlıklarının bozulacağını çok iyi bildiği için teşekkür etmekten başka bir şey gelmiyordu elinden.

Seneler geçtikçe piskoposun Sakata'ya yazdığı mektup sayısı da azalıyordu. Çünkü her mektuptan sonra mutlaka bir çek postalanıyordu Richard Moore'a.

1986 yılı sonlarında yazdığı bir mektupta ne çatı katının açüişından ne de gittikçe bozulan sağlığından söz etti Sakata'ya.

Piskopos 1987 Ocağında kilise yapı komitesinin toplanacağını ilan etti. Wales prensi komiteye veli olarak atanmıştı. Piskopos açılış konuşmasında bu yeni proje için tam üç milyon pa unt gerektiğini söylemiş, masadakilerden biraz tepki almıştı.

11 Ağustos 1987'de Taunton piskoposu Richard Moore bir kriket maçı hakemliği yaparken ani bir kalp krizi geçirdi. Son sözleri şu olmuştu: "Yapılacak işlerin broşürleri gelecek komite toplantısına kadar hazır olmalı." Bunları takımın kaptanının kulağına fısıldamıştı.

Piskopos Moore'un cenazesi Taunton Katedrali'nden kaldırıldı. Canterbury başpiskoposu tarafından yönetilen törene ilgi o kadar büyüktü ki, katedralin kapısı açık bırakılmak zorunda kaldı. Konuşmalar büyük hoparlörlerle dışarıya da veriliyordu. Meraklı gözler, törende bulunan üç Japonun piskoposla ne gibi ilgileri olabileceğini bir türlü kestirememişlerdi.

Tören biter bitmez başpiskopos üç firma görevlisini huzuruna kabul etti.

"Siz Sakata olmalısınız" dedi başpiskopos. "Bana yazdığınız ve geleceğinizi bildirme inceliğini gösterdiğiniz için çok teşekkür ederim. Piskopos sizden çok sık söz ederdi."

Bay Sakata kibarca eğildi.

"Ayrıca uzun seneler kiliseye yaptığınız bağışlardan da haberim var. Bunun için de teşekkür ediyorum."

"Hayır hayır bu yardımları yapan ben değildim. Ben sadece başkanımızın bir elçisiydim o kadar. Size kendisini tanıştırmak istiyorum."

Başkan eğilip selamladı başpiskoposu. Daha sonra hiçbir şey söylemeden bir zarf uzattı kendisine.

Kilise başkanı Japon geleneklerine göre hediyeyi alan kişinin hediyeyi veren kişi gitmeden paketi açmanın saygısızlık sayıldığım bilmediği için sordu:

"Hemen açabilir miyim?"

Kısa boylu başkan tekrar eğildi. Bu izin verdiği anlamına geliyordu.

Başpiskopos bir bıçak yardımıyla zarfı açtı içinde duran tam üç milyon pauntluk çeki çıkarttı.

"Merhum çok mu yalan arkadaşınızdı?" dedi şaşkınlıktan.

"Hayır sayın başpiskopos. Onu iyice tanıma onuruna bile erişemedim maalesef' dedi firma başkam.

"O zaman böyle cömert davranmanızın nedeni ne? İnanılmaz bir iyilikte mi bulundu size?"

"Kırk yıl kadar önce bir lütufta bulundu bize. Şimdi onun karşılığını vermeye çalışıyoruz."

"Fakat sizinle ilgili hiçbir şey söylememişti bana."

"Bu doğru olabilir. Çünkü kendisi beni başkan olarak değil de 'Küçük domuzcuklar'dan onbaşı Sushi olarak tanıyordu."

ŞAH VE MAT

ODAYA girer girmez tüm gözler ona çevrildi.

Erkeklerin çoğu bir kadına bakarken ilk olarak yüzünden başlar sonra aşağılara inerler. Bense incelemeyi ayak bileklerinden başlatır yüzünde bitiririm.

Çok yüksek topuklu kadife ayakkabılar, bacaklarının tüm güzelliğini ortaya çıkaran süper mini bir etek giymişti. İnce beline ve atletik vücuduna hayran kalmıştım. Hafifçe bükülmüş dudaklan, şimdiye kadar hiçbir kadında o kadar irisini görmediğim masmavi gözleri, siyah kısa kesilmiş ipeksi, pırıl pınl saçları büyülemişti beni. Sanırım herkes aynı şeyi düşünüyordu: 'Şu anda yüksek sosyeteden kişilerin katıldığı bir kokteylde ya da bir baloda ya da diplomatik' bir karşılama töreninde bulunması gereken bu kadımn biraz sonra satranç turnuvası düzenlenecek bir salonda ne işi vardı?'

Tüm hareketlerini izlemeye başladım. Oyuncu olabileceği aklımın ucundan bile geçmiyordu. Ağır ağır kulüp masasına doğru yürüdü ve deftere yanıldığımı kanıtlarcasma imzasını attı. İlk maç için numarasını alıp salonun diğer köşesinde oturan yaşlı rakibinin karşısına geçti. Böylece rakibi henüz belirlenmemiş oyuncuların ümitleri de suya düşmüş oldu.

Satranç turnuvası düzenleme kurulunda ben de vardım. Salonun sahibi bu turnuva için otuz masa, ayrıca fazla miktarda yiyecek ve içecek ayarlandığını belirtmişti ayın son cuması. Çevredeki diğer kulüplerin rakip gereksinimimizi karşıladıkla nnı da belirtmeliyim. Oyun gayet basit kurallarla oynanacaktı: Her hamle için bir dakika süreleri vardı oyuncuların. Buna göre bir oyun bir saatten biraz fazla sürecekti. Bir piyonu otuz hamlede ele geçiremeyen oyuncu ise otomatik olarak yenik sayılacaktı. Bir akşamda iki maç yapılacak, verilen arada yenilen yenene yiyecek ya da içecek bir şeyler ısmarlayacaktı.

Zayıf, yarım ay şeklinde gözlükler takmış ve takım elbise giymiş bir adamdı rakibim. Birbirimize gülümseyip el sıkıştık. Birden avukat olabileceğini düşündüm. Daha sonra Woking'de muhasebecilik yaptığını söyledi bana.

Rakibim Moskova usulü bir açılış yapmıştı. Oyuna bir türlü konsantre olamıyor, sürekli siyahlı kızın oturduğu masaya bakıyordum. Bir an göz göze geldik. Anlamlı anlamlı gülümsedi bana. Bunu bir kez daha denemiş aynı karşılığı görmemiştim. Oyuna karşı tüm ilgisizliğime rağmen

galibiyete doğru adım adım ilerliyordum. Yedi piyon atağına karşı oynanacak bir sürü oyun vardı. Fakat muhasebeci rakibim bunlardan bir tanesini bile görmemişti.

İlk yanda daha ben bara ulaşamadan üç kulüp üyesi tarafından içki ısmarlanmıştı kıza. İkinci maçı onunla oynamanın bir hayal olduğunu düşündüm kendi kendime.

İkinci rakibimi de kırk dakikada yenmeyi başardıktan sonra bunun verdiği rahatlıkla diğer masaları dolaşmaya başladım. Tabii esas amaç onun oyununu izlemek olduğu için hemen masasına gittim. Rakibi kendisinden çok daha iyi oynuyordu. Ben geldikten birkaç dakika sonra, önce veziri, daha sonra oyunu kaybetti.

Kendimi tanıttım. Onunla el sıkışmak normal bir kadınla sevişmişim duygusu uyandırdı bende. Masalann arasından dolaşarak bara vardık. Adının Amanda Curzon olduğunu söylemişti. Amanda için kırmızı şarap kendim için de bir bardak bira söyledim...

"Ona nasıl karşı koyabildiniz" diye sordu —Onun ikinci rakibi olan ilk rakibimden söz ediyordu—

"Sadece onu yenmeye çalıştım" diye yanıtladım. "Ya sizin ilk rakibinizlcoyununuz nasıl geçti?"

"Pat" dedi Amanda. "Centilmenliğinden oyunu bana verdi."

"Onunla son oynadığımda da pattı" dedim gülerek.

O da gülümseyip sordu. "Belki bir güs sizi yenebilirim."

"O günü sabırsızlıkla bekleyeceğim" dedim o içkisinin son damlasını yudumlarken.

"Gitmeliyim" dedi birden. "Hounslow'a gidecek treni yakalamam gerek."

"Sizi ben götüreyim" dedim kibarca. "Beni kırmazsınız umarım."

"Size uzak gelmez mi?"

"Rica ederim" diye yalan attım. Hounslow evimden tam yirmi dakika uzaktı. Biramı bir dikişte bitirip mantosunu giymesine yardımcı oldum. Çıkmadan önce yerin sahibine bu güzel gece için teşekkür etmeyi de unutmadım tabii.

Park yerine geldiğimizde Scirocco'mun kapışım açıp Aman da'ya içeri girmesinde yardımcı oldum.

"Şehir içi taşımacılığında büyük bir gelişme" dedi direksiyona geçtiğimde. Gülüp, kuzey yakasına doğru sürdüm arabayı. Oturunca daha da minileşen eteğinden rahatsız olmuşa benzemiyordu.

"Daha çok erken" deyip sessizliği bozdum. Onu bir kulübe götürmek niyetindeydim. "Bir yere oturup bir şeyler içebiliriz belki. Tabii zamanınız varsa."

"Tek bir içki için zamanım var. Yann benim için çok yoğun bir gün olacak."

"Tabii" dedim. Yolu ne kadar uzattığımın farkına varmamıştı umarım.

"İşiniz şehir içinde mi?" diye sordum.

"Evet. Berkeley Meydanı'ndaki bir emlak ajansında resepsi yonist olarak çalışıyorum."

"Hayret! Ben sizin modellik yaptığınızı düşünmüştüm."

"Yapmıştrm" dedi fazla ayrıntıya girmeden. Bir süre sonra tatil için İbiza'ya gitmek istediğinden, bu konudaki planlanndan söz etti bana. Evime geldiğimizde arabayı park edip sokak kapısını açtım. Mantosunu çıkarmasına yardımcı olduktan sonra karşı odaya geçtik.

"Ne içerdiniz?" diye sordum.

"Önceden açılmış bir şişeniz varsa bir bardak şarap alınm," dedi odada dolaşarak. Annem sabahleyin uğrayacaktı diye düşündüm içimden.

İçkileri hazırlarken "Görüyorsunuz sıradan bir bekâr evi" dedim bekâr sözcüğünün üstüne basa basa. Allahtan kilerde bir şişe açılmamış şarap vardı. Elimde iki kadeh ve şarap şişesiyle odaya döndüm. Amanda köşede duran satranç takımını inceliyordu.

"Çok güzel bir şey" dedi uzattığım bardağı alırken "Nereden buldunuz bunu?"

"Meksika'dan." Ona Meksika'ya tatile gittiğim bir sene katıldığım satranç turnuvasında kazandığımı söyledim. "Çok yazık. Sizinle bu akşam satranç oynayamayacağız."

Saatine baktı, "Kısa sürmesi koşuluyla bir oyun oynayabiliriz" dedi.

Hemen karşısına oturdum. Beyaz ve siyah filleri alıp arkasına sakladı. Bu hareketi sayesinde bluzu iyice gerilmiş, göğüslerinin biçimi ortaya çıkmıştı. Sonra yumruklarını sıkıp birinden birini seçmemi istedi. Sağ eline dokundum. Beyaz fil bana çıkmıştı.

"Nesine oynuyoruz?" diye sordum.

Çantasına bakıp, "Yanrmda sadece birkaç paunt var" dedi.

"Hiç önemli değil. Küçük bir şey üzerine de oynayabiliriz."

"Ne gibi bir şey örneğin?"

"Ne vermek isterseniz."

"Ne isterdiniz?"

"Eğer siz kazanırsanız on paunt"

"Peki kaybedersem?"

"Üzerinizden bir şey çıkartacaksınız."

Bu sözleri söyler söylemez pişman olmuştum. Kesinlikle şimdi kalkacak, yüzüme bir tokat atıp evi terkedecekti. Oysa o gayet rahat: "Tek bir oyun oynayacağımıza göre bence bir sakıncası yok" dedi. Şaşırmıştım.

Kötü bir oyuncu değildi. "Şah ve mat" dediğimde kahkahalarla gülüp ayakkabılarım çıkartıp attı.

Pek ümitli değildim ama bir içki daha içip içmeyeceğini sordum.

"Daha saat on bir bile olmadı" dedim.

"Olur" dedi. "Sadece yarım bardak. sonra hemen kalkacağım."

Mutfağa gittim, şişeyi alıp döndükten sonra boşalan bardağını yeniden doldurdum.

"Yarım bardak istemiştim" dedi kaşlarını çatarak.

Onu duymamazlıktan gelip "Şansım yaver gitti, o kadar" dedim.

"Olabilir" diye karşılık verdi.

"Bir oyun daha oynayalım mı?"

Kararsız kalmıştı.

"Ya mars ya fit."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Yirmi paunduna mı yoksa bir şey daha çıkartacak mıyım?"

Sandalyesini çekip oturduktan sonra fildişi parçaları yerlerine dizmeye başladık.

Başta çok önemli bir hata yaptığım için ilk oyun biraz uzamıştı. Fakat sonuçta otuz dakikada yenmeyi başardım Amanda'yı. Bu arada ona çaktırmadan da bardağını doldurmuştum.

Gülümseyerek mini eteğini kalçalarına kadar çekti. Ani bir hareketle jartiyerinin kopçasını çekip yavaş yavaş çıkardı çoraplarını. Daha sonra yanımdaki masanın üzerine attı.

"Biraz sonra yeneceğim sizi" dedi.

"İsterseniz bu sefer parayı biraz artınp elli pauntta anlaşalım." Bu sözleri soylu bir ses tonuyla söylemiştim.

"Bakıyorum da iddia ikimiz için de fazlalaşıyor gittikçe." dedi ve yeniden dizdi piyonları. Aklından neler geçtiğini anlamaya başlamıştım. Aptalca bir oyun oynayarak iki kalesini de feda etti ve tabii sonunda yenen yine ben oldum.

Bir kez daha kaldırdı eteğini. Tam beline kadar. Kalçalanna bakakalmıştım. Bu kez kemeriyle oynayıp jartiyerini tamamen çıkanp attı. Yere düşmesine izin vermeden tutup onu da çorabı ran yarana masanın üstüne koydum.

"İlk kaleyi kaybetmeseydim sonuç bu olmazdı" dedi.

"Haklısın. Fakat sana yine de bir şans tanıyacağım." Gözlerinin içine bakıp fısıldadım: "Bu kez kazanırsan tam yüz paunt alırsın" Gülümsemişti.

"Gerçekten eve gidip uyumam gerekiyor" dedi vezirini iki kare ilerletip. Yüzünde yine o alaylı gülücük belirmişti.

Şimdi doğru dürüst oynamaya başlamıştı işte. Varşova gam bitinde tam yarım saat düşündüm. Bu oyunu kaybedebileceğimi düşünmeye başlamıştım. Savunma stratejisi mükemmeldi. Bu yüzden de bir türlü veremiyordum oyuna kendimi. Sonunda bir Karpov hamlesi bir de Sicilya savunmasıyla işi bitirdim.

"Şah mat" diye bağırdım bir kez daha.

"Kahretsin!" deyip yerinden kalktı ve yarama gelip arkasını döndü. "Bana yardımcı olur musun?"

Heyecandan titreyerek ayağa kalktım ve uzun fermuanm açtım. O yumuşacık, kaygan cildine dokunmak istedim yeniden. Bana bakıp gülümsedikten sonra üzerindekileri çıkarttı. Şimdi karşımda kusursuz bir heykel gibi kalakalmıştı. Elini yanağıma koyup şöyle bir okşadı. Elektrik çarpmışa dönmüştüm. Şişede son kalan damlayı bardağına koyup mutfağa gittim. Döndüğümde yerinden kıpırdamamıştı bile. Bir an önce üzerinde bulunan siyah sutyeni ve külotu çıkartması için sabırsızlanıyordum.

Aksini söylemesin diye dua ederek sordum: "Bir oyun daha oynamazsın değil mi?"

"Tabii ki hayır. Baksanıza deminden beri kaybediyorum."

"Bu son oyun olabilir ama. Ya iki yüz paunt kazararsrnız ya da üzerinizdeki çamaşırları çıkartırsınız."

Biraz içki içip teklifimi düşündü.

"Tamam" dedi sonunda. "Son bir oyun."

İkimiz de kaybettiğinde neler olacağını bilmiyorduk.

Masanın başına geçip "Titremeyi kes" dedim kendi kendime. Yeniden piyonlar dizildi. Hemen kafamı toparladım. Ona göre daha avantajlıydım, çünkü bütün bir akşam sadece bir kadeh şarap içmiştim. Ve o bunun farkına varmamıştı. Oyunu mümkün olduğu kadar çabuk bitirmeye karar verdim.

Vezirimi bir kare ilerlettim. Şahını iki ilerletip aynı şekilde karşılık verdi... Oyun sadece on bir dakika sürdü.

Hayatımda bu kadar acı bir şekilde yenildiğimi hatırlamıyordum. Amanda'nın oyun stiline hayran kalmıştım. Bütün hareketlerime fazla düşünmeden karşılık vermişti. Hem de hiçbir yerde okumadığım izlemediğim metodlarla.

Şimdi "Şah ve mat" deme sırası ona gelmişti. Gülümseyerek "Sonunda şansım yaver gitti" dedi.

İnanamıyordum. Başımı kaldırdığımda çoktan hazırlanıp beklediğini gördüm. Üzerindekileri yeniden giymiş, masanın üzerinde duran iç gıcıklayıcı eşyalarını alıp çantasına koymuştu. Birkaç dakika sonra ayakkabılarını da giydi.

İki yüz pauntluk bir çek imzaladım. Ben bunu yaparken o da fildişi piyonları eski yerlerine koyuyordu yavaş yavaş.

Yanıma geldi ve yanağıma küçük bir öpücük kondurarak: "Belki bir ara yine görüşüp satranç oynayabiliriz" dedi. Dış kapı kapandığında hâlâ şaşkın şaşkın satranç tahtasına bakıyordum.

"Bekle biraz" dedim birden kapıya koşarak "Eve nasıl gitmeyi düşünüyorsun?"

Beni duymamıştı. Merdivenleri inip kendisini bekleyen BMW'nin açık kapısından girdi içeriye. Bu, o sütun gibi bacakları son görüşüm olmuştu. Arabanın kapısı kapatılırken şöyle bir gülümsedi.

İlk rakibim olan muhasebeci BMW'nin diğer tarafına geçip direksiyona oturdu ve şampiyonu eve bırakmak üzere motoru çalıştırdı.

BAY BARKER'IN ŞEREFÎ

SEFTON Hamilton'la ilk kez geçen sene Ağustos'un sonlarına doğru Warvick Meydanı'nda Henri ve Susan Ken nedy'lere akşam yemeğine gittiğimiz gece karşılaştım.

Kendisi doğuştan zengin fakat bununla yetinmeyen mutsuz insanlardan biri sayılabilirdi. Bize ne okumaya ne de tiyatro ya da operaya gitmeye zamanı olmadığını söylemişti. Fakat yine de Shaw'dan Pavarotti'ye, Gorbachov'dan Picasso'ya kadar her konu hakkında yarım yamalak bilgisi vardı. Hükümetin işsizlere verdiği yardım parası kendisinin malikanesinde çalışanlara verdiği ücretten daha yüksek olduğu halde bu işsizlerin neden sürekli yakındıklanm bir türlü anlayamamıştı. "Ne olursa olsun" demişti "Sonuçta hepsi paralanm ya şans oyunlanna ya da içkiye yatmyorlar."

İçki dedim de aklıma birden yine aynı yemekte tanıştığım Şarapçılık Komitesi Başkanı Freddie Barker geldi. Karımın karşısına oturmuştu ve Hamilton'un aksine ağzından bir tek kelime çıkmıyordu. Henry bana daha önceden telefonda Barker'ın komiteyi sadece iyi bir fınans düzeyine çıkartmakla kalmadığını aynı zamanda konusunda bir numara olduğunu söylemişti. Bu olanaktan yararlanmam gerektiğini düşünüp hemen birkaç soru sormaya başladım kendisine. Çok yüzeysel yanıtlar veriyor, hareketleriyle birazdan Hamilton'ın baygınlık verici konuşması biter bitmez şarap konusunda bütün bildiklerini sayıp dökeceğini ima ediyordu.

Ev sahibemiz ilk olarak ağızda eriyen ıspanak suflesini getirdiğinde Henry de kalkıp tüm bardaklara şarap koydu.

Barker kadehe burnunu yaklaştınp keyifli keyifli içine çekti şarabın kokusunu.

"Biliyor musunuz" dedi. "İki yüz yıldır Avusturyalılar dünyanın Fransa'dan sonra en iyi şaraplarını yapıyorlar."

"Avusturyahlar mı?" diye atıldı Hamilton. Kadehini masanın üzerine koyarak, "Bu bira delisi millet nasıl olur da şarap yapımı konusunda bu kadar yetenekli olabilir?"

"Sanıyorum siz Avusuryalılann..."

"İki yüz yıllık gerçekten" diye devam etti. "İki yüz yıllık şeref sözlerini kutluyor olmasınlar sakın?" Bu espriye Hamilton dışında hiç kimse gülmemişti.

Hamilton zehirlenmekten korkar gibi şarap bardağını ani bir hareketle ittikten sonra konuşmasına devam etti. Yanımda oturan bu geveze adamın

konuşmalanndan çok yemeğimle ilgileniyordum.

Wellington usulü et yemeğini her zaman sevmişimdir. Suzanne da o akşam nefis bir hamurişinin yanına parmakları yedirtecek kadar lezzetli bu et yemeğinden koymuştu. Oliver Twist burada olsaydı eğer, şu adamın ahkâm kesmesine dayanmamda yardımcı olurdu bana diye düşündüm. Barker masada bulunan diğer hiç kimseye söz hakkı tanımadan Henry'nin Padiy Ashdown'in liberal partiyi harekete geçirme ve Arthur Scargill'in ticari birleşmedeki önemli rolü konusunda yaptığı yorumu üzerine uzun bir konferans verdi.

"Ben hiçbir birliğe katılmayacağım" diye bağırdı Hamilton bir dikişte içkisini bitirerek..." Kapalı bir dükkân işletiyorum." Yine kendi esprisine kahkahalarla güldü. Bu arada boş bardağı sanki gökten içki yağmasını bekliyormuş gibi havaya kaldırdı. Henry bardağını doldurdu. Hamilton yaptığı hareketten utandıy sa da bunu belli etmemeye çalıştı. Bunu izleyen arada karım ticari birleşmenin halkın gereksinimlerinden kaynaklanabileceğini söyledi.

"Hepsi zırvalık madam" diye karşı çıktı Hamilton. "Size şöyle söyleyebilirim, ticari birlikler her zaman için İngiltere'nin gerilemesine neden olmuştur. Bunu sizler de biliyorsunuz. Onlar kendi çıkarlanndan başka hiçbir şey düşünmezler. İşte size iki örnek: Ron Todd ve Ford fiyaskosu."

Suzanne'ın kirli tabakları toplamaya başlaması Henry'ye konuyu değiştirme fırsatı yarattı.

Biraz sonra üzerine bolca sos dökülmüş kremalı ahududu pastası getirilmişti sofraya. O kadar güzel süslenmişti ki, insan bunu kesmeye kıyamazdı. Suzanne pastayı altı eşit parçaya bölerken —Bunu yaparken yavrulanm besleyen bir anneye benziyordu diye belirtmeliyim— ne diyorduk? Evet, o bu işlemi yaparken Henry de bir şişe 1981 Sauternes'i açmaya uğraşıyordu. Bu arada Barker da zevkten dört köşe olmuştu.

Hamilton da boş durmuyor, sürekli konuşuyor, konuşuyor, konuşuyordu:

"Bir şey daha var..."

Suzanne'ın aşçılık yeteneğine bir kez daha hayran kalmıştım. Hele cheddar peynirinin yemekten sonra verilmesi gerektiğini söylediğinde bu konuda ne kadar da bilgi sahibi olduğunu düşündüm. İlk ağzıma attığım anda anladım Keynsham yakınlarındaki Alvis Kardeşler Çiftliği'nden satın

alındığını. Barker nasıl şarap konusunda bir eksperse ben de cheddar konusunda biraz öyleyimdir övünmek gibi olmasın.

Peynir servisinden sonra tüm dikkatler Henry'nin getirdiği Poktekiz şarabı üzerinde toplandı. "Sandeman 1970" dedi Barker'ın kadehine çok az koyarak. "Evet tabii" dedi Barker koklayarak. "Onu nerede içsem tanırım. Orijinal şişesinde tipik Sandeman sıcaklığı. Umarım bunlardan daha vardır sizde. Yaşlandığınızda daha da kıymetini anlayacaksınız."

"Şarap konusunda tam bir otorite olduğunuzu düşünüyorsunuz değil mi?" diye sordu Hamilton. Bu bütün akşam boyunca sorduğu ilk soruydu.

"Tam olarak değil" diye başladı Barker "Fakat şunu..."

"Hepiniz, ama hepiniz bir salkım palavracısınız" diye kesti sözünü Hamilton. "Koklarsınız, burnunuzu bardağın çevresinde döndürürsünüz, sonra ağzınıza alıp gargara yapar sonra da mideye indirirsiniz. Ve bunu izleyen anlaşılmaz bir dille yapılan yorumlar, ukalaca tavırlar. Şişe de sıcaklık da cehennemin dibine, Beni bu kadar kolay kandıramazsınız."

"Hiç kimsenin sizi kandırmak gibi bir niyeti yok," dedi Barker.

"Bu akşam hepimize çok ukalaca davrandınız. Siz ne kadar aksini söyleseniz de Tabii ki onu nerede içsem tanınm' sözünüz bizi kandırmaya çalıştığınızı gösteriyor. Bunu inkâr etmeyeceksiniz değil mi?"

"Ben başka şey..."

"İsterseniz bu söylediklerimi kanıtlayabilirim."

Beşimiz birden gözlerimizi bu saygısız adama diktik. Bu akşam ilk kez olarak ne anlatacağını merak ettim.

"Bir keresinde duymuştum" diye söze başladı Hamilton. "Sefton Hail İngiltere'nin en ünlü mahzenlerinden biriymiş. Orayı kuran babamın büyük babasıymış ve sonraları babam da bu işe el atmış. Ama benim maalesef bu geleneği sürdürecek vaktim olmadı. Neyse, şimdi size bir teklifim var Bay Barker. Haftaya cumartesi konuğum olmanızı ve bu şaraplardan tatmanızı istiyorum. Sizin önünüze getireceğim şarapları tanıyacak, hangi tarihte yapıldığını anlayacaksınız. Eğer anlayamazsanız bana beş yüz paunt vereceksiniz. Tanırsanız ben size aynı parayı vereceğim. Anlaştık mı?

"Fakat bu kadar para..."

"Yapmayın Bay Barker. Şimdiden yan çizmeye başladınız. Bakın, demek ki ben söylediklerimde haklıymışım."

Rahatsız edici bir sessizlikten sonra Barker, Hamilton'a dön de ve,

"Peki bayım, dediğiniz olsun. Önerinizi kabul etmekten başka seçeneğim kalmadı."

Mutlu bir gülümseme belirdi adamın yüzünde. "Siz de şahit olarak gelmelisiniz Bay Henry" dedi ev sahibine dönerek. Daha sonra beni göstererek "Siz de yazar bey. Yazacak değişik bir şeyler çıkar belki."

Hamilton'ın bu konuşmasından kadınların fikrini önemsemediği açıkça belli oluyordu. Karım yüzünü ekşiterek gülümsedi bana.

Henry bana dönerek endişeli bir bakış attı. Fakat ben böyle bir olaya tanık olacağım için çok seviniyordum. Kabul ettiğimi belirtmek için başımı salladım.

"Güzel" dedi Hamilton yerinden kalkarak. Büyük peçete hâlâ yakasına sıkıştırılmış durumdaydı. "Sizleri gelecek cumartesi Sefton Hall'de bekleyeceğim." Suzanne'ı başıyla selamlayarak sordu. "Nasıl, uygun mu sizce?"

"Size katılamayacağım için üzgünüm" dedi Suzanne. "Cumartesi günleri genellikle annemlere öğle yemeğine giderim."

Hamilton bunu fazla önemsemediğini belirtmek ister gibi elini salladı.

İlginç misafir evi terkettikten sonra uzun bir sessizlik oldu. Bu sıkıcı sessizliği ilk bozan Henry olmuştu: "Her şey için özür düerim. Annesiyle halam eski arkadaştırlar. Halamın ricasını kabul ederek çağırdım onu buraya."

"Üzülmeyin" dedi Barker. "Sizi mahçup etmemek için elimden geleni yapacağım. Ayrıca aynı akşam hep birlikte Sefton Hall'un yanındaki bir yerde yemek yiyebiliriz." Bir an tereddüt eder gibi durdu. "Şey, eksperlerin söylediğine göre şarabı da nefismiş. Umarım beni kırmazsınız."

Ben ve Henry randevu defterlerimize iki daveti de yazdık.

O on gün içinde Hamilton'ı ve Safton Hall'da neler olup biteceğini düşündüm. Cumartesi sabahı Henry ikimizi de arabayla alarak saat yarımı biraz geçe meşhur şarap mahzenine götürdü.

Biz daha kapıyı çalmadan takım elbiselikolalı yakalı şık bir kravat takmış bir adam bizi içeri buyur etti. Daha sonra aynı adam "Ben kilercibaşı Adams" diye tanıttı kendisini. Bizi büyük bir ateşin yandığı 'sabah odası'na götürdü. Duvarda Sefton Hamilton'ın büyükbabasının resmi asılıydı. Odanm diğer köşesinde Waterloo Savaşını gösteren bir duvar halısı ile Crimean Savaşına ait yağlıboya bir tablo asılıydı. Çevrede bulunan eşyalardan sadece telefon çağımıza aitti.

Sefton Hamilton girdi birden odaya.

"Whisky alır mıydınız?" diye sordu Hamilton Barker'a dönerek.

"Sağolun, ben almayayım" diye yanıtladı Barker.

"Evet evet anladım. Tabii. Şaraptan önce ağzınızın tadım bozmak istemiyorsunuz değil mi?"

Barker bu soruyu yanıtlamadı. Yemeğe inmeden önce malikanenin birkaç dönümlük bir arazi üzerine kurulduğunu ve en önemli avcılık merkezlerinden biri olduğunu öğrenmiştik. Tam yüz on iki odası vardı. Bunların içinde bir iki tanesini çocukluğundan beri görmemişti Hamilton. Bahçesi bir buçuk dönüm kadardı. Çatı da öyle.

Odanın köşesindeki büyük çalar saat çalmaya başladı.

"Yarışma başlıyor" dedi Hamilton oda kapışım açarak. Diğer hepimizin komutanlannm peşinden giden askerler gibi kendisini izlememizi istiyordu anlaşılan. Koridoru geçip bitmek bilmeyen merdivenlerden yemek salonuna indik. Yaklaşık yirmi kişilik, on yedinci yüzyıla ait oymalı kakmalı bir masaya oturduk.

Ortada iki Georgiyan sürahi ile iki etiketlenmemiş şişe vardı. Birinci şişenin içinde açık beyaz, ikincide diğerine nazaran biraz daha krem rengine çalan beyaz şarap vardı. Sürahilerin birine sanmsı kahverengi, diğerine ise kırmızı şarap doldurulmuştu. Bütün bunların önünde de elli pauntluk banknotlar halinde bir yığın para konulmuştu. Hamilton masanın başındaki geniş iskemleye otururken Barken ve ben de karşılıklı olarak masanın orta kısımlanna yerleşmiştik. Masanın diğer ucunda, yani Ha milton'ın tam karşısında da Henry oturuyordu.

Kilercibaşı, ev sahibimizin tam arkasında ayakta dikiliyordu. Hamilton işaret verir vermez dört hizmetkâr içeri girerek servise başladılar. Yemekte balık vardı. Hamilton'ın ikinci işaretinden sonra ayakta hazır bekleyen Adams şarap şişelerinden ilkini alıp Barker'ın bardağına doldurdu. Sonuncusu, Adams'ın masada bulunan herkese şarap koymasım bekledikten sonra bardağı eline aldı. İyice inceleyip hızlı hızlı döndürdükten sonra koklamaya başladı. Birden tereddüt etmişti sanki. Çok şaşırmışa benziyordu. Şarabından bir yudum aldı.

"Hımm" dedi "Düelloyu kabul ediyorum." Emin olmak ister gibi yeniden kokladı. Baktı hoşnut, olduğunu belli etmek ister gibi güldü. Hamilton gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Ağzı yan aralanmıştı.

Barker bir yudum daha alıp: "Montagny T£te Cuvfee 1985" dedi. Bu sözleri sanki kendinden büyük gurur duyarmışçasına söylemişti. "Louis Latour tarafından şişelenmiştir."

Hamilton'ın bozulduğu her halinden belli oluyordu.

"Haklısınız" dedi. "Latour tarafından şişelenmiştir. Bu doğru. Fakat sizi temin ederim ki babamın öldüğü yıla, yani 1984'e ait bir şarap bu." Doğru söylediğini kanıtlamak için kilercibaşı nın etiketi getirmesini emretti. Etikette "Chevalier Les Demor selles 1984" yazıyordu. Barker buna inanamayan gözlerle bakmıştı. Bu arada hizmetkârlardan biri boş tabakları alıp yerine bıldırcın eti dolu tabakları koydu. Barken gözlerini diğer şişelere dikmişti. Hâlâ şokun etkisi sürüyordu anlaşılan.

Hamilton büyük bir zevkle haykırdı.

"Tüm sabahımızı bu küçük yarışma için şarap seçmekle geçirdik. Umarım bu sefer yanılmazsınız." Bu arada Adams da birinci sürahideki şarabı dolduruyordu şarap eksperinin kadehine. Barker bir kez daha kokladı şarabı...

İşlem bu kez daha uzun sürmüştü. Gülümsedi ve bu sefer yanılmadığını belirtmek ister gibi: "Château De Louviâre 1978" dedi.

"Yıl doğru" dedi Hamilton "Ama şaraba hakaret ettiğinizi söylemeden geçemeyeceğim."

Barker hemen kapalı duran etiketi kaldınp üzerinde yazılanları okudu: "Château Lafıte 1978." Ben bile bu markanın dünyanın en seçkin şaraplanndan biri olduğunu biliyordum. Barker birden susup önündeki yemeği hızlı hızlı kemirmeye başladı. Hamilton ise bir önceki yenilginin verdiği hazla bu seçkin şarabın verdiği nefis tadın karışımından sarhoş olmuş gibiydi. "Şarap komitesi başkanı bana yüz paunt borçlu şimdilik" diye bir hatırlatmada bulundu. Henry ve ben çok üzülmüş olduğumuz için araya başka konu sokarak havayı yumuşatmaya çalıştık. Suzanne'ınkiyle kıyaslanması olanaksız tatsız limonlu suflelerimiz de gelmişti.

Hamilton gevrek gevrek gülerek sordu:

"Devam ediyoruz değil mi?"

Adams bir kez daha sürahiyi alıp bardaklara doldurdu. Barker'ın bardağını doldurduğu sırada bir damla da masanın üzerine dökülmüştü.

"Beceriksiz şey!" diye bağırdı Hamilton.

"Beni bağışlayın" diye karşılık verdi Adams. Bir bez alarak masayı sildi. Bunu yaparken mahçup mahçup Barker'ın yüzüne baktı. Daha sonra hiçbir şey söylemeden eski yerine gitti.

Barker bir kez daha aynı işlemleri tekrarladı. Hamilton çok heyecanlanmış, sürekli küt parmaklanın masanın üzerine vurmaya başlamıştı.

"Sautemes" dedi Barker.

"Çocuklar bile anlar bunu" dedi Hamilton. "Ben nerede yapıldığını ve yılım soruyorum size."

Konuk duraksadı.

"Château Guiranud 1976" dedi.

"En azından tutarlısınız" dedi Hamilton. "Hiçbirini bileme diniz."

Barker etiketi kaldırdı.

"Chateau d'Yquem 1980" dedi kuşkuyla. 'Bu birinci sınıf lokantalarda şarap listesinin üstlerinde yer alan bir üründür' diye düşündüm. Barker'ın bu üstün şarabı tanıyamaması beni oldukça şaşırtmıştı.

Baıker karşı çıkmak için birden Hamilton'a dönmüş, kendisinin üç katı olan Adams'ı faıkeder faıketmez bu düşüncesinden vazgeçmişti. Fakat Adams tirtir titriyordu. Bir an Hamilton'ın odayı terketmesini ve Adams'a neden bu kadar endişeli olduğunu sormayı istedim. Sefton Hail havlayarak avını kovalayan bir köpeğe benziyordu. Barker bir süre daha Adams'a baktıktan sonra rahatsız olduğunu düşünerek gözlerini kaçırdı. Yirmi dakika sonra herkes sakinleşti.

"İyice burnunuzun sürtülmesi için size son bir şans daha veriyorum" dedi Hamilton.

Uzunca bir tabağın içinde çeşit çeşit peynirler getirildi sofraya. Ben her zamanki gibi Cheddar'dan aldım bir parça. Adams porto şaraplanmızı doldurdu bardaklara. Yüzü kâğıt gibi bembeyaz kesilmişti.

Barker uzun uzun uğraşmadan bir yudum aldı şarabından.

"Taylors" diye söze başladı.

"Evet" dedi Hamilton. "Dünyada porto şarabı üreten üç isim var, bunlardan biri de Taylors. Bir şarap eksperi olarak yılını sizin bilmeniz gerekmez mi?"

Barker üstünkörü "Taylors 1975" dedikten hemen sonra etiketi çevirip okudu: "Taylors 1927"

Barker bir kez daha gülmekten kırılan evsahibine döndü. Kilercibaşı konuğun gözlerinin içine bakıyordu. Bir an bocaladıktan sonra cebinden çek defterini çıkartıp Sefton Hamilton adına iki yüz pauntluk bir çek yazdı. İmzaladı ve hiçbir şey söylemeden ev sahibine uzattı.

Hamilton zaferini kutlayarak "Bu daha anlaşmamızın yansı" dedi. "Şimdi itiraf etme zamanınız geldi."

Barker kalktı, bir an duraladıktan sonra konuştu: "Ben bir palavracıyım!"

"Tabii ki öylesiniz" dedi Hamilton.

Hayatımın en sıkıntılı anlarını yaşadığım bu iğrenç yerden Henry ve Freddie Barker'la saat dörde doğru çıkmıştık sonunda. Arabayla uzaklaşırken kimse ağzını açıp bir tek kelime söylemedi. Sonunda sessizliği bozan Barker oldu:

"Üzgünüm baylar. Sizinle aynı yola devam edemem. Eğer izin verirseniz biraz yürümek istiyorum. Dilerseniz sizinle saat yedi buçukta 'Hamilton Arms'da buluşalım. Saat sekiz için bir masa ayırttım."

Barker daha fazla bir şey söylemeden Henry'den kendisini bulunduğumuz yerde bırakmasını rica ederek patika yolda gözden kayboldu. Henry dostunun arkasından uzun bir süre baka kalmıştı.

Üst üste hatalar yapmasına karşın yine de Barker'dan yanaydım ben. Bir şarap komitesi başkanı nasıl olur da bu dünyanın başta gelen şaraplarını tanıyamazdı? Bu benim Graham Greene ile Charles Dickens arasındaki farkı anlayamamam gibi bir şeydi.

Bence açıklanması gereken bazı şeyler vardı. Artık Dr. Watson'cılık oynamanın tam zamanıydı sanırım.

O akşam Barker saat yedi buçuğa doğru biz ateşin kenarında otururken geldi Hamilton Arms'a. Yürüyüş ona yaramıştı. Biraz daha iyi görünüyordu şimdi. Sefton Hall'daki müthiş öğle yemeğini unutmuş gibiydi.

Birkaç dakika geçmeden karşı duvardaki antika saate bakmak için kafamı kaldırdığımda bulunduğumuz yerin sahibiyle konuşmakta olan kilercibaşı Adams'ı farkettim. Öğle yemeğindeki korku dolu bakışlanndan eser kalmamıştı. Hancı, Adams'ın yanından kalkıp bize doğru yürümeye başlamıştı. Elinde yemek listesinin bulunduğu bir kart vardı.

"Buna bakmamıza gerek yok" dedi Barker. "Sizin zevkinize güvenerek buraya geldik zaten. Her şeyi size bırakıyoruz. Ayrıca ne önerirseniz seve seve yiyeceğimizi belirtmeliyim."

Hancı bu asil davranış için teşekkür ettikten sonra Barker'a şarap listesini uzattı.

Barker listeyi dikkatlice inceledikten sonra gülümsedi. "Şarabı da sizin seçip getirmenizi istiyorum" dedi. "Benim düşündüğüm markayı getireceğinizden adım gibi eminim."

"Nasıl isterseniz bayım." Barker listeyi hancıya verirken düşünüyordum. Kendisinin buraya ilk gelişi olmasına karşın bu şekilde davranması beni hayretler içerisinde bırakmıştı.

Biz gevezelik ederken o da mutfağa girmiş on beş dakika kadar sonra geri dönmüştü.

"Masanız hazır beyler" dedikten sonra bizi hemen yanda bulunan yemek salonuna götürdü. Bizim masamız dışında orada bulunan diğer on bir masanın dolu olduğunu farkettik. Bu da Hamilton Arms'ın ne kadar popüler bir yer olduğunu gösteriyordu.

Hancı, Hail malikanesinde yediğimiz o yağlı yemeklerden sonra midemizin oldukça rahatsız olduğunu anlamış gibi önden hafif bir konsome çorba, ardından ördek yahnisi seçmişti.

Ayrıca seçtiği şarapları küçük şarap sürahilerine koyması da bunların ev şarabı olduğunu düşündürüyordu insana. Yediğimiz her yemek bir harikaydı. Sefton Hall'daki aşçılar buraya hiç gelmediler herhalde diye düşündüm içimden. Barker şarabın her yudumunu bir süre ağzında tuttuktan sonra içiyordu. Bir seferinde "Bu gerçek bir Mc. Coy" dedi kendini tutamayarak.

Yemek bitmiş, masamız toplanmıştı. Ellerimizde purolar büyük bir zevkle porto şarabımızı yudumluyorduk.

İşte tam o sırada Henry, Hamilton konusunu açtı.

"Bugün öğle yemeğinde gerçekte neler olup bittiğini merak ediyorum doğrusu" dedi.

"Hâlâ kendimden emin değilim" diye karşılık verdi Barker. "Fakat bir tek şey var ki o kesin: Bence Hamilton'ın babası neyin ne olduğunu çok iyi biliyordu. Fakat oğlu için aynı şeyi söyleyemeyeceğim."

O anda hancı masamıza gelmeseydi bu konunun üzerinde duracak, Barker'ın dilinin altındaki baklayı çıkartmasını bekleyecektim.

"Her şey harikaydı" diye belirtti Barker. "Özellikle de seçtiğiniz şaraplar."

Hancı faturayı uzatarak "Çok kibarsınız bayım" dedi.

Huyum kurusun. Hemen belli etmeden kafamı uzatıp ne kadar hesap geldiğine baktım. Gözlerime inanamıyordum. Faturada iki yüz paunt yazıyordu.

Barker bu hareketimi farketmiş olacak ki bana dönüp, "Bence fiyat makûl" dedi. Hemen bir çek yazıp hancıya uzattı. "'Chateau d'Yquem'i bu ikinci içişim. Taylors 1927'yi de ilk kez bu akşam tattım. Gerçekten nefis."

Hancı gülümsedi: "İkisini de beğendiğinize çok sevindim bayım. Sanıyorum bunların bir palavracının midesinde harcanmasını hiçbir zaman arzu etmezdiniz."

Barker memnuniyetini belirtmek için başım salladı.

Hancıyı izleyip yemek salonuna çıktığım ve bardaki eski yerine oturduğunu gördüm.

Çeki kilercibaşı Adams'a uzatmış, Adams da onu şöyle bir inceledikten sonra küçük parçalara bölmüştü.

YANLIŞ ANLAMA

PATRİCK Travers'e ilk kez Verbier'de geçirdiğimiz kış tatilinde rastladık. O cumartesi sabahı teleski kuyruğunda beklerken elli yaşlarında gösteren bir adam ikimiz birlikte çıkalım diye Caroline'e sırasını vermişti. Sabahtan beri üç kez kaydığını ve bekleyebileceğini söyledi. Teşekkür ederken ona bir daha rastlayacağımı hiç düşünmemiştim.

Tepeye vardığımızda ayrıldık. Caroline, yani karım, kayak hocası Marcel eşliğinde A yamacına kaymaya gitti. —Yedi yaşından beri kaydığım belirtmeliyim— ben ise biraz daha acemiler için uygun olan B yamacına doğru ilerledim—İlk kez kırk bir yaşında takmıştım kayakları ayağıma. Fakat açık söylemek gerekirse benim C yamacına gitmem gerekirdi. Fakat bunu Caroline'e itiraf etmek biraz güçtü işte. Sonunda her zamanki gibi yine teleskilerin orada buluştuk.

O akşam otelin bannda rastladık Travers'e. Arkadaşı olmadığı için onu bizimle birlikte yemek yemeye davet ettim. Bizi çok eğlendirmişti. Onun sayesinde çok güzel bir akşam geçirmiştik. Karıma sınırları zorlamadan kibarca kur yapıyordu. Senelerdir bütün erkeklerin dikkatini çeken bir eşe sahip olduğum için ne kadar şanslı olduğumu düşünmüşümdür hep. Bize tüccar olduğunu ve Eaton Meydanı'nda bir ofisi olduğunu söylemişti. Bin dokuz yüz ellilerin sonunda katıldığı bir okul turundan beri her yıl geliyordu Vemiers'ye. Her sabah teleskinin ilk müşterisi olduğu ve yamaçları sürekli inip çıktığı için gurur duyuyordu kendisiyle. Bir sanat galerisi işlettiğimi duyunca çok ilgilenmiş, kendisinin ikinci derece empresyonistlerden oluşan bir koleksiyona sahip olduğunu söylemişti. Ayrıca Londra'ya döner dönmez bir sonraki sergime mutlaka geleceğim belirtmişti.

Hiçbir art düşünceye kapılmadan bundan çok memnun kalacağımı söyledim. Onu daha sonra bir arkadaşımm oryantal kilimler üzerinde uzman karısıyla konuşurken ve A yamacından hızla inen Caroline'i gizli gizli izlerken gördüm.

Altı hafta kadar sonra galeriye girdiğinde bir süre kim olduğunu çıkartmakta güçlük çektim.

"Seni yemden gördüğüme çok memnun oldum" dedi. "înde pendent'ta senin hakkında yazılanları okuduktan sonra sergini dolaşacağıma söz verdiğim aklıma geldi."

O anda tanımıştım onu.

"İyi yaptın Patrick" dedim.

"Bak, ben pek sosyetik bir adam sayılmam" dedi. "Fakat Vuillard'ı göımek için uzun yollardan geldim."

"Ona karşı özel bir ilginiz var sanırım."

"Oh, evet. Pisarro ve Bonnard'la da ilgilenirim ama Vuillard'ın yeri bambaşka."

"Sizinle aynı fikirdeyim" dedim. "Fakat galerimde ona ait pek tablo bulamazsınız."

'"Penceredeki Kadm'ın fiyatım sorabilir miyim?" diye sordu.

Sakin bir biçimde cevap verdim: "Seksen bin paunt."

"Metropolitan Müzesi'ndeki bir resmini anımsattı bana" dedi Patrick kataloktaki kopyasına bakarak.

Birden heyecanlanmıştım. Kendimi tutamayarak "New York'taki Vuillard bir ayda tamamlanmıştı ve kendisinin en sevdiği eseriydi" dedim.

Başını salladı. "Ya 'Küçük Çıplak'? Onun fiyatı nedir?"

"Kırk yedi bin."

"Mrs. Hensell, satıcının karısı aynı zamanda Vuillard'ın ikinci sevgilisi. Yanlışım yok değil mi? Fransızlar her zaman için sanat konusunda bizden çok daha ileridir. Fakat bence bu serginin en güzel resmi..." Sayfayı çevirip, beğendiği resmi gös tenli. Geniş yağlı boya tabloda genç bir kız piyano çalıyor, annesi de önündeki notaları çeviriyordu.

"Mükemmel bir parça" dedi. "Cesaret edip sormak istiyorum. Fiyatı nedir?"

"Üç yüz yetmiş bin paunt." Karşımdakinin tepkisinin ne olacağını merak etmiştim.

"Ne güzel bir parti?" diye bağırdı arkamdan bir ses.

"Percy!"

"Evet eski dostum. Evde oturmaktan sıkıldığımı düşünüp dertlerimi şampanyayla unutmak için geldim"

"Haklısın" dedim uzaklaşan arkadaşıma. Patrick Traversle konuşmayı sürdürmek için yeniden arkamı döndüm. Gitmişti. Salona şöyle bir göz gezdirdim. Uzak bir köşede elinde şampanya kadehi tutan karımla gevezelik ediyordu. Caroline'in üzerinde bana gereğinden fazla modern gelen yeşil, dekolte bir elbise vardı. Travers gözlerini açıkta kalan omuzlardan bir türlü ayıramıyordu. Bütün akşam orada bulunan diğer kişilerle de ilgilemeydi biraz, bunun üzerinde fazla durmayacaktım.

Travers'i bir hafta sonra bankadan para çekip galeriye döndüğüm gün gördüm. Yine o en beğendiği Vuillard'a bakıyordu.

"Günaydın Patrik"dedim yanına giderek.

"Bu resmi düşünmeden edemiyorum. Sürekli kafam bununla meşgul" dedi. Hâlâ resimlerdeki bayanlarla ilgileniyordu.

"Sana hak vermemek elde değil."

"Bak, kafamı toparlamam için bu resmi satın almalıyım. Fakat paranın hepsini şimdi ödeyemem. Tabloyu alıp bir an önce eve götürmek istiyorum. Tabii biraz depozit bırakacağım."

"Neden olmasın? Yalnız çalıştığın bankadan referans kağıdı ve yirmi beş bin pauntluk depozit gerekiyor."

Bütün şartları düşünmeden kabul etti. Tablonun nereye gönderileceğini sordum ona. Eaton Meydanı'ndaki adresinin yazdı olduğu bir kart uzattı. Ertesi sabah bankacılardan üç yüz yetmiş bin pauntu ödemenin müşterileri için sorun olmadığım öğrendim.

Vuillard, yirmi dört saat içinde Travers'in evinin salonundaki en seçkin köşede yerini almıştı bile. Öğleden sonra teşekkür etmek ve Caroline'le ikimizi akşam yemeğine davet etmek için aradı. Böylece karımın da fikirlerini alacaktı resim konusunda.

Ucunda üç yüz yetmiş bin paunt olduğundan bu daveti reddetmem söz konusu bile edilemezdi. Zaten Caroline de Travers'in evini çok merak ettiğini söyleyip duruyordu.

Perşembe akşamı gittik evine. Hatırlıyorum da karısı ya da onu eşlik edebilecek bir kız arkadaşı olmaması oldukça şaşırtmıştı beni. Çok düşünceli bir ev sahibiydi. Yemekler de bir harikaydı. Karıma hâlâ kur yapmayı sürdürüyor, ilgisini açıkça belli etmekten kaçınmıyordu. Caroline de bu ilgiye fazlasıyla karşılık vermeye başlamıştı. Kendimi bir an yanlannda fazlalık gibi hissetmiştim. Travers o akşam bana resme bakmaya iyice doyduğunu söylemişti. "Hiç olmazsa bunu öğrendiğim iyi oldu" diye düşündüm içimden.

Altı gün sonra tablo galeriye geri yollandı. Üzerindeki notta artık ondan sıkıldığım yazmıştı. Travers için bu gayet normal bir şeydi sanırım. Bir süre sonra diğer Vuiüard'lar için yine uğrayacağını belirtmiş ben de yirmi beş bin paunt depozitini geri göndermiştim. Bunun gibi çok müşteri tanımıştım. Çoğu yeniden uğrayacağım deyip belki aylar hatta yıllar sonra gelip hiçbir şey almadan giderlerdi.

Patrick Travers o cins müşterilerden değildi ama.

Bir ay sonra neden hiç uğramadığını anladım. Her zaman gittiğim kulübün ortasındaki geniş masada yemeğimi yiyordum. Percy Fellows gelip tam karşıma oturdu. Onu en son Vuillard sergisinin açılış gününde galerime geldiğinde görmüştüm. Zaten o akşam da fazla bir konuşma geçmemişti aramızda. Percy Londra'nın sayılı antikacılarından biriydi. Ona bir keresinde Utrillo'nun bir peyzajını verip karşılığında II. Charles'a ait küçük bir yazı masası almıştım.

Diana konusunda çok üzüldüğümü söyledim.

"Sonu ne olursa olsun boşanmayla bitecekti zaten" diye açıkladı. "Londra'nın bütün yatak odalânna girip çıktı. Yeteri kadar enayi yerine konuldum. Son sevgilisi Travers denen adamı da duyduktan sonra bu işi kökünden halletmeye karar verdim."

"Travers mi dedin?"

"Patrick Travers. Boşanmama neden olan herif. Onu tanıyor musun?"

Sudan ahbaplığımızı anlatmadan önce. hakkında daha fazla bilgi almak için "Sadece adını duymuştum" dedim.

"Komik. Keşke onu ilk gördüğümde yüzüne tükürseydim."

"Ne dedin? Onu önceden de tanıyor muydun?"

"Tabii, o Allahm belası adamla Ascot'da tanıştık. Ismarladığım öğle yemeğini yedi, şampanyamı içti üzerine de kremalı kocaman kocaman çileklerden tattı. Düşünebiliyor musun öğle yemeği ısmarladığım adam karımı yatağa attı benim. Fakat dur daha bitmedi."

"Bitmedi mi?"

"Herif daha sonra gelip dükkândan depozit bırakarak antika bir masa aldı. Nasıl göründüğü konusunda bilgi vermek için de ikimizi akşam yemeğine davet etti. Karımla da bu arada işi pişirmişler. Bir süre sonra da bana ait o iki şeyi yanı karımı ve o antika masayı geri postaladı. Neyin var dostum? Hiç iyi görünmüyorsun? Yemek mi dokundu acaba? Harry, Carlton'a çalışmaya gittiğinden beri buranın yemekleri iyice kötüleşti. Ama şarap komitesine birçok kez..."

"Hayır iyiyim" dedim. "Biraz temiz havaya ihtiyacım var. Özür dilerim Percy."

Kulüpten dönerken bu Bay Travers meselesi hakkında bir şeyler yapmaya karar verdim.

Ertesi sabah özel olarak postacıyı bekleyip Caroline'e ait mektupları okudum. Aradığım şeyi bulamamıştım. Ama Bay Travers de mektup

yazarak riske atamazdı kendini. Telefon konuşmalarını dinleme çabam da boşa gitti. Belki de ben evde yokken arıyordu karımı, kim bilir? Caroline'e ait mini Cooper'in kilometre göstergesine bile baktım. Sonuç: Eaton Square'e gidecek kadar yol katetmemişti. Emin olmak için her yolu denemem gerekiyordu: Tam on beş gün cinsel ilişkide bulunmadık. Bu konuda hiçbir yorum yapmamıştı.

Bu on beş gün içinde sürekli Caroline'i izledim. Hayatında yeni bir aşk ilişkisi yok gibiydi. Her zaman yaptıklarını yapıyordu. Birden Percy'nin söyledikleri aklıma geldi. Belki de arala nndaki ilişki tablonun geri gönderildiği gün bitmişti. İşte bu beni daha çok sinirlendiriyordu.

Daha sonra kafamda bir intikam planı hazırladım. Olayı tamamen unutmak istiyordum. Fakat yapamıyordum işte. Diğer arkadaşlanmın başı yanmadan önlemem gerekliydi bu âdi herifi.

Hayatımda bir kez olsun kanuna karşı gelmemiştim. Örneğin vergi borçlarımı anında ödemeyi prensip haline getirmişim dir.

Ne yapmam gerektiğine iyice karar verdikten sonra hemen araşürmalara koyuldum. Onu vurmayı düşündüm bir an. Fakat bunun için hemen bir silah taşıma ruhsatı almalıydım ki, bu benim için epey güçtü. Ayrıca fazla acı çektirmezdi bu ona. Daha sonra onu zehirleme fikri geldi aklıma. Bu da olmazdı. Birincisi istediğim zehiri kolayca gidip alamazdım eczaneden, ikincisi de onun için daha uzun süreli, ona daha çok işkence çektirecek bîr ölüm planlıyordum kafamda" Onu boğmak da hayli eğlenceli olabilirdi ama bu biraz cesaret isteyen bir işti. Üstelik adam benden oldukça iri olduğu için arada gümbürtüye gidebilirdim. Denizde boğmak için de biraz zaman gerekliydi. Onu göl ya da deniz kenarına götürmek yıllarımı alırdı benim. Olaya kaza süsü verip arabayla üstünden de geçebilirdim. Yok yok, ben arabada, o, yolda sallana sallana yürüyor. Böyle bir olasılık yüzdesi sıfırdı, üstelik ölüp ölmediğinden emin olamazdım. Aman Tanrım birisini öldürmek ne kadar da güçmüş.

Bir gece sabaha kadar oturup katil biyografilerini okudum. Hepsi de yakalanmış, suçlu bulunmuştu. Aradığım planı ancak dedektif hikâyelerinde bulabilirdim. Conan Doyle romanın bir yerinde şöyle diyordu. 'Öldürmeyi planladığınız kişi sevdiği ve her zaman alışkanlık haline getirdiği şeyi yaparken daha savunmasız olur.' Birden aklıma gelmişti. Travers'in sevdiği ve alışkanlık haline getirdiği şeyi biliyordum. Fakat planımı uygulamak için tam altı ay bekleyecektim. Zorunluydum buna. Olsun, böylece kusursuz bir cinayet plam hazırlayabilirdim bu arada. Her şey tıkırında yürümeliydi.

Bunun için hemen Harrow'daki karsız pistte kayak dersleri almaya başladım. Onun ne zaman Verbier'e gideceğini çok kolay bir şekilde öğrendim. Böylece ona göre yer ayırttım otelden. Üç gün birlikte olabilecektik. Bu da plammı uygulamam için yeter de artardı bile.

Caroline ve ben ocak ayının ikinci cuması geldik Verbi er'ye. Noel'den beri sinirlerimin çok bozuk olduğunu, uzun bir zaman kafa dinlemem gerektiğini, bu tatilin beni biraz olsun ra hatlacağını söylemişti karım. Beni tedirgin eden şeyin bu tatil fikri olduğunu ona açıklasam bile buna bir anlam veremezdi zaten. Bana İsviçre'ye giden uçakta "Acaba bu sene Travers'i yine görür müyüz orada?" diye sormuştu.

Bunu izleyen günlerde, kafamda ve sık sık gittiğim Har row'da, uyguladığım bu planı çok kolay ve güvenilir olduğuna iyice emin olana kadar tekrar tekrar düşündüm. İlk haftanın sonuna doğru hazır olduğumu hissediyordum artık.

Travers'in gelmesine bir gün kala pisti en son terkeden ben olmuştum. Caroline de bendeki gözle görülür ilerlemeyi farket miş olacak ki keskin dönemeçli ve dik inişli A pistine alınmam için Marcel'le konuşmaya karar vermişti.

Bu fikrine fazla önem vermeden B pistine dönerken "Belki seneye" dedim.

Ertesi sabah öğle yemeğinde beni otelde bekleyecek karımı unutacak kadar kaymaya vermiştim kendimi. Bir millik yolda sürekli gidip dönmüştüm.

Öğleden sonra yön göstermek için yola saplanmış küçük kırmızı bayrakları topladıktan ve tüm kayakçılann otellerine döndüklerinden emin olduktan sonra elimde bulunan otuz bayrağı, üzerinde günlerdir özenle çalıştığım aralıklara birer birer dizdim. Yapmam gereken son şey bulunduğum yerin yirmi adım ötesine bir kar tepeciği oluşturmaktı. Hava kararırken otele döndüm.

Odaya girdiğimde Caroline sordu: "Olimpiyatlarda altın madalya almaya filan mı karar verdin?" Hiçbir yorumda bulunmadan banyo kapısını yüzüne kapattım.

Travers otele bir saat kadar sonra geldi.

Onun bara gidip yerleşmesini bekledikten sonra yanına sokuldum. Beni gördüğüne pek sevinmemiş gibiydi fakat kısa bir zaman sonra onu hemen havaya sokmayı başarabildim. Kendine olan eski güveni hemen yerine

gelmiş, ben de planımı gerçek leştirememek düşüncesinde kapılmıştım. Caroline yemeğe inmeden birkaç dakika önce terkettim ban. Böylece ikimizi bir arada görmemişti karım.

"Hiç iştahın yok bu günlerde. Öğle yemeğine bile gelmeyi unuttun" dedi Caroline yemek salonundan çıkarken. Karımın bu yakınmasına cevap vermedim. Bann oradan geçerken yeniden gördüm Travers'i. Elini orta yaşlı bir kadının bacağına koymuş gevezelik ediyordu.

Bütün bir gece gözümü kırpmadım. Saat altıdan önce Caroline'i uyandırmamaya dikkat ederek yataktan fırladım. Banyo dün akşam bıraktığım gibiydi. Bütün kayak kıyafetim olduğu gibi duruyordu. Birkaç dakika sonra hazırdım. Aşağıya, yangın merdivenlerinden dolanıp indim. Kendimi bir hırsız gibi hissediyordum. Caroline de içlerinde olmak üzere hiç kimse ama hiç kimse beni tanımamalıydı. Yün beremi kulaklanma kadar çektim. Gözlerimi tümüyle kapatan özel olarak almış olduğum kar gözlüklerimi taktım. Açılmasına yaklaşık kırk dakika kala tele-skinin bulunduğu yere geldim. Onu beklerken her şeyin onun bugün, bu sabah buraya gelmesine bağlı olduğunu düşündüm. Eğer bu iş bugün burada bitmezse daha sonraları bir daha cesaretimi toplayıp bu işe girişemezdim.

Onu hareketsiz beklerken donmamak için sürekli ayaklarımla karı tekmeliyor, kollarımı arkamda kavuşturup sırtımı ısıtmaya çalışıyordum. Artık hayal görmeye başlamıştım. Hep otelin köşesinden dönüp buraya doğru yürürken görüyordum onu.

Sonunda birisi belirdi yol kenannda. Omuzlarında bir çift kayak taşıyordu. Belki de o Travers değildir kim bilir diye düşündüm.

Hemen kulübenin arkasına geçip beklemeye koyuldum. Avım gelmişti. Gayet sakin yürüyerek yolunun üzerine çıktım. Beni bu saatte burada görünce çok şaşırmıştı. Yine aynı hikâyelerden birini uydurdum. Bütün gece bir türlü uyuyamadığımı, sonunda pist daha dolmadan bu zamanı kayarak geçirmenin akıllıca bir hareket olduğunu düşünüp hemen çıkıp geldiğimi söyledim. Şimdi bütün istediğim şu adamların gelip teleskiyi çalıştırmalarıydı. Saat yediyi biraz geçe bir mühendis gelip büyük yağlı mekanizmayı çalıştırdı sonunda.

İkimiz de yerimize oturduktan sonra arkamı dönüp yeniden görünürde kimsecikler olup olmadığına baktım.

"İkinci bir kişi gelmeden mutlaka bir turu tamamlamaya çalışının" dedi Travers. Bu arada tepeye de ulaşmıştık. Şimdi tele-skinin başında duran

adamı bir nokta halinde görebiliyordum. Başım dönmeye başlamıştı. Mümkün olduğu kadar aşağıya bakmamaya çalışıyordum.

"Allah kahretsin" dedim teleskilerimizden inerken. "Marcel daha gelmemiş."

"Bu saatte burada ne işi var" dedi Travers kaymaya başlayarak. "Onun için daha çok erken."

"Benimle aşağı kadar gelebilir misiniz acaba?" diye bağırdım arkasından.

Durup şüpheli şüpheli baktı bana.

"Caroline size katılabilecek kadar kayağı ilerlettiğimi söylemişti de." diye açıkladım. "B pisti artık bana biraz fazla kolay geliyor. Fakat karımın yanında mahçup olmamak için bir türlü A pistinde kaymayı göze alamıyorum."

"Bilemiyorum ben..."

"Ama sizin de Marcel kadar iyi bir kayakçı olduğunuzdan eminim."

"Olur, eğer siz ister..." diye söze başladı. "Bir kerecik olsun B pistinde kayşanız ne olur sanki? Bundan sonra hep A pistinde kaymaya devam edebilirsiniz."

" Sanırım bu benim için de bir değişiklik olabilir."

"Dediğim gibi zaten. Sadece bir kere. Hem nasıl kaydığımı söylersiniz bana. Hatam olursa bunu da belirtmenizi isterim tabii."

Şaşkın şaşkin sordu, "Yarışacak mıyız peki?" Bu arada ben de kayaklarımı takmaya çalışıyordum. Yarışmak planda yoktu ama yine de kabul ettim. Kitaplar her cinayetten önce mutlaka beklenmedik durumların çıkabileceğini yazıyorlardı. Dönüp sorusunu yanıtladım.

"Eğer çok ısrar ediyorsanız, peki yarışalım. Yalnız biliyorsunuz siz benden daha tecrübelisiniz. Ayrıca ben daha yaşlıyım." Hemen hazırlandım. Çünkü ondan önce kaymaya başlamalıydım. Dönüp sordu:

"Yalnız ben bu kısımda hiç kaymadığım için dönüşü pek iyi bilmem. Siz biliyorsunuzdur umarım."

"Evet. Ayrıca şunu söylemeyi unuttum. Bu yarış fikri çok güzel fakat bir şeyine oynamazsak ben yokum."

İlk kez ilgisini çekebilmeyi başardığımı hissettim. Birden gözleri parladı.

"Ne kadarlık bir bahis olacak bu?"

"Oh, hayır, para kadar âdi bir şey yoktur dünyada. Kazanan gerçeği açıklasın."

Çok şaşırmıştı. "Gerçek mi?" dedi.

"Evet" deyip karşılık vermesine izin vermeden tepeden aşağı bıraktım kendimi. İyi bir başlangıç yapmıştım. İşaretli yerleri hızlr htzlı geçiyordum. Fakat bir ara arkama baktığımda çoktan bana yetişmiş olduğunu ve aramızda çok az bir ara kaldığım far kettim.

Yarım mil kadar sonra arkamdan bağırdı. "Yarışı kazanmanız için biraz daha hızlı kaymalısınız." Bu kendini beğenmişliği beni daha da hırslandırmıştı. Ama önde gitmemin tek bir nedeni vardı: Yolu ezbere bilmem. O ise bu şansa sahip değildi tabii. Esas yolu katetmeyi başardığım için biraz rahatlamaya başlamıştım. Bundan sonrası artık çocuk oyuncağıydı benim için. Kalan iki yüz metreyi son on gün içinde günde tam elli kez inip çıkmıştım. En ufak bir hata bütün plahlanmı boşa çıkanrdı. Bunun da farkındaydım.

Arkamı döndüm. Otuz metre arayla izliyordu beni. Bir önceki gün hazırladığım kar tepeciğine yaklaşırken biraz yavaşladım. Tam bu noktada bana çok yaklaştığım hissettim. Nefes alıp vermesini bile duyabiliyordum. Ani bir hareketle durdum. Kar tepeciği tam önümdeydi. Travers saatte yaklaşık kırk mil hızla önümden geçip yarışa devam etti. Zafer çığlıkları atıyordu. Hevesinin kursağında kalacağım düşündüm bir an. Biraz sonra vücudundaki bütün kemikler teker teker kırılacaktı. Ka yaklanmı sırtlayıp acele acele indiğim yamacı çıkmaya başladım. Daha önce yaptığım kar tepeciğini büyük bir özenle düzeltmeyi de unutmadım tabii.

Sakladığım otuz bayrağı alıp sakin sakin doğru yerlerine koydum. Bu işlem bittikten sonra da bir şampiyon kadar mutlu tepeden aşağıya bırakıverdim kendimi. Şapkamı düzelttim, gözlüklerim gözümde otelin ön kapısından içeri girdim. Saat sekize yirmi kala yatağımdaydım artık.

Nefes nefese kalmıştım. Caroline birkaç dakika geçmeden uyandıktan sonra dönüp kolunu üzerime attı.

"Donmuşsun" dedi. "Yorganını üzerinden atarsan böyle olur işte."

Güldüm. "Bütün gece yorgam çekeleye çekeleye bir hal oluyorsun ama."

"Git ve sıcak bir duş al hadi."

Banyoya girip çıktıktan sonra seviştik. O sabah ikinci kez giyinip arkada bir iz bırakıp bırakmadığımı bir kez daha kontrol ettim. Kahvaltıya indik.

Tam Caroline ikinci kahvemi dolduruyordu ki bir ambulansın otele geldiğini sonra da geri döndüğünü duyduk.

"Umarım önemli bir şey olmamıştır" dedi karım kahve fincanım doldurmaya devam ederek.

Bir önceki günün Times gazetesinden kafamı kaldırıp sordum. "Ne dedin?"

"Ambulansın sireninden bahsediyorum şaşkın. Dağda bir kaza oldu galiba. Sanırım Travers'in başına bir şey geldi."

"Travers mi dedin?" dedim yüksek sesle.

"Patrick Travers. Dün gece barda gördüm onu. Ondan pek hoşlanmadığın için sana söylemedim."

"Peki, neden özellikle Travers'e bir şey olsun ki?"

"Hatırlarsın. Bize çok eıken saatlerde kaymaya başladığım söylemişti."

"Öyle mi demişti?"

"Sen daha uyanamadın anlaşılan Edward. Yoksa yine tersten mi kalktın?" dedi gülerek.

Cevap vermedim.

Caroline kahvesini içerken, "Sana bir şey söyleyeyim mi, kaza geçiren inşallah Travers'dir. O adamı bir türlü sevmedim."

Birden afalladım, "Neden?" diye sordum.

"Beni tavlamaya çalıştı da ondan."

Gözlerimi karıma dikmiştim. Konuşmakta hayli güçlük çekerek sordu:

"Sana olup biteni anlatmamı istemez misin?" diye sordu.

"Çok şaşırdım. Gerçekten ne söyleyeceğimi bilemiyorum."

"Biliyorsun, serginin açılışında yanımdan bir saniye bile ayrılmadı. Daha sonra ona yemeğe gittiğimizin ertesi günü beni öğle yemeğine davet etti. Ben de ona gereken cevabı verdim tabii." Bir an durup elime dokundu. "Bunu senden sakladığım için üzgünüm fakat Vuillard'ı galeriye geri gönderdiğinde tek suçlunun ben olduğumu düşünüp vicdan azabı duymaya başlamıştım."

"Hayır hayır. Vicdan azabı duyması gereken benim" dedim.

"Oh, hayır sevgilim. Senin bu olayda hiçbir suçun yok. Bunu isteseydim sana belli etmedin onunla yatağa bile girebilir dim. Bunu hiçbir zaman yapmayacağımı bir ben bir de Tanrı bilir. Diana bana teklifini hiç düşünmeden kabul ettiğini söylemişti. Yo hayır. Bu benim doğama tümüyle aykın bir şey."

Travers'i düşünüyordum. Belki çoktan morga kaldınlmıştı. Belki da hâlâ kann altında can çekişiyordu kimbilir? Onun için yapabileceğim hiçbir şey kalmamıştı.

Caroline konuyu değiştirerek "Biliyor musun A pistine transfer olma zamanın geldi de geçiyor bile" dedi. Bu arada kahvaltısını da bitirmişti. "Artık iyice profesyonelleşmeye başladın."

"Evet" diye karşılık verdim.

Dağın başına gelene kadar bir tek kelime konuşmadık.

Teleskiyle çıkarken Caroline sordu: "İyi misin sevgilim?"

"Evet evet" diye karşılık verdim. Travers hâlâ aşağıda mıydı yoksa morgta mı yatıyordu acaba?"

"Bana öyle korka korka bakma" dedi karım. "Bu hafta o kadar çok çalıştın ki, kayakta beni bile geçebileceğinden hiç kuşkum kalmadı."

Zoraki bir şekilde gülümsedim. Tepeye vardığımızda biraz erken atladım teleksiden. İkinci adımı atar atmaz da bileğimi burktum.

Caroline bu işe biraz bozulmuştu. Bunu kasten yaptığımı düşünüyordu. Birlikte aşağı geri döndük.

Ona ayağımda bir kınk olabileceğini ve hemen hastaneye gitmemiz gerektiğini söyledim.

Caroline kaşlanm çatarak kayakları ayağından çıkartıp bir taksi aramaya gitti. Otelle hastane arasında fazla bir yol olmamasına karşın kaygan dönemeçler hızlı gitmemizi engelliyordu.

"Lütfen dışarıda bekler misiniz madam" dedi bir hastabakıcı birlikte röntgen odasına girerken. Caroline benimle alay eder gibi sordu.

"Zavallı kocacığım benim. Doktor bey bir daha onu görebilecek miyim? Lütfen söyleyin."

Röntgen odası en gelişmiş aletlerle donanmıştı. Temiz giyimli bir doktor beni yatağa oturtup bileğimi incelemeye başladı.

"Ayak bileğinizde herhangi bir kınk yok. Yalnız hâlâ acı çekiyorsanız onu sıkı sıkı bandajlayabilirim."

"Bu sabah benden önce de gelen oldu mu buraya acaba?" diye sordum.

"Sadece bir kişi" diye cevap verdi gülerek. "Birkaç kez röntgen çekmek zorunda kaldık. Dar bir vadinin üzerinden uçmaya çalışırken kemiklerim kırmış. Tanrım ne deliler var dünyada."

"Dar bir vadi mi dediniz?"

"Evet. Birisine gösteri yapıyordu sanırım. Her sene bu tip kişiler getirilir buraya. Fakat bu hava atmalç uğruna bacaklarını, kolunun bir tanesini kırmış. Yüzünde de her baktığında ona aptallığım hatırlatacak kocaman bir iz kalacak. Bence hâlâ yaşıyor olması büyük şans."

"Yaşıyor mu?" diye sordum hayretle.

"Evet. Ne yaptığım hiç bilmiyor çünkü. Bir de şu var: Tam altı ay yataktan kalkamaz."

"Gerçekten mi?"

"Neyse şimdi size gelelim. Üç saatte bir bileğinizi buzla ovalayın. Ayrıca her gün bandajı değiştirmeyi unutmayın. Üç güne kalmaz yemden pistlere dönebilirsiniz."

Ayağa kalkıp "Bu akşam dönüyoruz" diye belirttim.

"Zamanlamanız da harikaymış doğrusu" deyip gülümsedi doktor.

Röntgen odasından hoplaya zıplaya çıktım. Karım oturmuş "Elle" dergisini okuyordu.

"Bakıyorum da hayatından çok memnunsun."

"Tabii ki öyle. Bacaklarda ve kollann birinde kırıklar, yüzde de kocaman bir yarık olduğunu öğrenmiş bulunuyorum."

"Ne kadar da aptalım. Halbuki ben bunun önemsiz bir burkulma olduğunu düşünmüştüm."

"Kendimden bahsetmiyorum. Travers. Hani bu sabahki kazazede. Hatırlasana, ambulans. Sirenler. Neyse ki yaşıyormuş."

"Çok kötü" dedi karım koluma girip. "Bu kadar uğraştıktan sonra başaramadığına üzüldüm."

ARKADAŞ KIYAĞI

"Bana bu şekilde anlatılmamıştı" dedi Philip.

Barda oturan bir kulüp üyesi seslerin geldiği yöne baktıktan sonra kimin konuştuğunu anlayıp gülümseyerek konuşmasına devam etti.

Hazelmere Golf Kulübü bu cumartesi sabahlı tıklım tıklım doluydu. Hele öğle yemeğinden birkaç saat sonra yer bulmak gittikçe olanaksızlaşıyordu.

İki üye şimdiden ikinci içkilerini ısmarlamışlar, salon ağzına kadar dolmadan ilk hole bakan çıkıntıya oturmuşlardı. Philip Masters ve Michael Gilmour'ın sabah oynadıkları ilk golf seansı her zamankinden erken bitmiş, gevezelik etmeye başlamışlardı.

Michael yavaşça fakat işitilebilecek bir ses tonuyla sordu:

"Peki nasıl anlatıldı?"

"Olayda ikinizin de suçu varmış."

"Benim kesinlikle yoktu ama," dedi Michael. "Senin fikrin nedir?"

"Benim hiçbir fikrim yok. Fakat şunu aklından çıkartma, beni kandıramazsın. Biliyorsun çok uzun zamandır birbirimizi tanıyoruz. Senin her dediğine inanınm."

"Kimseyi kandırmaya filan çalışmıyorum. Tek bildiğim şey işten atıldığım. O kadar."

"Sana inanıyorum. Fakat olan olmuş ne yapalım. Peki neden uzun zamandır boş boş dolaşıyorsun? Kendine bir an önce iş bulmaya baksana."

"Bu günlerde doğru dürüst iş bulmak çok kolay sanki. Tabii senin için hava hoş. Ben de senin gibi olsaydım böyle rahat davranırdım. Para babası olman benim suçum değil anladın mı?"

"Senin de beş parasız olman ve her girdiğin işten atılman benim suçum değil. Ayrıca şunu da söyleyeyim. Herkes bugünlerde doğm dürüst bir iş bulabilir. Ama tabii elinde bir önceki işyerinden getirdiği referans kâğıdı varsa."

"Sen ne ima etmeye çalışıyorsun?"

"Hiçbir şey ima etmeye çalışmıyorum."

Üyelerden birçoğu bu hararetli konuşmayı dinlemeye başlamıştı.

"Benim sana söylemek istediğim şey şu" diye devam etti Philip. "Hiçbir yer elinde referans kâğıdı olmadan sana iş vermek istemez. Anlıyor musun beni?"

"Ben her yerde fazlalığım zaten" dedi Michael.

"Bu da iyi bir sığınma yolu tabii. Aslında kimse bunun aksini iddia etmiyor."

"Bunun tek nedeni var. Şirket kân bu sene önemli bir düşüş gösterdi..

"Keşke öyle olsaydı. Kâr sıfır anlıyor musun? Bu sene şirket kâr etmedi."

"Çünkü en önemli iki hesabımız rekabete kurban gitti."

"Rekabet ha, çok saçma. Bu konuda biraz bilgi edindim ben."

Philip bu sözü söyler söylemez herkes konuşmasmı kesip bunun ardından gelecekleri duymak için pür dikkat kesildi.

"Şiıket hesabının kimin cebine aktığı hissedarlann raporunda açıkça belirtilmiştir" dedi Michael.

"Küçük beyimiz işten atıldıktan birkaç gün sonra yeni bir araba alıyor. Bu sana da acayip gelmiyor mu? Hissedarlann raporunda bu da yazılıydı Michael dostum. Ha, evet ayrıca bunun ikinci arabası olduğunu da belirtmeden geçemeyeceğim."

Philip domates suyundan bir yudum aldı.

"Yeni bir araba değildi Philip dostum," deyip hemen savunmaya geçti Michael. "Şirket arabasını geri verdikten sonra fazladan verdikleri parayla elden düşme bir Mini Cooper almamın sakıncası nedir anlayamıyorum. Hem sonra büiyorsun, Carol her gün bankaya gidip gelirken kendi arabasını almak zorunda."

"Tabii tabii. Eminim Carol Mini Cooper'ı görünce aşık olmuştur. Daha sonra da satın alma fikrini kabul ettirmeyi başarmıştır."

"Ne demek istiyorsun?"

"Hiçbir şey demek istemiyorum. Yalnızca ne idüğü belirsiz bir kadından söz ediyorum." Burada herkes düşkınklığına uğramıştı. "Kimseye hamile olduğunu söylemesin diye bu arabayı satın alıp hediye ettin ona."

Yaklaşık yedi dakikadır garson yanlanna gidip siparişlerini sormaya cesaret edemiyordu. Üstelik konuşmaya ilgi azalmış, herkes yerlerine dönmüştü.

"Kimden bahsettiğini anlamıyorum" dedi Michael.

"Dediğim gibi bana senin anlattığın şekilde anlatmadılar. Söylediklerine göre çocuk sana çok benziyormuş."

"Artık sen çok oldun..."

"Saklamaya çalışman çok anlamsız."

"Biliyorsun saklamaya çalışacak hiçbir şeyim yok. Her şey meydanda."

"Carol'un Mini Cooper'ın arka koltuğunda bulduğu sarı saçlar da değil mi?"

"Evet. Fakat bunlar sarı tüylü bir çoban köpeğine aitti."

"Yalan söyleme, köpeğin yok senin."

"Tabii yok. Arabanın bir önceki sahibinin olamaz mı?"

"Hayır. Bu orospu arabanın eski sahibine ait değildi. Çok yazık. Carol bu oyunlara nasıl geldi, anlamak güç doğrusu."

"Her şeye inandı, çünkü ona doğruyu söyledim."

"Bana doğrudan söz etme. Senelerdir gerçek olan hiçbir şeyle işin kalmadı senin. Kovuldun, çünkü kadınların eteklerini ve kasaları kurcalamaktan kendini alamıyorsun. Unutma ki aynı nedenlerden dolayı ben de senden kurtulmalıyım."

Michael bir anda yerinden sıçradı. Yanaklarının Philip'in içtiği domates suyundan farkı yoktu. Tam yumruğunu sıkmış Philip'in yüzüne patlatacaktı ki, birden kulüp başkanı Albay Mather beliriverdi yanlannda.

Philip çok sakin bir şekilde albaya dönüp "Günaydan Albay" dedi.

"Günaydın Philip. İkiniz de biraz fazla olmadımz mı?"

"Fazla mı?" diye sordu Michael. "Benim hakkımda neler söylediğim duymadımz galiba."

"Burada bulunan herkes gibi ağzınızdan çıkan her şeyi duydum."

Philip'e dönüp ekledi. "Şimdi ikinizin de el sıkışıp birbirinizden özür dilemenizi istiyorum."

"Bu kadın delisi hain düzenbaz herifle el sıkışmak mı? Hayatta olmaz" dedi Philip. "Size bir şey söyleyeyim mi Albay. Bu adam bu kulübün saygın üyelerinden biri olamaz. Ben sizin yerinizde olsam derhal kovardım onu buradan. Üstelik siz daha hikâyenin yansını bile bilmiyorsunuz "

Bunu duyan Michael ani bir hareketle sıçrayıp Philip'in üzerine saldırmış, albayın işaret vennesiyle iki genç kulüp üyesi iki adamı ayırmayı başarabilmişti. Albay ikisinin de lokalden çıkmasını emredip onları ilk kulüp toplantısında yönetime şikayet edeceğini söyledi. Toplantıya kadar da kulübe gelmelerinin yasak olduğunu belirtti.

Kulüp sekreteri Jeremy Howards iki adamı kapıya kadar götürdükten sonra Philip'in Rolls-Royce'una atlayıp hızla uzaklaşmasını bekledi. Michael de bu arada kendi arabasına binip kös kös çıktı kulübün büyük kapısından. Kulüp dışında yapacakları hiçbir şey ilgilendirmezdi sekreteri. Bardaki eski yerine giderek oturdu.

"Sabah onları altı numaralı sahaya götürüıken çok mutlu görünüyorlardı" dedi kulüp kaptanı Albaya dönerek.

Albay bu olaya çok şaşıyordu. Yaklaşık on beş yıl önce kulübe üye oldukları ilk günden beri tanırdı ikisini de. Onları gerçekten çok severdi. Şimdiye kadar hiçbir taşkınlıklan=rını, terbiyesizliklerini görmemişti. Her cumartesi sabahı biraz golf oynayıp sakin sakin öğle yemeklerini yerlerdi kulüpte.

"Çok yazık" dedi Albay "Ben de Basters'a bu seneki gençlik turnuvasında görev alıp alamayacağını soracaktım."

"İyi fikir. Fakat şu anda böyle bir şeyi kabul edeceğini sanmıyorum."

"Kavgalarının nedenini bir türlü anlayamıyorum."

"Çok basit değil mi Albay? Kısacası Philip'in parası ve ünü var. Michael da şu günlerde her bakımdan sıkışmış durumda."

"Hayır, bence bu kadar basit değil."

Herkes Philip Masters'ın her şeye sıfırdan başlayıp ilk olarak mutfak malzemeleri satan bir yerde çalıştığını biliyordu. Daha sonra kendi işini kurmak istemiş, evinin bahçesinde bir barakada kurduğu hazır yemek işini ilerleterek üç yüz çalışanı olan bir fabrika sahibi olmuştu. Mali basının verdiği haberlere göre kendi payına düşen para yılda milyonları buluyordu. Philip beş yıl sonra fabrikayı tam on yedi milyon paunt ve beş yıllık hizmet tazminatı alarak John Lewis Partnership adındaki bir adama devretti. Bu parayla hemen Hazelmere yakınlarında ormanlar içinde eski geniş bir ev satın aldı. Yatak odasından bile golf sahasını gören bir ev. Philip'in karısı Sally 'Dünya Çocuklarını Koruma Demeği'nin genel başkanlığını yapıyordu. Oğulları daha birkaç zaman önce Oxford Üniversitesi'ne bağlı St. Anne Koleji'ne girmeye hak kazanmıştı.

Michael, Philip'in oğlunun vaftiz babasıydı.

Michael Gilmour eğer biraz çabalamış olsaydı Philip'in tam tersi olmayabilirdi. Kendisi Philip'in okuldaki en yakın arkadaşıydı. Mezun olduktan sonra o iş benim bu iş senin dolaşıp durdu. Bir süre Watneys'lerle çalıştıktan sonra bu işten sıkılıp bir yayım firmasında çalışmaya başladı. Philip gibi o da semt doktorunun kızı, çocukluk aşkı Carol West ile evlendi.

Kızları doğduktan sonra Carol, Michael'ın eve geç saatlerde dönmesinden yakınmaya başlamıştı. Böyle olunca Michael yayımcılık işini bırakıp bir gazoz firmasına pazarlamacı olarak kapağı attı. Bundan da' bir süre sonra sılalıp mısır tanesi paketleyen bir fabrikaya işçi olarak girdi. Mısırdan çıkan tozlar onda aleıji yapıyordu. Bunu kanıtlamak için

doktordan bir rapor alıp işten çıktı. Birkaç gün sonra Philip onu kendi yanına aldı. Fabrika devredildikten birkaç gün sonra hiçbir açıklamada bulunmadan buradan da çıkıp gitti. Bir süre daha işsiz dolaştıktan sonra mikrodalga finn üreten bir firmaya satış temsilcisi olarak girdi. Tam her şey rayına oturmuştu ki hiçbir sebep gösterilmeden atıldı işten. Evet, o sene şirketin kân yarı yanya düşmüştü. Gazeteler ise şirket müdürlerinin Michael'ı kovma taraftan olmadıklarını yazıyorlardı.

Ailesi gerçekten maddi açıdan büyük bir sıkıntıya girmişti. Carol ilk kez şikayet etmeye başlamıştı. Üstelik kızları bu yıl güzel sanatlar okuluna başlayacağından önlerine bir masraf kapısı daha açılmıştı.

Philip, Michael'in kızının vaftiz babasıydı.

Michael ona kulüpte geçenleri anlattıktan sonra sordu karısı.

"Peki, bu konuda ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Yapabileceğim tek bir şey var" diye karşılık verdi Michael. "Her şeyden önce benim de bazı haklarım var. Hemen o piç oğlu piçi dava edeceğim."

"Eski arkadaşın hakkında böyle konuşman çok korkunç bir şey. Ayrıca bunun için yeterli paramız yok, bunu sen de biliyorsun."

"Hiç farketmez. Her şeyimi satmak pahasına da olsa bu işin üstüne gideceğim."

"Unutma, Philip milyoner ama bizim beş paramız yok. Bizi açlıktan süründürmek niyetinde misin sen? Bizi düşün biraz da."

"Üzülme hiçbirimiz sürünmeyeceğiz. Hele yüklü bir tazminat aldıktan sonra ..."

"Davayı kazanamayabilirsin de unutma. İşte o zaman tam bir felaket olur. Elimizdeki para da havaya gider."

"Davayı kazanacağım, bak göreceksin. Kulüpte herkes bana karşı nasıl davrandığının farkında, yani senin anlayacağın sürüyle tanığım var. İçlerinde kulüp başkanı ve yardımcı sekreter olmak üzere herkes Philip'in ağzından çıkarılan kelimesi kelimesine duydu."

Carol hiç de rahatlamamıştı. Aradan geçen birkaç gün içinde Michael, Philip'in adım ağzına almamıştı bile. Carol, Mic hael'ın bu olayı unutması ve her şeyin eski haline dönmesi için dua etmeye başladı.

Hazelmere Chronicle yerel gazetesi bir sütununda bu olaya ayrıntılı bir biçimde yer vermişti: "Golf Kulübünde kavga" başlığı altında geçen cumartesi orada geçen tatsız sahneleri birer birer anlatmıştı...

Bir sonraki pazartesi Michael gidip ikisinin de okuldan ar kadaşları olan avukat Reginald Lomax ile görüştü. Elinde 'Hazelmere Chronicle' vardı. Bu olayın basına yansımasının tamamen Philip'in katkılanyla olduğunu söyleyip o sabah kulüpte olanları teker teker anlattı avukata. Daha sonra da kendi el yazısıyla yazdığı kulüpte geçenleri aynntısıyla anlatan dört sayfalık bir rapor uzattı.

Lomax, Michael'ın yazdıklarını büyük bir dikkatle inceledikten sonra sordu:

"Bunları ne zaman yazdınız?"

"Arabamda, kavga günü kulüpten çıkar çıkmaz."

"İşinizi sıkıya almışsınız." Avukat yarım ay şeklindeki gözlüklerinin üstünden Michael'a baktı. Diğeri hiçbir yorumda bulunmamıştı.

Avukat devam etti. Biliyorsunuz bu dava size biraz pahalıya malolur. Hele hele tazminat davalannda avukat ücreti ve diğer masraflar normal davalann yaklaşık iki katıdır. Bundan da önemlisi kaybetme olasılığınız da var. Slander karşınıza çok sağlam tanıklarla gelebilir."

Michael avukata dönerek şöyle dedi:

"Hepsinin farkındayım ben. Fakat herşeye karşın dava açacağım. Kulüpte, o sabah kavga ettiğimiz salonda yaklaşık elli kişi filan vardı."

"Farketmez" dedi Lomax. "Madem kesin kararınızı verdiniz hemen ücret meselesine geçelim. Başlangıçta masraflar için beş bin paunt isteyeceğim sizden." Michael ilk kez tereddüt etti.

"Tabii bu para size verilecek. Yalnız bir şart var: Davayı kazanmanız halinde."

Michael hemen bir çek yazıp avukata uzattı. Bu, elinde kalan son parasıydı.

Ertesi gün Lomax, Philip Masters'a karşı hakaret davası açıldığını resmen açıkladı.

Bir hafta sonra karşı tarafın Lomax'la aynı binada çalışan avukatlan, davayı kabul ettiklerini, bir mektup gönderdiler avukatın bürosuna.

Kulübe gelince, hâlâ Gilmour Masters kavgasının yankıları sürüyordu. Hem de aradan haftalar geçmesine karşın.

Kulüp üyeleri mahkemeye çağnlıp çağnlmayacaklarını merak eder olmuşlardı.

Carol bankaya gittikten biraz sonra —aradan bir ay geçmişti— telefon çaldı. Arayan Reginald Lomax'ti. Karşı tarafın avukatlarının haklara zarar

vermeden bir araşürma yapılmasını talep ettiklerini bildiriyordu.

"Sanırım bu kadar delil toplandıktan sonra buna pek şaş mamışsımzdır."

"Bu sadece bir araştırma" diye tekrarladı Lomax.

"Araştırma ya da değil. Beni ilgilendirmez. Tazminat bin paunttan düşük olmamalı."

"Bu şartlarda kabul edeceklerini pek..."

"Kabul edecekler. Biliyor musunuz siz? Ben tam on bir hafta bu piçle uğraşacağım diye iş görüşmesine bile gidecek zaman bulamadım. Bin paunttan aşağı hayatta olmaz. Beni duyuyor musunuz?"

"Bu durumda bana biraz iyimser düşünüyorsunuz gibi geliyor," dedi Lomax. "Fakat yine de ilk toplantıda bunu gündeme getirip sonucu bildirmek için sizi yeniden arayacağım."

Akşam Michael Carol'a bütün olan biteni anlattı. Ne kadar karşı çıksa o da avukatı gibi karşı tarafın bu öneriyi kabul etmeyeceğini düşünüyordu. Konu üzerinde tartışırlarken telefon çalmaya başlamıştı. Arayan Lomax'ti. Carol konuşması bitene kadar kocasının yanında bekledi. Philip yirmi beş bin paunt verecek, aynı zamanda da iki tarafın birden giderlerini karşılayacaktı.

Carol sevinçten havalara uçuyordu. Fakat Michael için aynı şey söylenemezdi.

"Anlayamıyor musun Carol. Philip teslim olmayacağımı anladı ve eğer iş mahkemede biterse bunun kendisine çok pahalıya malolacağını düşündü."

Michael ertesi gün avukatla görüşüp işi mahkemeye kadar götüreceğini belirtti.

"Ama bu dava düşündüğünüzden daha tehlikeli" dedi avukatı. "Mahkeme jürisi kulüpte kullandığınız sözcükleri şaka olarak nitelendirebilir."

"Şaka mı? Ya bu şakaları izleyen kıyasıya döğüş neyin nesi?"

"Kavgayı siz başlatmışsınız ama. Bakın bence bir an evvel şu yirmi beş bin pauntu kabul etmeye bakın siz."

Michael dava açmaktan vazgeçmeyeceğiNI söyleyip Philip'ten tam yüz bin paunt istediğini belirtti.

Bu öneriye hemen yanıt gelmişti: Elli bin paunt artı her ay belli bir maaş. Fakat Lomax müvekkilinin bu teklifi de kabul etmeyeceğinden adı gibi emindi.

Avukatın düşündüğü şey doğru çıkmıştı. Michael karşı tarafın avukatlannm gönderdiği kâğıdı elinin tersiyle itip: "Maaş da ne demekmiş?

Size daha önceden de belirttim. Tamı tamına yüz bin paunt istiyorum ondan."

Üç hafta süren telefon konuşmalanndan, özel görüşmelerden sonra karşı tarafın avukatları teklifi kabul ettiklerini, Philip'in bu parayı vereceğim açıkladılar. Reginald Lomax müjdeyi vermek için gece yansı geç saatlerde Michael'ı arayarak zaman geçirmeden gerekli kâğıtları imzalamasını söyledi.

"Tabii ki tüm masraflanmz ödendi" dedi Lomax.

"Tabii ki" diye karşılık verdi Michael.

"O zaman size bir tek şey kalıyor: Parayı kabul ettiğinizi beyan etmek."

Michael avukatın dediklerini yaptıktan sonra , kesin olarak karşılıklı anlaşmaya varılmış oldu. 'Hazelmere Chronicle' ertesi cuma baş sayfada yayımladı haberi. "Gilmour'ın Masters'a açtığı tazminat davasının sonuçlandığım. Gilmour'un davadan vazgeçtiğini bildirdi. Philip Masters ise böyle bir olayın kesinlikle bir daha tekrarlanmayacağını belirtip şikayetçi kişinin tüm masraflarının da ödendiğini belirtti."

Aynı gün Philip Albaya da bir mektup yazıp o sabah kulüpte içkiyi biraz fazla kaçırmış olabileceğini ve kendisinden özür dileyip bir daha böyle bir şeyin olmayacağını ifade etti.

Bu anlaşmadan sadece bir kişi memnun kalmamıştı.

"Neyin var sevgilim?" diye sordu Michael. "Kazandık ve de üstüne üstlük maddi durumumuzu düzelttik."

"Biliyorum" dedi Carol. "Fakat bin paunt için en yakın arkadaşım kaybetmeyi göze alabildin."

Bir sonraki cumartesi posta kutusuna atılmış bir mektup gördü Michael. Mektup kendisine gelmişti. Zarfın üzerinde golf kulübünün arması vardı. Michael mektubu sinirli sinirli açtı. Aynen şöyle yazıyordu:

Sayın Bay Gilmour.

Albay Mother'ın başkanlığındaki komitemiz geçen çarşamba günü sizin 16 Nisan sabahı lokalin salonunda takındığınız tutumu görüşmek üzere toplanmış bulunmaktadır. İkinizi de bu hareketlerinizden ötürü tüm kulüp üyeleriyle birlikte kınadığımızı belirtmek istiyoruz. Eğer gelecekte de böyle bir olay tekrarlanırsa kulüp üyeliğinden çıkarılmanız kaçınılmaz olacaktır.

Albay Mother tarafından konulan kulüpten geçici olarak uzaklaştırılma kararı iptal edilmiştir. Bilgilerinize arzederim.

Saygılarımla
Jeremy Howard
(Kulüp Genel Sekreteri)

"Sabahtan beri alışveriş etmekten canım çıktı" diye bağırdı Carol. "Bugün ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Gidip biraz golf oynayacağım," dedi Michael mektubu katlayıp.

"İyi fikir," diye karşılık verdi Carol. İçinden acaba kendisine Philip'ten başka rakip bulabilecek mi? diye düşünüyordu.

O cumartesi sabahı Michael ile Philip'in kulüp odasına birlikte girdiklerini çok az kişi görmüştü. Bunlardan ikisi de kulübün kaptanı ile Albay Mathers'dı. Kaptan en sonunda taraflann uzlaşmasından duyduğu memnuniyeti belirtmiş, albay da dışa nda golf oynayan iki eski dostu daha iyi görebilmek için gözlüklerini takmıştı.

"Dört adım vuruşunu nasıl unutursun ahmak!" dedi Michael ilk yeşil çukurun yanına kadar gidip. "Yoksa yine sarhoş mu oldun?"

"Çok iyi bilirsin ki öğle yemeğinden önce hayatta alkol almam. Ayrıca şunu da belirtmeliyim ki olay sırasında içkili olduğumu öne sürmeniz tamamiyle iftira."

"Olabilir. Madem bu kadar kendinizden eminsiniz, tanıkla nnızı da görmek istemek en doğal hakkım sanırım. Yaşım elliyi geçti, unutma."

İkisi de gülmeye başladı.

Lokalin en uzağmdaki dokuzuncu yeşil çukura ulaşıncaya kadar aylar önceki tartışmaları dışında her şeyden söz ettiler.

Michael şöyle bir çevresine bakıp kimsenin kendilerim görmediğinden emin olduktan sonra çantasından kalın bir zarf çıkartıp Philip'e uzattı. Philip de bunu hemen çantasına atarak teşekkür etti.

"Bu iş oldukça zamanımızı aldıysa da sonuç mükemmel oldu" dedi topa hızla vurarak.

"Tam kırk bin paunt kazandım. Seninse cebinden bir kuruş bile çıkmadı."

"En yüksek oranda vergi ödediğim için bu kaybı yasal bir iş gideri olarak gösterebilirim" dedi Philip.

"Zamanında seni işe almasaydım bunu yapamazdın ama."

"Ben de açtığı davayı kazanmış biri olarak bir mahkeme davasında kazanılmış tazminatın vergisini ödemek zorunda değilim."

"Başbakanın bile akıl edemeyeceği bir numara" dedi Philip.

"Dava vekilinin ücreti konusunda üzgünüm" diye ekledi Michael.

"Sorun değil moruk, onlar da yüzde yüz vergiden düşülebilir."

"Çok iyi iş çevirdik" dedi Michael gülerek.

CHRISTINA ROSENTHAL

HAHAM, mektubu okumadan vaazına başlayamayacağını biliyordu. Önünde boş kâğıt, bir saatten fazladır masasının başında oturmaktaydı ve daha bir cümle bile yazamamıştı. Son zamanlarda, otuz yıldır her cuma akşamı yerine getirdiği bir işin üzerine dikkatini toparlamakta zorluk çekiyordu. Bundan böyle eskisi gibi olmayacağım şimdiye kadar herkesin farkına varmış olması gerekti. Mektubu zarftan çıkardı ve yavaş yavaş sayfaları açtı. Sonra yarımay biçimindeki gözlüğünü burun kemiğinin yukarısına doğru itti ve okumaya başladı.

Sevgili babacığım,

Yarışın birinci turunda koşarak önünden geçtiğimde ondan duyduğum ilk sözler "Yahudi Çocuğu! Yahudi Çocuğu! Yahudi Çocuğu!" oldu. Düzlüğün başladığı noktadaki parmaklıkların arkasında duruyordu, haykırışını sağlamlaştırmak için ellerini dudaklarını iki yanında megafon gibi tutuyordu. Bu kız, başka bir okuldan gelmiş olmalıydı, tanımıyordum ama yanında oturanın Grey Reynolds olduğunu anlamam için şöyle bir bakmam yetti.

Okulda beş yıl onun iğneleyici sözlerine ve kabadayılığına katlanmak zorunda kaldıktan sonra, bütün istediğim "Nazi, Nazi, Nazi" diyerek intikam almaktı, ama sen bana her zaman böyle tahriklere kapılmamayı öğretmiştin.

İkinci tura girerken ikisini de kafamdan atmaya çalıştım. Yıllarca West Mount Lisesinin şampiyonasında 1600 mt. yarışını kazanmayı düşlemiştim, kararlıydım, beni engelleyecek bir şey yapmalarına izin vermeyecektim. Önlerinde ikinci kez geçişimde ona daha dikkatli baktım. Marianapolis Manastırının atkılarını takmış bir grup arkadaşının ortasında ayakta duruyordu. Onbeş onaltı yaşlarında olmalıydı, bir söğüt kadar inceydi. En azından yanındaki çocuğu kışkırtabilir umuduyla "Tahta göğüslü, Tahta göğüslü, Tahta göğüslü" diye haykırsay dım beni cezalandırır miydin diye merak ediyorum. Sonra sana dobra dobra ilk yumruğu onun attığını söyleyebilecektim. Ama o kişinin Grey Reynolds olduğunu öğrendiğinde, ne kadar küçük bir kışkırtmayla parlayabileceğimi anlayacaktın.

Tekrar önlerinden geçerken, kendimi o sözleri bir kez daha işitmeye hazırladım. Büyük gerçek şampiyon için "Zatopek, Zatopek, Zatopek" diye koşu pistlerinde tezahürat yapıldığı 1950'li yıllarda bu türden tezahüratlar

moda haline gelmişti, işitme menziline girdiğimde beni "Rosenthal, Rosenthal, Rosenthal" haykırışı beklemiyordu.

"Yahudi çocuğu! Yahudi çocuğu! Yahudi çocuğu!" diye bağırdı kız, takılmış bir gramofon plağı gibi. Kızı, onun yüreklendirdiğini biliyordum, o yılışık sırıtışı nasıl da koparıp atmak istiyordum suratından. İki dakika onyedi saniyede 800 metre işaretine ulaştım, okul rekorunu rahatça kıracak tempoda koşuyordum. Sataşan kıza ve o faşist Reynolds'a hadlerini bildirmek için bunun en iyi yol olduğunu hissettim. O an her şey ne kadar adaletsiz diye düşünmekten kendimi alamıyordum. Ben gerçek bir Kanadalıydım, doğma büyüme bu ülkeliydim, kız ise bir göçmendi sadece. Her şeyden önce, sen, babam, 1937'de Hamburg'dan kaçmış ve sıfırdan başlamıştın. Onun ailesi ise ancak 1949'da bu kıyılara ayak basmışlardı, sen o zamanlar cemaat içinde saygın biri durumuna gelmiştin.

Dişlerimi gıcırdattım ve dikkatimi toplamaya çalıştım. Zato pek, yazdığı özyaşamöyküsünde, yarışırken konsantrasyonunu kaybeden bir koşucunun kazanma şansının olmadığını söylüyordu. Sondan bir evvelki dönemece girdiğimde kaçınılmaz takılmalar yeniden başladı ama bu kez hızımı artırmama ve rekoru kırmaya daha da kararlı olmaya itmekten başka bir işe yaramadılar. Bir kez daha düzlüğün güvenliğine döndüğümde bazı arkadaşlarımın "Haydi, Benjamin yapabilirsin" diye haykırdıklarını ve son tura girerken kronometre tutan adamın "üçyirmi üç, üç üçyirmidört, üçyirmibeş" diye seslendiğini duydum.

Rekorun Dörtotuziki avucumun içinde olduğunu biliyordum ve birdenbire bütün o karanlık kış gecelerindeki çalışmalara değdiğini hissettim. Düzlüğün başına geldiğimde öne geçtim ve hatta kızla yeniden yüzyüze gelebileceğimi dahi hissettim. Son bir çaba ile bütün gücümü topladım. Şöyle omuzumun üzerinden doğru geriye baktığımda, en yakın rakibimden bir metre ilerde olduğumu anladım, yalnızca ben koşuyordum saate karşı. Yeniden o haykırışı duydum, ama ses bu kez daha da gürdü. "Yahudi çocuğu! Yahudi çocuğu! Yahudi çocuğu!" Daha gürdü, çünkü şimdi ikisi birlikte bağırıyorlardı, dönemeçi döner dönmez Reynolds fütursuz bir Nazi selamıyla kolunu kaldırdı.

Yirmi metre daha koştuktan sonra düzlüğün güvenliğine, arkadaşlarımın çığlıklarına, kupaya ve rekora kavuşacaktım. Ama beni öylesine sinirlendirmişlerdi ki, kendimi artık kontrol edemiyordum. Hemen pisti terkettim ve çimenlikten geçerek onlara doğru koştum. Çılgın kararım onların takılmalarına son verdi, çünkü Reynolds kolunu indirdi, ayakta

durmuş pisti çevreleyen parmaklığın arkasında heyecanlı bir şekilde bana bakıyordu. Parmaklığın üzerinden atladım ve düşmanımın önünde dikildim. Son düzlük için saklamış olduğum bütün enerjimle Al lahıma sığınıp bir yumruk attım. Yumruğum sol gözünün iki santim kadar aşağısına indi, çocuk iki büklüm oldu ve kızın yanına çöktü. Kız hemen diz çöktü ve kafasını kaldırın bana öyle nefret dolu baktı ki hiçbir sözcük bunu anlatamaz. Greg'in kalkamayacağından emin olduktan sonra, en arkadaki yarışçılar da son dönemeçi dönerlerken yavaş yavaş piste doğru yürüdüm.

Piste doğru salına salına yürürken "Yine sonuncusun, Yahudi çocuğu" diye bağırdığını işittim, diğer koşucuların çok arkasındandım, süremi kaydetmeye bile değer görmediler.

Ne kadar çok duymuştum senden şu sözleri: "Yine de sabır gösterip omuz silktim, çünkü sabır kabilemizin nişanıdır."

Elbette sen haklıydın, ama ben o zaman daha onyedi yaşındaydım ve Christina'nın kızın adı Christina'ymış babası hakkındaki gerçeği öğrendikten sonra bile, bütün dünyanın lanetlediği bir Almanya'dan gelmiş birinin nasıl hâlâ böyle davranabildiğini anlayamıyordum. O günlerde Christina'nın ailesinin Nazi olduğuna inanıyordum, hatırlıyorum da babasının Alman deniz kuvvetlerinde amiral olduğunu ve müttefik gemileri batırdığı için Demir Haç nişanını aldığını karşıma geçip sabırla açıklardın. Hatırlıyor musun, ülkemize yerleşmesine izin vermeyi bırak, böyle bir adama nasıl tahammül edebildiğini sormuştum sana?

Beni inandırmaya çalışarak Amiral Braumer'in eski bir Romen Katolik aileden geldiğini ve muhtemelen Nazilerden bizim gibi nefret ettiğini, bir subay olarak görevini onurla yerine getirdiğini ve bir Alman denizcisi olarak yaşamı boyunca beyefendi olduğunu söyledin. Ama yine de,senin yaklaşımını kabullene miyordum.

Her zaman karşındaki insanın görüş açısını görmen fayda etmedi baba. Annemin bu pezevenkler yüzünden ölmesine rağmen, yine de bunları affedecek bir kuvvet buluyordun içinde.

Haham mektubu masanın üzerine koydu ve tek oğluna senelerce önce öğretmiş olduğu o güzel el yazısıyla yazılmış bir başka sayfaya geçmeden önce gözlerini oğuşturdu. Benjamin çabuk öğrenen bir çocuk olmuştu, dinsel Musevi yazılarından karmaşık cebir denklemlerine kadar İhtiyar adam, çocuğun bir haham olabileceğini bile umut etmeye başlamıştı.

Sana dünyanın değiştiğini insanların neden anlayamadıklarını sorduğum o akşamı hatırlıyor musun? Kız hiç de bizden daha iyi değildi, anlamadın mı? Verdiğin cevabı asla unutmayayım cağım. "Kızdan daha üstün olduğunu kanıtlamanın tek yolu yanındaki erkek arkadaşına yumruk atmaksa, kız bizden çok daha iyidir" demiştin.

Zayıflığına kızarak odama döndüm. Gücünü anlamam için senelerin geçmesi gerekecekti.

Koşu pistinde dolanmadığım zamanlar dışında, McGill bursu için çalışmaktan öte birşey yapacak vaktim olmuyordu, bu yüzden o kızla yollarımızın çok kısa bir süre sonra onu yüzme havuzunda gördüm. İçeri girdiğimde, yüzme havuzunun başında, tramplenin hemen altında duruyordu. Uzun, zarif saçları omuzlarında salınıyordu, parlak gözleri etrafında olan biten her şeyi iştahla yutuyordu. Greg yanındaydı. Sol gözünün altında, herkesin göreceği şekilde koyu mor bir iz olduğunu farke dince sevindim. Kendi kendime sırıttığımı hatırlıyorum, çünkü kız şimdiye kadar onaltı yaşında bir kızda gördüğüm en düz göğüslere sahipti, ama itiraf etmeliyim ki bacakları mükemmeldi. Belki bir hilkat garibesidir, diye düşündüm. Soyunma odasına gitmek için döndüm ve o an kendimi suyun içinde buldum. Nefes almak için yukarıya çıktığımda, beni suya kimin ittiğine dair hiçbir işaret yoktu, sadece masum yüzlü, sırıtan bir grup insan. Söz konusu kişinin kim olduğunu çıkartmam için hukuk mezunu olmam gerekmiyordu, ama baba bana hep hatırlattığın gibi, delil olmadan ispat olmuyor... Üzerimde en iyi takım elbisem olmasaydı, gerçekten de sinagoga gideceğim günler giydiğim pantolonu uzun olan tek takım elbisemdi o, suya itilmek o kadar canımı sıkmazdı.

Havuzdan çıktım, vakit kaybetmeden etrafta onu aramaya başladım. Biliyordum, Greg şimdiye kadar sırra kadem basmıştı. Arka sokakları kullanarak eve gittim, birisi görür de ne durumda olduğumu sana söyler diye otobüse binmekten sakındım. Eve gelir gelmez usulca çalışma odanın yanından geçtim, yukarıya odama çıktım, ne olduğunu anlamana izin vermeden üstümü değiştirdim.

Bir saat sonra spor ceket ve kot pantolonla sinagoga gittiğimde ihtiyar Isaac Cohen bana kınayan bir bakış attı.

Ertesi sabah takım elbisemi temizleyiciye götürdüm. O gün yüzme havuzunda neler olduğunu hiç farketmemen için harçlığımı harcamak zorunda kaldım.

Haham onyedi yaşındaki oğlunun o takım elbesiyle çekilmiş fotoğrafına baktı. Benjamin'in spor ceket ve kot pantolonla ibadete gelişini ve Isaac Cohen'in sözlü paylamasını daha dün müş gibi hatırlıyordu. Yüzme hocası Mr, Atkins'in telefon edip o öğleden sonra neler olup bittiğini kendisine bildirdiği çok iyi olmuştu, en azından Mr Cohen'in sert sözlerine kendisi de katılmamıştı. Mektubu okumaya devam etmeden önce uzun bir süre fotoğrafa dalıp gitti.

Daha sonra Christina'yı, dönem sonu okulun spor salonunda düzenlenen dansta gördüm. Christina'nın yanında şık ve yeni bir smokin içinde Greg'i görene kadar, titizlikle ütülenmiş takım elbisemle son derece soğuk göründüğümü düşündüm. O sıralar bir smokin alacak kadar param hiç olmayacak mı diye düşündüğümü hatırlıyorum. Greg, McGill'e kabul edilmişti ve dinlemeye meraklı herkese bunu anlatıyordu. Gelecek yıl ben de oranın bursunu kazanmak için daha da kararlı oldum.

Christina'ya baktım. O güzel bacaklarını tamamıyla örten uzun, kırmızı bir elbise giymişti. İnce, altın sarısı kemer, ufacık belini belirginleştiriyordu ve taktığı tek mücevher ise yalın altın bir kolyeydi. Biliyordum, bir an daha beklesem cesaretimi toplayıp hareket edemeyecektim. Yumruklarımı sıktım, oturdukları yere doğru yürüdüm ve her zaman bana öğretmiş olduğun gibi başımı yavaşça eğip selam verdim ve "Bu dansı bana lütfeder misiniz?" dedim.

Christina gözlerimin içine baktı. Eğer bir kez daha sormaya cesaret etmeden önce, bana gidip bin kişiyi öldürmemi istese, yemin ediyorum gider öldürürdüm.

Konuşmadı bile, ama Greg kızın omuzunun üzerinden eğildi ve "Neden kendine sevimli bir Yahudi kızı bulmuyorsun?" dedi. Sözlerindeki tehditi hissettiğimi düşündüm ama sadece elleri şeker kavanozunun içindeyken yakalanan biri gibi kızardım. O gece kimseyle dans etmedim. Hemen spor salonundan çıktım ve eve koştum.

O an Christina'dan nefret ettiğimden emindim.

Dönemin son haftasında, 1600 mt.'de okul rekorunu kırdım. Beni izlemeye gelmiştin, Allahtan o gelmemişti. Tatilimizi Rebecca halayla geçirmek için Ottowa'ya gittiğimiz yazdı.

Bir okul arkadaşım, Christina'nın tatilini Vancouver'de bir Alman ailesiyle geçirdiğini söyledi. En azından Greg'in onunla gitmediği kesindi. İyi bir eğitimin önemini bana hatırlatmaya devam ettin, ama buna gerek

yoktu, çünkü ne zaman Greg'i görsem o bursu kazanmayı kafama daha çok koyuyordum.

Bir Kanadalı için McGill'e girmenin Harvard ya da Oxford'a gitmekle eşdeğer olduğunu ve ilerde yolumu açacağını açıkladığın 1965 yazında daha da sıkı çalıştım.

Hayatımda ilk kez, koşu ikinci plana geçti.

O dönem, Christina'yı fazla görmememe rağmen, kafam daydı sık sık. Bir sınıf arkadaşım onun ve Greg'in artık birbirlerini görmediklerini söyledi ama bu ani gönül değişikliğine ilişkin hiçbir neden vermedi. Sinagogun karşı tarafında oturan sözde bir kız arkadaşım vardı, hatırlayacaksın, Naomi Gold blats, ama benimle çıkan oydu.

Sınavlarım yaklaşırken, denemelerimi ve testlerimi bitirdikten sonra bunları incelemek için hep zaman bulduğun için minnettardım. Yalnız bilmediğin bir şey vardı, odama gidip onları üçüncü kez yapardım. Genellikle masa başında uyuyakalırdım. Uyandığımda, sayfayı çevirip okumaya devam ederdim.

İçinde bir dirhem kibir olmayan sen bile baba, sekiz tane pekiyi almamdan ve McGill bursunu birincilikle kazanmamdan duyduğun gururu cemaatinden saklamakta güçlük çektin. Acaba Christina biliyor mu diye düşündüm. Biliyor olmalıydı. Ertesi hafta adım Onur listesinde çıktı, biri bunu ona söylerdi.

Onu sonraki görüşüm üç ay sonra, McGill'deki birinci döneme rastlar. Centam Theatre'da St. Joan adlı oyunu izlemeye götürmüştün. Oradaydı, birkaç sıra önümde, ailesi ve Bob Richards adında ikinci sınıf öğrencisi ile birlikte. Amiral ve karısı ağır başlı ve katı görünüyorlardı ama antipatik değildiler. Ara verildiğinde, onun güldüğünü ve yanındakilerle şakalaştığını gördüm, halinden memnun olduğu apaçıktı. Oyunu pek izlemedim, gözlerimi Christina'dan alamamama rağmen, bana bir kez olsun dikkat etmedi. Sahnede olup Douphin'i oynamak isterdim, o zaman bana bakmak zorunda kalırdı.

Perde indiğinde Christina, Bob Richards'la birlikte ailesinin yanından ayrıldı ve çıkışa yöneldiler. Fuayeden oto parka kadar ikisini izledim. Thunderbird marka bir arabaya bindiler. Günün birinde smokin alabileceğimi ancak asla bir Thunder bird'ümün olamayacağını düşündüğümü hatırlıyorum.

O andan itibaren kafamda hep o vardı, ders çalışırken, iş yaparken ve hatta uykumda bile. Bob Richards'a ilişkin öğrenebileceğim her şeyi

öğrendim. Tanıyan herkesin onu sevdiği, edinilen bilgilerden apaçıktı.

Hayatımda ilk kez bir Yahudi olmaktan nefret ettim. Christi na'yı sonraki görüşümde, neler olabileceği beni ürküttü. Vancouver Üniversitesi'ne karşı 1600 mt. yarışının startıydı ve birince sınıf öğrencisi olarak McGill adına seçilme şansını elde etmiştim. Isınmak için piste çıktığımda, üçüncü sırada Richards'la birlikte oturduğunu gördüm. El ele tutuşuyorlardı. Start tabancası patladığında son çıkış yapan ben oldum, ama düzlüğe çıktığımda beşinci sıraya geçtim. Şimdiye kadar önünde koştuğun en büyük kalabalıktı. Önlerinden geçtiğimde "Yahudi çocuğu! Yahudi çocuğu! Yahudi çocuğu!" diye seslenmelerini bekledim, ama bir şey olmadı. Beni görmedi mi diye merak ettim. Ama görmüştü, çünkü dönemeci dönerken sesini gayet net duydum, "Haydi, Benjamin kazanmalısın" diye bağırıyordu.

Bu sözleri söyleyenin Christina olduğundan emin olmak için arkama bakmak istedim, tekrar önünden geçene kadar dörtyüz metre koşmam gerekecekti. Bunu başardığımda üçüncü sıraya geçmiştim ve sesini açık seçik duyabiliyordum: "Haydi Benjamin, yapabilirsin!"

Hemen başa geçtim, çünkü bütün istediğim tekrar ona dönmekti. Arkamdan kim geliyor diye düşünmeksizin koşuyordum, önünden üçüncü geçişimde arkadaki gruptan birkaç metre ilerdeydim. Üç dakika sekiz saniyede son tur ziline ulaştığımda şimdiye kadar yaptığım en iyi dereceden on bir saniye daha iyiydi "kazanacaksın" diye bağırdığını duydum.

Bütün karşı düzlük boyunca onu seyrettim ve son dönemece girdiğimde kalabalık ayağa kalktı. Onu görmek için şöyle bir döndüm. Yerinde zıplayıp duruyordu, "Dikkat et! Dikkat et!" diye bağırıyordu. Vancouver'in bir numaralı koşucusu iç kulvardan bana yetişinceye kadar bunun ne anlama geldiğini anlamadım. Antrenörüm bu çocuğun güçlü bitiş atakları ile ünlü olduğu şeklinde beni uyarmıştı. Onun arkasından ikinci olarak bitiş çizgisini geçtim ama koşmaya devam ettim, ta ki soyunma odasının içinde güvenlikte olana kadar. Dolabımın yanına çöktüm, yalnızdım. Dört dakika onyedi saniye dedi biri: Daha önceki derecemden altı saniye daha iyiydi. Fayda etmedi. Uzun bir süre duşta kaldım, onun yaklaşımının neden değişmiş olabileceğini düşündüm.

Yeniden piste döndüğümde etrafta yalnızca saha görevlileri vardı. Forsyth Kütüphanesine gitmeden önce bitiş çizgisine son bir kez baktım. Olağan takım toplantısına katılmayı göze alamadım. Oturup evli kadınların mülkiyet hakları üzerine deneme yazmaya çalıştım.

O cumartesi akşamı kütüphane hemen hemen boş gibiydi ve "Umarım rahatsız etmiyorum, Joe'lara neden gelmediğini öğrenmek istedim" diyen bir ses duyduğumda denemenin üçüncü sayfası üzerindeydim. Kafamı kaldırıp baktığımda, Christina'nın masanın karşı tarafında ayakta durduğunu gördüm. Baba, ne diyeceğimi bilmiyordum. Favori mavi mini eteği ve o mükemmel göğüsleri saran dar bluzu içindeki harika yaratığa baktım, o kadar, ve hiçbir şey söylemedim.

"Lisedeyken 'Yahudi çocuğu' diye bağıran bendim. O za mandanberi, bundan çok utanç duydum. Dansın düzenlendiği akşam senden özür dilemek istedim. Ama Greg orada dururken cesaretimi toplayamadım" dedi. Arıladığımı belirtir tarzda kafamı salladım. Uygun gelebilecek sözcük düşünemiyordum. "Bir daha onunla asla konuşmadım. Ama Greg'i hatırladığını bile sanmıyorum" diye devam etti.

Sadece gülümsedim. "Üzgünüm, Bob'a gitmek zorundayım" diye cevap verdiğinde umursamayacakmışım türünden bir ses tonuyla "Kahve içer misin?" diye sordum.

"Çok sevinirim" dedi.

Onu kütüphanenin kahvehanesine götürdüm, o sıra bütçeme en uygun yer orasıydı. Bob Richards'a ne olduğunu anlatmak zahmetine katlanmadı ve ben de hiç sormadım.

Christina benim hakkımda çok şey biliyora benziyordu, utandım. İki yıl önce o gün koşu pistinde bana söylediği şeyler için kendisini affetmemi istiyordu. Hiçbir bahane bulmadı, suçu kimseye atmadı, affedilmek istedi, o kadar.

Eylül'de McGill'e Almanca eğitimi yapmak üzere geleceğini söyledi. "Aslında biraz arsızlık. Çünkü Almanca benim ana dilim" diye açıklama yaptı. O yazı birbirimizle görüşerek geçirdik. Yeniden St. Joan oyununu izledik ve hatta o sıra herkesin deli olduğu Dr. No adlı bir film için kuyruğa bile girdik. Birlikte çalıştık, birlikte yemek yedik, birlikte oynadık ama yalnız yattık.

O zaman sana Christina'dan çok az söz ettim ama bahse girerim onu ne kadar sevdiğimin farkındaydın, senden hiçbir şey saklayamıyördum. Bağışlama ve anlayışa dair verdiğin eğitimden sonra beni kınamazdın herhalde.

Haham durdu. Yüreği sızladı, çünkü sonunda ne olacağım önceden söyleyemezdi ama yine de bundan sonra nelerin geleceğini çok iyi

biliyordu. Bir gün dini inançlarına sadık bir eğitim vermesinden ötürü pişman olacağını düşünmemişti. Mrs Goldblatz kendisine Christina'dan ilk kez söz ettiğinde, memnuniyetsizliğini saklayamamıştı. Zamanla geçecektir, demişti Mrs Goldblatz'a. Elveda bilgelik.

Ne zaman Christina'nın evine gitsem hep nezaketle karşılanıyordum, gelgelelim ailesi hoşnutsuzluğunu saklayamıyordu.

Sami ırkına karşı olmadıklarını gösterme çabasıyla inanmadıkları sözler ediyorlardı. Bu konuya Christina'yla konuşmaya kalktığımda, bana fazla abarttığımı söylüyordu. Ama öyle olmadığını ikimiz de biliyorduk. Kızlarına layık olmadığımı düşünüyorlardı sadece. Haklıydılar, ama bunun benim Yahudi olmamla ilgisi yoktu.

İlk seviştiğimiz günü hiç unutmayacağım. Christina'nın McGill'e kabul edildiğini öğrendiği gündü.

Tenis oynamak üzere üstümüzü değiştirmek için saat üçte odama gitmiştik. Kısa bir an olur düşüncesiyle onu kollarıma aldım ve ertesi sabaha kadar ayrılamadık. Hiçbir şey planlanmamıştı. Nasıl böyle bir şey olabildi, ikimiz için de ilk olmasına karşın?

Onunla evleneceğimi söyledim.

Birkaç hafta sonra adetten kesildi. Heyecanlanmaması için yalvardım. Bir ay daha bekledik, çünkü Montreal'de bir doktora gitmekten korkuyordu. O zaman her şeyi sana söyleseydim, belki de hayatım farklı bir yola girecekti baba. Ama söylemedim ve yalnızca kendimi suçladım.

Ne Christina'nın ailesinin ne de senin makul bulacağın bir evlilik planlamaya başladım, ama umursamıyorduk. Aşk, ana baba ve elbette din tanımıyor. İkinci ay da adet görmeyince Christina'nın durumu annesine söylemesini kabul ettim. Annesiyle konuşurken yanında olmamı isteyip istemediğini sordum, ama sadece kafasını salladı ve onlarla tek başına yüz yüze gelmesi gerektiğini açıkladı.

"Sen dönene kadar burada bekleyeceğim" dedim.

Gülümsedi. "Benimle evlenmekten vazgeçmeden döneceğim" dedi.

Bütün o öğle sonrasını kitap okuyarak ve volta atarak ama çoğunlukla volta atarak McGill'deki odamda geçirdim. Ama geri dönmedi ve karanlık basana kadar onu aramaya çıkmadım. Evlerine gittim. Basit bir açıklaması olmalı diye kendimi inandırmaya çalışıyordum. Evin önüne geldiğimde yatak odasının ışığının yandığını gördüm, yalnız olmalı diye düşündüm. Bahçe kapısından geçip sundurmaya çıktım, kapıyı çaldım ve bekledim.

Kapıyı babası açtı.

"Ne istiyorsun?" diye sordu, gözlerini bir an olsun benden ayırmadan.

"Kızınızı seviyorum ve onunla evlenmek istiyorum" dedim.

"O asla bir Yahudiyle evlenmeyecek" deyip kapıyı kapadı. Kapıyı çarpmadı bu daha kötüydü.

Yola çıkıp ışığı sönene kadar bir saatten fazla penceresine baktım. Sonra eve döndüm. O akşam sokaklarda tek tük insan vardı, hava hafif esiyordu. Şimdi ne yapmam gerekiyor diye düşünmeye çalıştım, oysa durum umutsuz görünüyordu. O gece bir mucize beklentisiyle yattım. Mucizelerin Yahudiler için değil Hıristiyanlar için olduğunu unutmuştum.

Sabaha kadar bir plan yapmıştım. Saat sekizde Christina'nın evine telefon ettim ve karşı taraftaki sesi duyunca neredeyse telefonu kapatacaktım.

"Mrs von Broumer" dedi.

"Christina evde miydi acaba? " dedim fısıltı gibi bir sesle.

"Hayır, değil" şeklinde kontrollü donuk bir cevap verdi.

"Ne zaman gelir acaba?" dedim.

"Bir süre burada olmayacak" dedi ve telefon kapandı.

Bu bir sürenin bir yıldan fazla olduğu ortaya çıktı. Telefon ettim, mektup yazdım, okuldan ve üniversiteden arkadaşlara sordum ama onun nereye sıvıştığını hiç öğrenemedim.

Sonra bir gün, haber vermeksizin, bir koca ve çocuğuyla birlikte Montreal'e geri döndü. Acı ayrıntıları, üçünü görmüş olan yegane bilgi kaynağım Naomi Goldblatz'dan aldım.

Yaklaşık bir hafta sonra, kendisiyle temasa geçmeye çalışmamam için Christina'dan kısa bir not aldım.

McGill'deki son yılımdı. Onsekizinci yüzyıl centilmeni gibi hareket edip Christina'nın istediğini yaptım ve bütün enerjimi final sınavlarına yönelttim. Hâlâ düşüncelerimi meşgul ediyordu. Yıl sonunda Harvard Hukuk Okulu'na kabul edildiğimde kendimi şanslı hissettim.

12 Eylül 1968'de Montreal'den ayrılıp Boston'a gittim.

Bu üç yıl içinde bir kere olsun eve neden uğramadığımı merak etmiş olmalısın. Kırgın olduğunu biliyordum. Mrs Gold blatz nedeniyle, Christina'nın çocuğunun babasının kim olduğunu herkes biliyordu. Ortadan mecburen kaybolmanın, yaşamı senin için biraz daha kolaylaştıracağını düşündüm.

Haham okumasına ara verdi, "yalnızca kendisinin görevi" olduğunu düşünerek Mrs Goldblatz'ın kendisine bildirdiğini hatırladı.

"Herkesin işine burnunu sokan bir ihtiyarsın" demişti ona. Ertesi cumartesi, başka bir sinagoga geçmiş ve nedenini kasabadaki herkesin öğrenmesine izin vermişti. Benjamin'den çok kendisine kızıyordu. Oğluna olan sevgisinin değişmediğini söylemek için onu Harvard'da ziyaret etmesi gerekirdi. Bağış layıcılık elveda.

Mektubu yeniden aldı.

Hukuktaki o yıllarda her iki cinsten de bir sürü arkadaşım oldu ama Christina'yı kafamdan atamıyordum. Boston'dayken Christina'ya kırkın üzerinde mektup yazdım, ama hiç birini yol lamadım. Telefon bile ettim, ama cevap veren asla onun sesi olmadı. Eğer telefona o cevap verseydi, bir şey söyleyebilir miydim, bilmiyorum. Sadece sesini duymak istiyordum.

Yaşamımdaki kadınları hiç merak ettiğin oldu mu? Hukuk, tarih ve bilim okuyan Radcliffe'li parlak kızlarla maceralarım oldu, bir keresinde de hiçbir şey okumayan bir tezgâhtarla çıktım. Düşünebiliyor musun, sevişirken bile bir başka kadın aklından çıkmıyor? İşimi sanki bir otomatik pilot yapıyordu ve koşmaya olan arzum bile günde bir saatlik cokinge inmişti.

Son yılımın bitmesinden çok önce, New York, Chicago ve

Toronto'daki önde gelen hukuk firmaları bizimle mülakat yapmak için geliyorlardı. Harvard'ın borusu dünyanın her yanında ötüyordu. Toronto'lu Graham Douglas ve Wilkins firmasının baş ortağı da bir ziyaret yaptığında ben bile şaşırdım. Yahudi ortaklarıyla tanınmış bir firma değildi ama "Graham Douglas Wilkins ve Rosenthal" yazılı bir anteti okumanın hoş bir düşünce olduğunu düşündüm. Christina'nın babası bile bundan etkilenirdi.

En azından eğer Toronto'ya yerleşip çalışırsam, onu unutmak için yeterince uzağa gitmiş olurum diye kendimi inandırmaya çalıştım, belki de, şansım yaver giderse aynı hisleri duyabileceğim bir başkasını bulabilirdim.

Gaham Douglas ve Wilkins firması, bana parka bakan genişçe bir daire verdiler ve iyi bir maaşla işe başlattılar. Karşılığında ben de her Allah'ın saati artık Allah kimse çalıştım. McGill ya da Harvard'daki yaşantım, gerçek dünya için sadece bir antrenman koşusuydu. Şikâyetçi değildim. İş heyecan vericiydi ve karşılığını da beklentilerimden fazla ödüyorlardı. Artık bir Thunderbird alabilirdim, ama almak istemiyordum.

Yeni kız arkadaşlarım oldu, evlilikten söz ettiklerinde ilişkim hemen sona eriyordu. Yahudi olanlar genellikle bir hafta içinde evlilikten söz ediyorlardı, Musevi olmayanlar ise bir parça daha bekliyorlardı. Hatta bunlardan bir tanesiyle Rebecca Wertz yaşamaya bile başladım, ama o da bitti, bir perşembe günü.

Bir sabah arabamla büroma giderken sekizi biraz geçiyordu, geç kalmıştım , kalabalık yolun karşı tarafında Christina'yı gördüm, aramızda bizi ayıran bir bariyer vardı. Küçük bir çocuğun elinden tutmuş otobüs durağında beklemekteydi. Çocuk beş yaşlarındaydı, benim oğlumdu. Sabahın sıkışık trafiği, gözlerime inanmazmışcasına ona biraz daha bakmama izin verdi. Onlara bir kez daha bakmak istedim. Yine eski formunu koruduğunu gösteren, hafif döküm bir uzun palto vardı üzerinde. Yüzü sakinde ve bu durgunluk onu neden hiç kafamdan uzaklaştıra madığımı anlamamı sağladı. Oğlu oğlumuz kalın, yünlü ve üzerine bol gelen bir paltoya sarınmıştı ve kafasında, Toronto Dolphins taraftarı olduğunu gösteren bir beyzbol şapkası vardı. Ne yazık ki, kafasını bütünüyle örten şapka, yüzünü görmemi engelledi. Sen Toronto'da olamazsın, Montreal'de olman gerekir, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Otobüse binerlerken dikiz aynasından onları seyrettim. O Perşembe, öğütlerimi isteyen her müşteriye korkunç bir danışman gibi gözükmüş olmalıyım.

Sonraki hafta boyunca, onları gördüğüm dakikalar içinde hep o otobüs durağının önünden geçtim, ama onları bir daha göremedim. Bütün o sahneyi acaba uydurdum mu, diye düşünmeye başladım. Bir müşteriyi ziyaretten dönerken yine Christi na'ya rastladım. Yalnız başınaydı, Bloor Street'deki bir dükkâna girişini seyretmek için frene bastım. Bu kez arabayı bir başka arabanın yanına park ettim ve hemen yolun karşısına geçtim, yaşamını anahtar deliklerinden insanları gözetlemekle geçiren sinsi bir dedektif gibi hissediyordum kendimi.

Gördüğüm şey beni şaşırttı onu güzel bir konfeksiyon mağazasında bulmak değil, Christina'nın orada çalıştığını keşfetmek şaşırtıcıydı. Bir müşteriyle ilgilendiğini gördüğüm an hemen arabama geri döndüm. Büroma gelir gelmez sekreterime "Willing'in yeri" adında bir dükkân bilip bilmediğini sordum.

Sekreterim güldü. "Almanca telaffuz etmelisiniz, W değil V olacak, yanı Villing'in yeri. Eğer evli olsaydınız, oranın kasabadaki en pahalı konfeksiyon mağazası olduğunu bilirdiniz" dedi.

"Bu yer hakkında başka bir şey biliyor musunuz?" diye sordum, öylesine soruyormuş gibi yapmaya gayret ederek.

"Pek değil. Yalnız, kadın dergilerinde sık sık adından söz edilen Mrs Klaus Willing adında zengin bir Alman bayanın, mağazanın sahibi olduğunu biliyorum" dedi.

Sekreterime başka soru sormama gerek yoktu. Yaptığım dedektif çalışmasını anlatarak seni sıkmak istemiyorum. Ama elde ettiğim bilgi parçacıklarıyla silahlanarak Christina'nın nerede oturduğunu, kocasının BMW firmasının ABD sorumlusu olduğunu ve yalnızca bir çocuklarının olduğunu öğrenmem uzun sürmedi.

İhtiyar haham masasındaki saate bakarken derin bir nefes aldı, saate zamanı öğrenmekten çok alışkanlık nedeniyle bakıyordu. Mektuba dönmeden önce bir an durdu. O zamanlar avukat oğlundan öyle gurur duyuyordu ki; neden barışmak için ilk adımı kendisi atmamıştı? Torununu görmek ne kadar da hoşuma giderdi.

Son kararı vermem ciddi bir legal kafadan çok, az bir sağduyu gerektirdi. Doğrudan kendim temasa geçmeye karar verdim ve mektup yazmanın Christina'nın makul bulacağı tek yöntemdi.

O pazartesi sabahı basit bir mesaj yazdım; "Hızlı Teslimat" servisini arayıp mesajı bizzat kendisine vermelerini bildirmeden önce notu defalarca yazdım, çizdim. Servisten gelen genç adam mektubu alıp çıktığında, doğru kişiye verip vermeyeceğinden emin olmak için onu takip etmek istedim. Mektubu hâlâ ezbere biliyorum.

Sevgili Christina

Toronto'da yaşadığımı ve çalıştığımı biliyor sundur herhalde. Buluşabilir miyiz? Bu hafta her gün akşam saat altı ve yedi arasında Royal York Oteli'nin resepsiyonunda seni bekleyeceğim. Şundan emin olmanı isterim, eğer gelmezsen seni bir daha rahatsız etmeyeceğim.

Benjamin

O akşam otuz dakika erken gittim. Geniş resepsiyon salonunda bir yere oturdum ve bir kahve söyledim.

"Biri gelecek miydi, efendim?" diye sordu garson.

"Emin değilim" dedim. Kimse gelmedi, ama ben gene de yedi kırka kadar oyalandım.

Perşembe olduğunda, artık garson yalnız olup olmadığımı sormaktan vazgeçmişti, yine de bir fincan kahve masada soğumaya bırakılıyordu. Her geçen dakikada saatime bakıyordum.

Resepsiyona ne zaman sarı saçlı bir kadın girse, yüreğim yerinden fırlıyordu, ama hiçbiri beklediğim kadın değildi.

Sonunda kapının girişinde Christina'yı gördüğümde cuma günü, saat yediye geliyordu. Neredeyse boğazına kadar iliklenmiş zarif, mavi bir elbise ve beyaz bir bluz giymişti, sanki bir iş konferansına gidiyormuş havasındaydı. Ciddiyet izlenimi vermek için uzun, güzel saçları kulaklarının arkasına itiliydi, ama ne kadar uğraşırsa uğraşsın, güzel olmaktan başka bir şey gelemezdi elinden. Ayağa kalktım ve kolumu uzattım. Hızlı hızlı yürüyerek geldi ve yanımdaki yere oturdu. Ne öpüştük, ne de el sıkıştık, hatta bir süre konuşmadık bile.

"Geldiğin için teşekkür ederim" dedim.

"Gelmemem gerekirdi, aptallık."

Tekrar konuşana kadar bir zaman geçti.

"Bir kahve koyayım mı?" diye sordum.

"Evet, teşekkür ederim."

"Sade mi?"

"Evet."

"Değişmemişsin."

Kulak misafiri olan birine her şey ne kadar da banal görünürdü kimbilir.

Kahvesini yudumladı.

O an Christina'yı kollarıma almam gerekirdi, ama bunu nasıl karşılardı bilemezdim. Birkaç dakika önemsiz konulardan söz ettik, hep gözlerimizi birbirinden kaçırarak, ta ki ben birdenbire "Seni hâlâ sevdiğimi biliyor musun?" diye sorana dek.

Cevap verirken gözleri doldu, "Tabii, biliyorum. Ayrıldığımız gün ne hissediyorsam aynısını bugün de hissediyorum. Hem unutma Nicholas nedeniyle seni her gün görmek zorundaydım," dedi.

Öne doğru eğildi ve fısıltıyla konuştu. Sanki hiç zaman geçmemiş gibi beş yıl önce anne ve babasıyla yaptığı konuşmayı anlattı. Hamile olduğunu öğrendiğinde babası hiç kızgınlık göstermemişti ama yine de aile ertesi sabah Vancouver'a gitmişti. Orada, Von Braumers'in eski arkadaşlarından, Münihli bir aile olan Willings'lerde kalmışlardı. Oğulları Klaus, Christina için neredeyse deli olmuştu. Hamile olmasını ve hatta Christina'nın onun

için hiçbir şey hissetmemesi gerçeğini bile umursamamış tı. Her şeyin zamanla yoluna gireceğinden emindi. Ama girmedi, giremezdi. Klaus ne kadar uğraşırsa uğraşsın, Christina hiçbir şeyin değişmeyeceğini biliyordu. Bunu başarmak için Montreal'i bile ter kettiler. Klaus, Toronto'daki dükkânı ve paranın alabileceği her şeyi satın aldı, ama değişen bir şey olmadı. Evlilikleri tam bir fiyaskoydu. Ancak boşanıp ailelerini bunaltmak istemiyorlardı, bu yüzden başından beri ayrı ayrı yaşamaya başlamışlardı.

Christina hikâyesini bitirir bitirmez yanağına dokundum, elimi aldı ve öptü. O andan sonra, çalınabilecek her boş vaktimizde, gece gündüz, birbirimizi gördük. Hayatımın en güzel semsiydi, mutluluğum yüzümden okunuyordu.

Maceramız —böyle diyorum, çünkü dedikodular ilişkimizi böyle tanımlıyorlardı— kaçınılmaz olarak aleniyet kazandı. Ne kadar dikkatli davranmaya çalıştıysak da, Toronto, çarçabuk keşfedeceğim gibi, küçük bir yerdi, devamlı birlikte göründüğümüzü ve hatta sabahları erken saatlerde evden çıktığımı başkalarına söylemekten zevk duyan insanlarla doluydu. Sonra birdenbire bize hiçbir seçim hakkı kalmadı. Christina yine hamile olduğunu söyledi. Ama bu kez ikimiz için de korkulacak bir şey yoktu.

Christina durumu Klaus'a açıklar açıklamaz, boşanma işi Graham Douglas ve Wilkins'deki en iyi boşanma avukatının üstlenmesiyle çarçabuk sonuçlandı. Son kâğıtların imzalanmasından birkaç gün sonra evlendik. Christina'nın ailesinin evlenme törenine gelmemeleri ikimizi de üzdü, ama senin neden gelmediğini anlayamadık.

Haham, hâlâ kendi hoşgörüsüzlüğüne ve körlüğüne inanası gelmiyordu. Eğer insanın kendi çocuğunu kaybetmesi anlamına geliyorsa, bir Museviden istenen şeyleri gözden geçirmek gerekirdi. Yaşamboyu yeminleri bozmak için boşuna Talmud'da pasaj aramıştı. Boşuna.

Boşanma davasının en üzücü yanı, çocuğumuzun velayetinin Klaus'a verilmesiydi. Ayrıca, boşanmanın çabuk gerçekleştirilmesi karşılığında, Nicholas'ı yirmi birinci yaş gününe kadar hiç görmememi ve onun gerçek babası olduğumu söylemememi talep etti. O zaman bu ödenmesi zor bir bedeldi, böyle bir mutluluk için bile olsa. Klaus'un şartlarını kabul etmekten başka seçeneğimiz olmadığını biliyorduk.

Her günün bir öncekinden nasıl böylesine daha iyi olabildiğine şaşar olmuştum. Christina'sız birkaç saat geçirsem, hemen onu özlüyordum.

Firma bir geceliğine beni iş için kasaba dışına gönderdiğinde, bir defa, iki defa, üç defa hatta dört defa Christina'ya telefon ederdim. Eğer bir geceden uzun sürecekse, o da benimle gelirdi. Bir keresinde anneme olan sevginden söz ettiğini ve günün birinde böyle bir mutluluğu benim yakalayıp yakalayamayacağımı merak ettiğini hatırlıyorum.

Çocuğumuzun doğumu için planlar yapmaya başladık. Erkek olursa adı William olacaktı bu, Christina'nın seçimiydi; kız olursa Deborah bu da benim seçimimdi.

Christina, beni çok bebek elbisesi almaktan alıkoydu, ama ona bir düzine daha çocuğumuz olacağından bunun sorun olmadığını söyledim. Yahudilerin hanedanlara inandıklarını hatırlattım ona.

Düzenli olarak egzersiz derslerine katıldı, dikkatli rejim yaptı ve makul şekilde dinlendi. Bir anneden beklenenden çok daha fazlasını yaptığını söyledim. Doğum esnasında benim de Christina'nın yanında bulunup bulunamayacağımı sorduğumda, doktoru ilk önce isteksiz göründü ama sonra kabul etti. Dokuzuncu aya geldiğimizde, hastanedekiler yaptığım yaygaraya bakarak bir prensin doğuma hazırlık yaptığını düşünmüş olmalılar.

Geçen salı işe giderken Christina'yı Women's College Hospital'a götürdüm. İşe gittim gitmesine ama kafamı toplayamı yordum. Öğleden sonra hastaneden telefon geldi, çocuğun akşamüstü doğacağını düşünüyorlardı: Deborah'ın Graham Douglas ve Wilkins'deki çalışma saatlerini bölmek istemediği apaçıktı. Yine de hastaneye çok erken gittim. Sancıları dakika dakika gelene kadar Christina'nın yatağının ucunda oturdum. Çıkmamı istediler, şaşırdım. Hemşireye, doğuma tanık olmak istediğimi ebeye hatırlatmasını söyledim.

Koridora çıktım ve bir aşağı bir yukarı volta atmaya başladım, aynı filmlerde baba adaylarının yaptığı gibi. Christina'nın doktoru yaklaşık yarım saat sonra çıkageldi, gülümsüyordu. Göğüs cebinde bir puro olduğunu gördüm, baba adayları için ayrılmış olduğu belliydi. "Bitmek üzere" deyip gitti.

Daha önce görmediğim bir ikinci doktor da birkaç dakika sonra çıkageldi ve hemen Christina'nın bulunduğu odaya girdi. Bana sadece kafasıyla şöyle bir selam verdi. Sanık sandalyesinde hakimin kararını bekleyen biri gibiydim.

Onbeş dakika daha geçmiş olmalıydı ki, koridordan doğru üç genç stayjerin bir cihazı ittiklerini gördüm. Christina'nın odasına girmeden önce

şöyle bir bakış bile atmadılar.

Yerini yeni doğmuş bir çocuğun yakınan ağlamasına bırakan çığlıklar duydum. Allahıma ve onunkine teşekkür ettim. Doktor Christina'nın odasından çıktığında, daha önce gördüğüm puronun yerinde olmadığına dikkat ettim. "Kız" dedi yavaşça. Sevinçten uçuyordum.

"Christina'yı görebilir miyim?" diye sordum.

Kolumu tuttu ve beni koridordan geçirerek bürosuna soktu.

"Oturmak ister misin? Üzücü haberlerim var" dedi.

"Sağlığı iyi değil mi?" dedim.

"Üzgünüm, çok üzgünüm, karınız öldü."

İlk önce inanmadım, inanmak istemedim. Neden? Neden? Haykırmak istedim.

"Onu uyardık" diye ekledi.

"Onu uyardınız mı? Ne için uyardınız?"

"İkinci bir çocuk doğurmak için kan basıncının yeterli olmayabileceğini söylemiştik" dedi.

Christina, doktorun açıklamaya devam ettiği şeyleri bana söylememişti: ilk çocuğumuzun doğumu zor olmuş ve doktorlar bir daha hamile kalmamasını söylemişler.

"Neden bana söylemedi?" dedim. Sonra nedenini anladım. Benim için, aptal, bencil ve düşüncesiz olan benim için her şeyi göze almıştı. Ve ben sevdiğim insanı öldürmüştüm.

Deborah'ı küvetine koymadan önce bir süre kollarımda tutmama izin verdiler ve bebeğin tehlikeyi atlatması için yirmi dört saatin geçmesi gerektiğini söylediler.

Hastaneye çabucak gelmenin benim için neler ifade ettiğini asla bilemeyeceksin baba. O akşam, daha sonra Christina'nın annesi ve babası geldi. Fevkaladeydiler. Bağışlamam için yalvardılar benim bağışlamam için yalvardılar. Babası, böylesine aptal ve önyargılı olmasaydık bunlar olmazdı, diye tekrarlayıp durdu.

Karısı kolumu tuttu ve arada sırada Deborah'ı görmelerine izin verip veremeyeceğimi sordu. Elbette kabul ettim. Gece yarısından hemen önce ayrıldılar. Kızımın tehlikeyi atlattığını bildirmelerine kadar, yirmi dört saat o koridorda oturdum, yürüdüm, uyudum. Birkaç gün hastanede kalması gerektiğini söylediler, ama şimdi şişeden süt emmeyi beceriyordu.

Christina'nın babası, nezaket göstererek, cenaze işlerini üzerine aldı. Neden ortalıkta görünmediğimi merak etmiş olmalısın, o yüzden sana bir

açıklama yapmak zorundayım. Birkaç dakika Deborah'la birlikte olurum düşüncesiyle, hastaneye uğramıştım cenazeye gitmeden önce. Bütün sevgimi ona yöneltmiştim.

Gittiğimde doktorun ağzından tek kelime çıkmıyordu. Ben ayrıldıktan birkaç dakika sonra Deborah'ın öldüğünü söylediler. Baş operatör bile gözyaşları içindeydi. Hastaneden ayrıldığımda koridorlar bomboştu.

Seni bütün kalbimle sevdiğimi bilmeni isterim baba. Ama Christina ve Deborah'sız ömrümün geri kalanını geçirmek istemiyorum.

Yalnızca karımın ve kızımın yanına gömülmek ve onların kocası ve babası olarak hatırlanmak istiyorum. Böylece düşüncesiz insanlar belki de aşkımızdan bir şeyler öğrenirler. Bu mektubu okuduktan sonra, şunu hatırlamanı isterim, onunla öylesine tam bir mutluluk içinde yaşadım ki, ölüm beni bir nebze korkutmuyor.

Oğlun, Benjamin

İhtiyar haham mektubu önüne, masanın üzerine koydu. Bu mektubu son on yıldır her gün okuyordu.

BİTTİ

İNKILÂP
BESTSELLER

PUBLISHERS WEEKLY

Somerset Maugham bile, bu derece
akıcı ve somut açıklıkta kalem
kullanamamıştır.

THE TIMES

Usluplu, kudretli ve ilgi çekici...
JEFFREY ARCHER'ın kısa hikayelerde
doğal bir yeteneği var... en hoş sürprizlerle.

FINANCIAL TIMES

Bütün bu hikayeler beceriyle kurulmuş
ve iyi işlenmiş... Ciddi ve hareketli...
JEFFREY ARCHER'in ferahlatıcı
anlayışı var. Aynı zamanda da
duygulara yönelme yeten

SUNDAY EXPRESS

JEFFREY ARCHER, bir romancı olarak
başarısını sağlayan karmaşık yeteneklerini
kısa öyküye de uyguluyor.